

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 15

LAIKS

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXV Nr. 7 (5657)

2014. gada 15. februāris – 21. februāris

Latvijas Republikas goda konsulu ASV ikgadējā sanāksme Vašingtonā

Latvijas vēstnieka ASV Andra Razāna vadībā 7. februārī notika Latvijas goda konsulu ASV ikgadējā sanāksme. Tās laikā Latvijas goda konsuli tika iepazīstināti ar mūsu valsts politiskajām aktuālitātēm, ekonomiskajiem sasniegumiem un nākotnes plāniem. Tika pārrunāts goda konsuli iepriekšējā gadā paveiktais, ipaši sekmējot ciešakus Latvijas un ASV kontaktus politiskajā, ekonomiskajā, tūrisma, kultūras un izglītības jomās, kā arī notika viedokļu apmaiņa par kopīgas sadarbības labāku īstenošanu turpmāk. Uz sanāksmi bija ieradušies 12 Latvijas goda konsuli ASV.

dienaskārtība. Latvijas militārais atāsejs Ivo Mogilnijs akcentēja Latvijas un ASV esošo un plānoto sadarbību aizsardzības nozarē. Aizsardzības ministrijas padomniece Gita Leitlande pastāstīja klātesošajiem par aktuālo aizsardzības politikā. Ievērojot Rīgas – 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas gadu, būtiska loma sanāksmē tika veltīta šim aktuālitātēm un iecerēm projekta *Rīga 2014* īstenošanā.

Sanāksmē tika uzsvērta arī ekonomiskās dimensijas nozīme Latvijas ārējo attiecību spektrā. Ar goda konsuliem tikās Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras

No kreisās: Dr. Uldis Bērziņš (Origona), Kārlis Šteinmanis (Ohajo), Daris Dēliņš (NY), Jānis Bolis (Rodailenda), Linda Hoy (Ziemeļkalifornija) LR vēstnieks Andris Razāns, Dr. Juris Bunkis (Dienvidkalifornija), Tālis Kolbergs (Alaska), Steven Payan (Teksasa), Tālis Sēja (Masačūseta), Roberts Blumbergs (Ilinoja), Jānis Medveckis (Pensylvānija)

Vēstnieks A. Razāns augstu novērtēja goda konsulu ieguldījumu Latvijas un ASV attiecību stiprināšanā un novēlēja turpmākus pānākumus abu valstu sadarbības attīstīšanā. Vēstnieks A. Razāns savā uzrunā informēja goda konsulus par 2014. gada Latvijas iekšpolitiskajām aktuālitātēm, pastāstīja par Latvijas ārpolitikas un drošības politikas prioritātēm, informēja par Latvijas un ASV sadarbības iecerēm.

Vēstniecības darbinieki informēja goda konsulus par aktuālitātēm Latvijas un ASV attiecībās savu atbildību jomās, kā arī par šogad plānotajiem pasākumiem. Tika pārrunāti drošības politikas, ekonomiskās sadarbības aspekti, kultūras un konsulāro jautājumu

Investīciju piesaistes nodaļas vadītāja Agnese Buša un vecākā investīciju projektu vadītāja Lāsma Līdaka. Tā bija lieliska izdevība diskutēt gan par Latvijas ekonomisko interesu veicināšanas ceļiem ASV, gan tiem praktiskajiem soliem, kas nepieciešami, lai straujāk pieaugtu ekonomiskā aktivitāte starp abām valstīm.

Goda konsuli interesējās par iespējām uzlabot Latvijas darbu pie informācijas sagatavošanas ārvalstu partneriem par Latvijas politiskajām, ekonomiskajām, kultūras, tūrisma, izglītības un zinātnes aktualitātēm. Abas puses dalījās pieredzē, kā arī vienojās turpināt meklēt sadarbības uzlabošanas ceļus un iespējas.

Soču XXII Ziemas Olimpiskās spēles Latvieši soļo atklāšanas parādē

7. februārī Soču Olimpiskajā stadionā notika XXII Ziemas Olimpiskā spēļu atklāšanas ceremonija. Spēlēs tiks sadalīti 98 medaļu komplekti 15 sporta veidos. Spēļu programmā iekļautas 12 jaunas discipli-

nītā dizaineru grupa domāja gan par dažadiem tradicionāliem motīviem, kas pamatoti Hochlomas rakstā, gan par moderniem un dinamiskiem risinājumiem, kuros ietvertas Krievijas ainavas.

Olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijā Sandim Ozoliņam ir liels prieks par pieredzēto, bet vienā brīdi viņš vēlējies atkāpties un pievienoties pārējiem delegācijas locekļiem, lai karogu visi nestu

Latvijas delegācija Soču Ziemas Olimpiskā spēļu atklāšanas ceremonijā. Sandis Ozoliņš ar karogu

linas, tādējādi šis būs lielkās Ziemas olimpiskās spēles to vēsturē. Pārstāvētas 88 valstis, kopumā vairāk nekā 2500 sportistu

Stadionā ar lāpu ieradās slavenā Krievijas tenisiste Marija Šarapova, viņai pievienojas kārtējēja Jelena Isinbajeva, bijušais cīkstonis Aleksandrs Karelins, olimpiskā čempione mākslas vingrošanā Alina Kabajeva, Krievijas Hokeja federācijas prezidents Aleksandrs Tretjaks un savulaik slavenā daiļslidotāja Irina Rodnina.

Soču olimpiskā logo autors ir sveicētis Kristofs Marti. Viņa va-

latvijas olimpiskā delegācija ar karognesēju Sandi Ozoliņu priekšgalā stadionā iesoloja plkst. 18.54 pēc Latvijas laika. Ozoliņš pēc Harija Vītolīja un Artūra Irbes atjaunotās brivvalsts laikā kļuvis par trešo hokejistu, kas nesis Latvijas karogu. Delegāciju seība tika noteikta pēc krievu valodas alfabetā. Latvijas delegācija olimpiskajā stadionā iesoloja trīsdesmit devītie, tērpušies dzeltenajās īsajās jakās, brūnajās ziemas biksēs un OT Stila rakstainajās cepurēs, cimdos un šallēs.

Latvijas karognesējam Soču

kopīgi. "Man ir neizsakāms prieks par pieredzēto. Smaids ir pār visu seju," sarunā ar Latvijas Hokeja federācijas (LHF) pārstāvjiem sacīja Ozoliņš. "Man ir prieks par visiem mūsu sportistiem un Latvijas delegāciju, kas bija noplīnujuši šo godu un fantastisko iespēju piedalīties atklāšanas ceremonijā. Bijām kā komanda – visi kopā."

Olimpisko spēļu atklāšanas ceremonija noritēja „Krievijas sapņu” zīmē, demonstrējot ainavas par valsts pagātni, tagadni un nākotni.

(Turpināts 20. lpp.)

Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns atklāja izstādi *Riga and World Cities. Live Paintings. Naumovs. Zarins*

7. februārī Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns vēstniecības Washingtonā izstāžu zālē atklāja izstādi „Riga un pasaules pilsētas. Naumovs un Zariņš” (*Riga and World Cities. Live Paintings. Naumovs. Zarins*), uzsākot vēstniecības šī gada kultūras programmu. Izstādes atklāšanā piedalījās arī Latvijas Mākslas akadēmijas rektors profesors Aleksejs Naumovs un profesors Kristaps Zariņš.

Izstāde ir abu mākslinieku kopdarbs, kas Washingtonā tapusi pēc Latvijas vēstniecības iniciatīvas. Ekspozīcija ir veidota kā tilts starp Rīgu, Vašingtonu, Nujorku un citām pasaules pilsētām, gan burtiskā, gan metaforiskā nozīmē. Abu mūsdienu klasiku kopīgajā izstādē galvenā loma atvēlēta pilsētu ainavām, pasaules mētropolu

un Eiropas vēsturisko pilsētu atainošanai krāšņā krāsu gammā.

„Kad mēs izlejmjam doties ceļojumā, mūsu izvēles lokā vienmēr ir galamērķis pilsētas ar to vēstures stāstu, architektūru un īpašo šarmu. Izstāde ir veltījums Latvijas galvaspilsētai Rīgai gadā, kad tā ir Eiropas kultūras galvaspilsēta”, izstādes atklāšanā teica Latvijas vēstnieks A. Razāns.

Abi mākslinieki izstādes apmeklētājiem ir ļauvuši doties ceļojumā pa pasaules mētropolēm, kā arī mazākām, bet ārkārtīgi skaistām vietām. Gleznās attēloti Rīga, Nujorka, Vašingtona, Hongkonga, Kannas, Toledo, Jafa un daudzas citas pasaules pilsētas, kuŗas S. Naumovs un K. Zariņš apmeklējuši un gleznojuši.

Klātesošos viesus uzrunāja arī

Eiropas Savienības delegācijas ASV vadītāja vietnieks Fransuā Rivaso, kas izteica gandarījumu par ES veidoto kultūras galvaspilsētas projektu un šogad Latvijai uzticēto godu būt par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. gadā.

Izstādi ļoti kuplā skaitā apmeklēja Washingtonas nozīmīgāko galeriju un mūzeju vadītāji un pārstāvji, mediju darbinieki, Latvijas goda konsuli ASV, kā arī daudzi citi lūgti viesi un mākslas pasaules pārstāvji.

Izstāde ir šogad pirmais tik plaša mēroga sarīkojums, uzsākot Rīgas – Eiropas kultūras galvaspilsētas gadu. Aprīlī izstāde būs apskatāma arī Eiropas Savienības delegācijas telpās Washingtonā. Interesentiem izstāde būs apskatāma Latvijas vēstniecības ASV „Mākslas galerija” no 8. februāra līdz 8. martam.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
 2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
 Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us
 mājaslapa - www.laiks.us

Abonēšanas maksa ASV dollaros: 1 gadam US \$ 139.00;
 6 mēn. US \$ 80.00; 3 mēn. US \$ 48.00.

Neizlietotus manuskrītus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
 Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.
 Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos
 rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
 var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Koftuna
 Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
 e-pasts: ligita@laiks.us
 Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Administratore ASV: Rasma Adams
 Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauvers: tālr.: 514-639-8722,
 e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
 Lachine, QC, H8S 2H1

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us
 ASV - Tālr. 727-953-6313, fax. 727-286-8543,
 e-pasts - LaiksDSR@aol.com
596 MIDDLESEX AVE, METUCHEN, NJ 08840
Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us

596 Middlesex Ave
 Metuchen, NJ 08840
laiksdsl@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dollaros uz "Laiks" Inc. vārda
 Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 48.00
 6 mēnešiem.....ASV \$ 80.00
 1 gadam.....ASV \$ 139.00

Florida iedzīvotāju ievērībai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
 nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonentu saņems bez maksas:
 • sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$230.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$240.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avizes

Gadā.....ASV \$25.00

Kanadā gadā.....ASV \$30.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./_____ gadu
 Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS

Par pavasaņa atkusni un Gildes konkursu un izlozi

Pēc Kultūras dienu sarīkojuma Jonkeros Latvijas Nacionālās operas ģilde rīkoja izlozi. Apsveicam visus laimētājus! Vislielākais palienes pienākās Gildes biedriem un atbalstītājiem. Šī bija itsevišķi sekਮga izloze ar lielu sabiedrības atsaucību.

Laimētāji bija: Hamlets CD – Ilona Klasona (MD); Vilkaču mantiniece CD – Uldis Roze (NY); Vilkaču mantiniece DVD – Juris Miemis (dāvana Ingai Miemei) (NY); Black Rooster Bread (Jāņa Melngaiļa ziedoņums) – Kaspars Krēslīns (MD); Divas grāmatas no Laika red. (Ligitas Kovtunas ziedoņums) – Astrīda Stalis (NY); Maldas Muižules glezna (Ilzes Pētersones ziedoņums) – Ilmārs Bergmanis (IL); Laikraksta Laiks 1. gada abon. (Laikraksta Laiks ziedoņums) – Aldis Simons (CA); Vakariņas pie Vincenta Rīgā (Mārtiņa Rītiņa ziedoņums) – Solveiga Ērmane (PA); Divas LNO ieejas kartes (LNO ziedoņums) – Jānis Straubergs (WA); Met operas \$100 dāvanu karte (Aijas Pelšes ziedoņums) – Modris Mednis (NJ); Apple Mini iPad – Kaija Lietuviete (WA); Divas diennaktis ar bro-

kastīm Viesnīcā Radi un Draugi (Radi un Draugi ziedoņums) – Anita un Ivars Gaides Kanadā; Lidojums – Nujorka-Rīga-Nujorka – Ilona Klasona (MD). Sirsnigs paldies ziedotājiem!

ski. Tā būs viņa Nujorkas debija kopā ar koncertmeistaru Djordje Nesic. Viņi koncertēs 21. martā plkst. 19:30 (7:30 pp) Igauņu namā 243 East 34th St. NYC, un 22. martā plkst. 16:00 (4:00 pp)

ALAs priekšniece Anita Bataraga pasniedz Gildes priekšnieci Aijai Pelšei izvilkto laimīgo lozi

Un kā ar to atkusni? Laikam būs vēl ko gaidīt. Ja ne citādi, tad pieskandināsim sniegaino Nujorku un Priedaini ar izciliem labdarības koncertiem marta beigās. Gaidām dzirdēt izciļo LNO solistu basbaritonu Rihardu Mačanov-

Priedainē 1017 Hwy 33 East, Freehold, NJ. Programmas būs atšķirīgas. Sekojiet ziņojumiem!

2012. gada beigās Latvijas Nacionālās operas ģilde (LNOG) izsludināja starptautisku konkursu komponistiem ar noliku radīt jaunu latviešu operu. Galvenie noteikumi: operai jābūt latviešu valodā ar latvisku tematiku, un opera jāiesniedz pirms 2014. gada 31. janvāra. Ģilde uzzināja janvāra sākumā, ka dažiem komponistiem vēl ir vajadzīgs laiks, lai kompozīcijas pabeigtu iesniegtās. Ar dalībnieku un vērtētāju piekrišanu Gildes konkurss tika pagarināts līdz 30. jūnijam!

Tagad ar lielu ziņķāri gaidām, kādi būs operas konkursa rezultāti. Esam saņēmuši sešus nopietnu komponistu pieteikumus. Ikkaram iesniegtam libretam piemīt kaut kas īpatnējs, kā arī senatnīgs, cēls, izaicinošs vai kontraversāls. Tematika ir patiešām dažāda. Gaidīsim, kad varēsim šīs operas DZIRDĒT!

Lielo \$25 000 balvu pasniegsim Rīgā Latvijas Nacionālajā operā laikā starp 4.-15. oktobri. LNO jaunā vadība ir apņēmusies izraudzīto operu iekļaut savā repertuārā un iestudēt pirms 2017. gada. Tajā pašā laikā notiks arī PBLA konference. Tajā iztirzās ārzemju latviešu devumu Latvijai. LNOG piedalīsies šai konferenčē.

AIJA PELŠE

LATVIJA – 2014

Zemākās cenas
 lidojumiem
 uz Rīgu

ar FINNAIR un citām lidfirmām no Nujorkas,
 Čikāgas un citām ASV pilsētām
 * Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internē
 * Latvijas "Extravaganza Tour"

VYTIS TOURS

40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

Web site: www.vytistours.com

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU

tiešie (non-stop) lidojumi Nujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL

A. JANSONS

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com

Riga Ven Travel Inc.

CEĻOJUMI AR KUĢI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!

Zvaniet, pirms meklējat internētā vai citur

Inese Zakis

Tālr.: 727-623-4666

6301 D Pelican Creek Crossing

St. Petersburg, Florida 33707

E-pasts: rigaven@aol.com

Laiku lasa visur! Pat mazā, piecīgā vēl īsti neatklātā Viegles salīņā (netālu no Puerto Rico)! Laiems mātē mani atvedusi šurp uz pāris saulainām dienām divu pazīstamu latviešu ģimēju paspārnē. Viena ģimene šeit dzīvo pastāvīgi, saka – kā paradīzē! Otra – šeit pārziemo. Abonē, saņem šeit Laiku, ko lasa zem kokos palmām un mango kokā! Dalās arī ar latviešu ciemiņiem, kas cits pēc cita ierodas, bēgot no sniega un ledus ASV un Latvijā!

Latvieši ir visur, un Laiku lasa visās pasaules malās. Paldies LAIKAM!

AIJA EBDENA
 (Riga-Minstere)

Mīļā Laika redakcija!

DACE
APERĀNE

Slavenais amerikāņu profesionālais kamerorķestris *Saint Paul Chamber Orchestra* janvārā sākumā trijos koncertos Mineapolē un tās apkārtnei atskanoja Pētera Vaska opusu – fantaziju vijolei un stīgu orķestrim *Vox amoris*. Virtuozais somu vijolnieks Peka Kūsisto bija solists un diriģents šīni skaņdarbā, par kuŗu pats komponists raksta: "Es ceru, ka mans opuss pasauli padarīs gaišāku un vairāk atvērtu mīlestibai." *Vox amoris* var nolausīties izcilā *Wergo* CD ierakstā: *Vox Amoris – Works for Violin and String Orchestra* (vijolniece Alina Pogostkina, Sinfonietta Riga un diriģents Juha Kangas). Peka Kūsisto koncertā ar *Cincinnati* simfonisko orķestri un somu diriģētu Džonu Storgardu atskanoja P. Vaska *Vox amoris* arī 16. un 18. janvārī CSO koncertzālē.

Mineapoles laikrakstā *Star Tribune* kritikis Larry Fuchsberg par P. Vaska skaņdarbu raksta: "Latvijas visievērojamākais mūsdienu komponists Pēteris Vasks ir izteicis vēlēšanos, ka viņa opuss *Vox amoris*

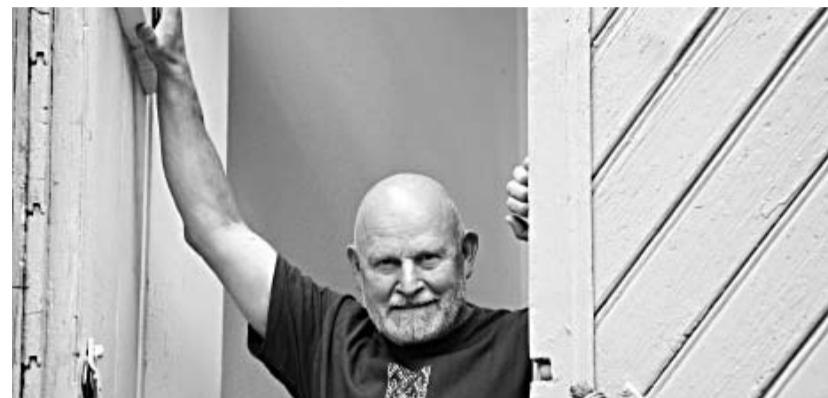
varētu padarit pasauli gaišāku un mīlestibai atvērtāku. Pateicoties brīnumskaiti komponētām vijoles solo pasāzām, kuŗas Kūsisto apburoši nospēleja uz savas medaini skanīgās 1752. gadā darinātās *Guadag-*

pusdienā Saint Paul Chamber Orchestra mūziķi atskanoja Pētera Vaska kompozīciju *Vox amoris*. Ēka ir moderna. Priekštelpā caur stikla sienu redzams brīnišķīgs skats: augšā – zila debess, lejā – starp apaugušām

somu komponista Kalles Kallima opusu *Kata Heian Nidan*, un noslēdzās ar Haidna 104. simfoniju, bija dots nosaukums "Kūsisto plays Vasks." *Vox amoris* ir fantazija vijolei un stīgu orķestrim. Izcilais somu

beidzās pilnīgā klusumā, sajūsmīnātie klausītāji sauca "bravo", un daudzi aplaudēja piecēlušies kājās."

Lai koncerti būtu vieglāk pieejami Mineapoles-St. Paulas rajona iedzīvotājiem, kuŗu

Pēteris Vasks

nini vijoles, komponista vēlme arī piepildījās."

Minesotas latviešu koncertapvienības valdes locekle **Biruta Sprūde** bija apmeklējusi koncertu Mineapolē un par to laipni atsūtīja atsauksmi:

"Augstā Misisipi upes krastā Mineapolē stāv Minesotas universitātes *Ted Mann* koncertzāle, kur 12. janvārī pēc-

klintīm vijas aizsalusī, sniega pārkātā upe. Zālē ir ap 1120 sēdvietu, un tikai šur tur parādījās kāds tukšs sēdeklis. *Saint Paul Chamber Orchestra* ar saviem 28 virtuoziem mūzikiem tiek uzskatīts par vienu no pasaules labākajiem kamerorķestriem, un Minesotā tas ir klausītāju iemīlēts.

Koncertam, kas iesākās ar

Peka Kūsisto

vijolnieks Peka Kūsisto bija solists, kā arī vadīja orķestri. Nevar iedomāties labāku solistu šai kompozīcijai. Kūsisto pilnīgi atdevās mūzikai, un tā plūda brīnišķīgi. Ar smalkām niansēm viņš prata izteikt Vaska mūzikas dzīļako jēgu. Orķestra mūzikai viņu pavadīja ar lielu izjūtu. Kad mūzika beigās pamazām kļuva klusāka, līdz iz-

skaits pārsniedz 3 miljonus, tos atkārtot vairākas reizes nedēļā dažādās pilsētas malās. Šo koncertu iepriekšējās dienās nolausījās St. Paulas lielā Ordveja (*Ordway*) zālē, kā arī vienas priekšpilsētas (*Eden Prairie*) baznīcā. Pēc dažiem mēnešiem to pārraidīs *Minnesota Public Radio* radiostacija.

DACE APERĀNE

Dzintara flautu kvartets + 1 (Ilona Kudiņa, Agita Arista, Ona Jonaitīte, *Elzbieta Brandys* un Lalita Saliņa) noslēdza pirmo Latviešu Kultūras biedrības TILTS un Amerikas Latviešu apvienības rīkotās turnejas posmu ar koncertu gadsākārtējās Nujorkas Kultūras dienās, kuŗas rīkoja Nujorkas Latviešu organizāciju padome svētdien, 25. janvārī, Nujorkas latviešu ev. lut. draudzes dievnāmā Jonkeros. Turnejas pirmos divos koncertos Bostonā un Priedaine skanēja baltiešu komponistu skaņdarbi, bet Nujorkā flautistes spēleja vienīgi latviešu komponistu mūziku solo, dueta, kvarteta un kvinteta sastāviem. Koncerta programmai kvarteta dibinātāja un vadītāja Ilona Kudiņa bija izvēlējusies desmit Latvijas un Ziemeļamerikas latviešu komponistu skaņdarbus. Rezultāts bija bagātīgs pārskats par latviešu mūsdienu mūzikas daudzveidību, kā arī, par tās kopējām mūzikālām rakstura iepāšībām.

Koncertu skaisti ievadīja Pētera Aldiņa diatoniskais opuss flautu kvartetam – "Noķer mani, ja vari". Flautistes O. Jonaitīte, A. Arista, L. Saliņa un E. Brandys dzidri atskanoja skaņdarba vijgās atbalsis, no dažādiem punktiem baznīcas

telpā. Sekoja komponista Nikā Gothama tembrāli virmojošais skaņdarbs "Lidojošā karavāna". Šī opusa tēlaino raksturu pastiprināja lielās un baltās nošu lapas, kuŗas nomainīšanas gaitā atgādināja gulbju spārnus. N. Gothama izvērstā kompozīcijā flautistes – I. Kudiņa, O. Jonaitīte, A. Arista un E. Brandys demonstrēja lielisku elpas kontroli un samtainu, izlīdzinātu toni visos flautas reģistros.

Koncertā skanēja arī citi darbi kvarteta sastāvam: S. Mences melodiskā "Balta pasaka", P. Plakida spilgtas variācijas par "Pūt, vējiņi" temu, kuŗas dzirdējām I. Kudiņas dzidro pikolo spēli, J. Ķeniņa liriskais opuss "Ganiņš biju" un A. Kuprīša ritmiski spriganais darbs divām flautām un alta flautām "Kas mani vajā?". Pēdējie divi opusi, tāpat kā P. Aldiņa un N. Gothama darbi tika iepāsi komponēti Dzintara flautu kvarteta sastāvam. Kopš kvarteta pastāvēšanas 2010. gada, I. Kudiņa ir ne vien pāsūtinājusi no minētiem un cītiem latviešu komponistiem skaņdarbus, bet arī vairākus no tiem ierakstījusi ar savu kvarteta tvartā – *Amber Flute Quartet*.

Koncertā skanēja divi darbi solo flautai – Pētera Vaska "Ainava ar putniem" un šī rak-

sta autores "Sanošs koks". Ilona Kudiņa atskanoja P. Vaska meistarīgo opusu ar lielu izteiksmi, ritmisku spriedzi un virtuozitāti. Agitas Aristas interpretācija opusā "Sanošs koks" bija mūzikālā, kā arī iztēles ziņā, krāšņa un smalkjūtīga; ikviens žests, zvaniņa vai akmentiņu skandināšana saplūda ar melodijām, ko spēlēja flauta un mazs svilpavnieks.

Programmā vēl bija Romualda Kalsona "Kanons" divām flautām *Elzbietas Brandys* un Onas Jonaitītes košā atskanojumā un Andra Vecumnieka raitais opuss piecām flautām – "Improvizācija", kuŗā varēja priešāties par katras flautistes individuālo priekšnesumu, kā arī kameransambļa pilnskaņīgumu.

Koncerta beigās klausītāji sumināja Dzintara flautu kvarteta + 1 dalībnieces ar sirsniņiem aplausiem un ovācijām.

Pavasarī Dzintara flautu kvarteta turnejas otrs posms iesākās 29. martā ar koncertu Filadelfijas latviešu biedrības namā un turpināsies ar koncertu 30. martā Vašingtonas draudzes namā. Aprilī kvartets lidos uz Amerikas vidieni, lai sniegtu koncertus Klivlandes latviešu koncertapvienības rīkotā koncertā 4. aprīlī un Minesotas latviešu koncert-

No kreisās: Agita Arista, Ona Jonaitīte, Ilona Kudiņa, Lalita Saliņa, Elzbieta Brandys

apvienības rīkotā koncertā 6. aprīlī. Vēl viens koncerts Amerikas vidienē iecerēts 5. aprīlī, par kuŗu informācija par Dzintara kvarteta turneju atrodama ALA mājaslapā: www.alausa.org.

GUNĀRS LIEPIŅŠ

Pirmā februāra pēcpusdienā Floridas tautiešiem bija reta izdevība dzirdēt latviešu vecmeistarū mūzikū čella un klavieru koncertā. Dažas dienas iepriekš vien pazīstamais Toronto čellists Juris Ķeniņš bija devies uz Vašingtonu, kur viņam bija sarunāts koncerts un referāts. To padzīrdējuši, Floridas tautieši lūdza Juri izmest mazu likumu, tikai kādus 1500 kilometrus, un apciemot arī St. Pētersburgas latviešus. Juris un viņa sieva Māra šim piedāvājumam tūlit piekrita – varbūt palīdzēja fakti, ka Toronto temperatūra bija mīnus 25C, bet Floridā tas pats skaitlis, tikai plusos.

“Sarkandaiļa roze auga” un tad “Lokaties, mežu gali”. St. Pētersburgas biedrības apmeklētāji vispār nekad nevar nosēdēt, paši nepiedaloties ar kādu kopdziesmu jebkuru sarīkojumā, jo gandrīz visi ir kādreiz bijuši koristi. Koncerts sākās ar “Tautasdziesmu svītu” Jāzepa Vitola apdarē Juŗa Ķeniņa pārlīkumā čellam un klavierēm. Biedrībā ir bijuši daudz un dažādi koncerti, ar dažādiem mūzikas instrumentiem, bet šī bija pirmā reize, kad redzējam un dzirdējam šo samērā lielo un iespaidīgo instrumentu – čellu. Maestro Juŗa Ķeniņa rökās no instrumenta tika izvilinātas

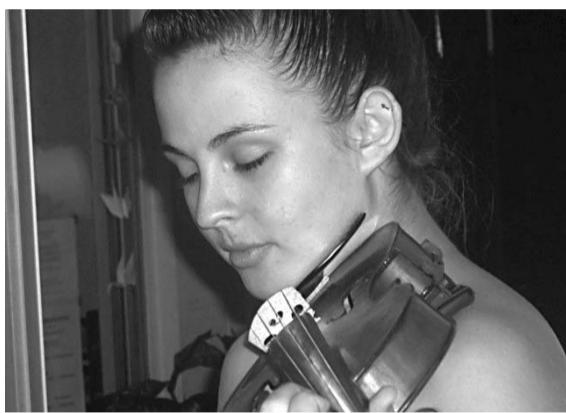
atskaņots Jāņa Lūsēna “Mazu bridi pirms”. Pēc koncerta bija paredzēta pusstunda pārrunām ar māksliniekim, bet ieinteresētai publikai bija tik daudz jautājumu, ka runas ievilkās veselu stundu vai pat vairāk. Protams, Juris Ķeniņš jau nebūtu sava amata augstumos, ja, būdams Kanadas Latviešu Dziesmu svētku biedrības valdes priekšsēdis, neizmantotu šo gadījumu, lai reklamētu nākamos XIV Latviešu Dziesmu svētkus Hamiltonā. Pārrunu gaisotne Biedrības namā

viešu skolotājs un Biedrības koņa dirigēnts Vladimirs Hohlovs, bet viņu ar labiem panākumiem aizstāja Dāvids McKee, vietējās amerikānu metodistu baznīcas mūzikas direktors un koņa dirigēnts. Uz Dāvidu Juŗa Ķeniņa čella mūzika un latviešu mūzikas skāndarbi bija atstājuši tik lielu iespaidu, ka viņš lūdza atlauju iedot notis viņa baznīcas čellistam, lai tos nospēlētu arī savā baznīcā.

Mūsu mūzikai Juris Ķeniņš un Vladimirs Hohlovs tomēr gribēja satikties, un tā pēc baznīcas svētdienas pēcpusdienā braucām uz Hohlova māju Tampas pilsētas ziemeļos. Māja no ārpuses daudz

vāto vīna glāzi un cito labumus. Mūzikai, protams, neapmierinājās ar teorētiskām diskusijām par vecmeistarū nopeļniem, drīzi vien tika izvilkts čells un bez kādām ceremonijām un speciālas sagatavošanās atkal atskanēja Jāņa Medīna “Ārija” klavieru un čella izpildījumā. Tika spēlēta vēl viena kompozīcija, vārds rakstītājam pagaisis no atmīnas, jo saimniece jau bija paguvusi piedāvāt trešo vīna glāzi. Vakaru noslēdza vēl viens patikams pārsteigums: 19 g. vecā Vladimira meita Maija, vijolniece, piekrita nospēlēt tēva pavadījumā F. Šuberta “Ave Maria”.

Nevarējām laist maestro Juri

19 gadus vecā Maija Hohlova atskanoja “Ave Maria” mājas viesim Jurim Ķeniņam // FOTO: Gunārs Liepiņš

Mājās pie koncertmeistara un koņa dirigēnta Vladimira Hohlova // FOTO: Gunārs Liepiņš

Juris Ķeniņš ar pavadītāju Dāvidu McKee atskano latviešu vecmeistarū melodijas Floridas Latviešu biedrības namā // FOTO: Gunārs Liepiņš

Priekšnesums sākās ar referātu par tautasdziesmām un to iespādu uz tautas dvēseli. Referātu papildināja dažādi tautasdziesmu izvilkumi un citāti no slaveniem latviešu mūzikiem un dzejniekiem. Liekas, visi piekrita, ka bez tautasdziesmām nebūtu latviska tautas dvēsele, ka latviešu “tautu izglāba dziesmu gars” (Auseklis) un “ja nebūtu saglabājušies Dziesmu svētki, Latvijas nebūtu” (Haralds Mednis). Referents pabeidza priekšslasījumu ar secinājumu: “Cieņīsim, lietosim, dziedāsim mūsu tautasdziesmas. Tautasdziesmas ir dāvana mums: mūsu svētais mantojums”.

Pēc referāta, kamēr mūzikai uzskanoja savus instrumentus, visi klātesošie ar lielu enerģiju nodziedāja divas kopdziesmas –

pārsteidzoši maigas un romantisķas skanas. Biedrības zālē ir laba akustika, varēja dzirdēt un izjust arī visdelikātāko skanu, par ko klātesošie bija sajūsmīnāti, kā to pierādija skāļie aplausi. Sekoja “Trīs tautasdziesmas” Pētera Vaska apdarē un tad mūsu pašu komponista Tālivalža Ķeniņa “Fantāzija par Ajā žūžū”. Kā ceturto Juris bija izvēlējies Jurjānu Andreja Berceuse, kam sekoja Lūcijas Garūtas “Elēgija”. Protams, vecmeistarū koncertā nevar iztikt bez Jāzepa Mediņa kompozīcijām: maestro bija izvēlējies viņa “Gavoti” un “Romanci”. Kā pēdējā tika sniegtā Jāņa Mediņa “Ārija”, kas laikam izsauca vislielāko sajūsmu – publīka ilgstoši aplaudēja, pieejoties kājās un saucot *encore*. Pēc ziedu pasniegšanas piedevās tika

bija tik jauka, ka tautieši vēl ilgi negribēja šķirties, sava nopeļns bija arī bagātīgam vīna un cepumu galdam, ko bija sakārtojušas nama saimnieces. Uzzinājis, ka nākamajā dienā ir paredzēts draudzes dievkalpojums, Juris mācītājam Aivarāram Peldam piedāvāja piedalities tajā ar kādu mūzikālā improvizāciju. Piedāvājums tika tūlit pieņemts, un tā baznīcā, Māras Ritumas klavieru pavadijumā, vēlreiz tika atskanojots Jāņa Lūsēna skāndarbs “Mazu bridi pirms”. Čells laikam bija labi iesildīts, jo pievienojās arī visiem četriem paredzētiem ērģēļu koŗājiem. Baznīcēni ļoti augsti novērtēja šo mūzikāli skanīgo dievkalpojumu.

Sestdienas koncertā diemžēl nevarēja piedalities pianists, kla-

neatšķiras no citām labi apkoptām mājām šai pilsētas daļā, bet iejet uzreiz redzams, ka esam mūzikas mīlotāja mājokli – varbūt tāpēc ka redzamas trīs “baby grand” klavieres? Vladimirs paskaidro, ka divas vajadzīgas skolēnu apmācīšanai un trešās, protams, maestro paša priekam un mūzicēšanai. Nu, skaidrs! Jau pēc pāris minūtēm abi mūzikai iekrituši dzīlās, esotiskās diskusijās par latviešu mūzikas meistarū darbiem, bet līdzbraucēji izbauda mājasmātes Daces Kupačas-Hohlovas piedā-

Ķeniņu un sievu Māru atpakaļ uz Kanadas sniega kalniem bez gaŗakas pastaigas pa vietējo Botānisko dārzu, kur tika izpētītas dažādas palmu pasugas, un arī pa *Sawgras* parku pilsētas vidū kur gozējās vairāki aligatori, pelēdēja lielāki bruņurupuči un spārnus žāvēja kormoranti un anhingas. Tā, mazliet sasildījušies un, protams, izskaidrojuši tautasdziesmu vērtību Floridas tautiešiem, Ķeniņu pāris, liekas diezgan apmierināti ar vizīti, devās tālā atpakaļceļā uz auksto Kanadu.

Pie Toronto pensionāriem

Šāgada janvārā nežēlīgi aukstās dienās atkārtoti dzirdējām atgādinājumus nebāzt degunus āra no mājas, ja tas nav absolūti nepieciešams. Tāpēc arī daudzi pensionāri, baidoties no saukstešanās, nebija ieradušies uz 23. janvāra saietu. Skatoties uz daudziem tukšajiem galdiem, Liene Martinsone bargi norāja tos, kas nebija ieradušies.

Kopreferātu Draudzīgā aicinājuma zīmē sniedza pašmāju literātes Inta Purva un Lolita Gulbe. To iesākta Inta Purva, izteiksmīgi nolasot Alfreda Putniņa dzeju “Ja tava tēvu zeme asīno...” Viņa pastāstīja par patriotisko dzeju konkursu, ko DV izsludināja savā 45 gadu pastāvēšanas jubilejā 1990. gadā. Tur piedalījušies 54 autori ar pāri par 1000 dzejām. Tikko nolasītā ieguvusi 2. vietu.

Pirmās vietas ieguvējs bijis Aleksandrs Pelēcis, kuŗa dzīvei un darbam veltīta šīs dienas pro-

gramma. Savu izglītību viņš ieguvīs, pateicoties mātes pūlēm, ar stipendijam, ko piešķīris “vīrs no pils”. Okupācijas laikā šīs stipendijas viņam neko labu nedarīja, tāpat liktenīga izrādījās studiju gadu romantiskā jūsmošana par Mirdzu Bendrupi, kuŗas rezultātā nācās 23 gadus pavadīt Gulagā. Viņš tomēr par to nav sariņtināts, bet par to visu raksta ar vieglu humoru. Kad 1992. gadā pasludināja konkursa rezultātus, Latvijā par tiem bija sašutums, bet tagad Pelēcis ir arī tur atzīts un cienīts. Abas literātes, gatavojot kopreferātu, bija atkal labi sastrādājušās. Tāpat kā jau agrāk, Inta Purva lāsija apskatāmās personas biografiju, bet Lolita Gulbe to papildināja ar izvilkumiem no viņa darbiem, dodot labu iestātu par autoru.

Beidzot Inta Purva nolasīja Putniņa dzeju “Niciniet nelgas”, bet, diemžēl, Pelēča godalgoto dzeju nedabūjām dzirdēt.

Iesākot Toronto pensionāru 30. janvāra saietu, Gunārs Reinfelds atkal atgādināja par 27. februāra pilnapulci un aicināja pieeit kandidātus valdei, lai apvienība varētu būt likumīgi pilntiesīga.

Irisa Purene ziņoja par nākamas nedēļas programmas maiņu: Toronto viesojas pazīstamā Rīgas kinorežisore Dzintra Geka, kuŗa ir sagatavojusī filmu barikāžu dienās bojā gājušā kinorežisora Gvido Zvaigznes atcerēi. Programmā bija trešā daļa no koncerta “Opera Gala” video, kuŗa pirmās divas daļas jau bija redzētas. Koncerts notika Vācijā, Bādenbādenas operas namā. Tajā piedalījās Elīna Garanča, dziedot Rossini, Verdi un Bize operu ārijas un duetas. Latviešiem bija gandarījums redzēt, cik atsaucīgi operas nama izsmalcinātā publīka novērtēja Elīnas Garančas spēcīgo mecosoprānu.

***

Liene Martinsonē iesākta Toronto pensionāru 6. februāra saietu ar paziņojumu, ka apvienībā iestājušies 2 jauni biedri: Marija un Arvīds Purvs. Viņus apsveica ar aplausiem.

Kinorežisore Dzintra Geka nebija varējusi ierasties uz programmas sākumā. Irisa Purene iepazīstināja klātesošos ar viņas dzīvesbiedru komponistu Pēteri Vasku. Viņš īsumā pastāstīja par izrādāmās filmas rašanās ideju. Pēckara bērnus var sadalīt trīs dažādās grupās: tie, kas uzauguši Sibīrijā, citi, kas uzauguši okupētā Latvijā, un tie, kas vecākiem līdz devušies trimdā. Viņš aicināja klausītājus padomāt, kāda būtu viņu dzīve, ja viņi būtu nevis šeit, bet gan – tur... Filmas veidotāji apbraukājuši latviešu mocekļu vietas Sibīrijā nevis kā svētceļojumu, bet gan lai izpildītu mirušo izsūtīto testamentu, kas

bijis: “Pieminiet mūs!”

Filma rāda izsūtīto un viņu toreizējo dzīvesvietu drūmās fotogrāfijas, tām pretim meistarīgi krāsu filmā parādot tās pašas vietas tagad, ievētot metalla plāksnes ar bojāgājušo vārdiem. Tas notika pie Jeņisejas upes, Noriļskā, pie Lamas ezera baltiešu virsnieku bijušā soda nometnē un arī citur. Filmētājiem nācās kauties ar odu bariem, kas tos apsēda kā bišu spieti. Dažiem uz galvām bija bitenieku aizsargfīksi. Izsūtītājiem gan tādu nebija...

Pa filmas laiku bija ieradusies arī pati režisore. Viņa teica paldies Toronto latviešiem par laipno uzņemšanu un pasniedzēja Irisai Purenei 2 grāmatas. Dzintra Gekai Kanādā ir paredzētas 179 intervijas ar bijušajiem trimdas bērniem no krasta līdz krajam. Cerēsim tās redzēt filmā.

DA

EDGARS
ZARIŅŠ

(Turpināts no Nr. 5)

Gatavodamies nākošai nezināmai ziemai, visi cītigi iekārtoja dārziņus, kur vien bija kāda brīva vieta. Mūsu dārziņš bija otrpus *Risner* šosejai, kur bija tukšs laukums no šosejas līdz dzelzceļa sliedēm. Ēku būvēšana tur nesākās līdz pat 1948. gadam, kad tur pieveda Hamburgas drupas, samala un izgatavoja jaunus cementa blukus.

Laimīgā kārtā mūsu ģimenei šī sagatavošanās īsti nebija vajadzīga, jo 1947. gada rudenī Rietumu Vācija izdeva jauno valūtu – *Deutchmark*. Katrs cilvēks saņēma 40 markas, un pārejā nauda tika izmainīta – 100 vecās markas pret 1 jauno marku, ja varēja pierādīt likumīgus ienākumus. Daudzi melnā tirgus tirgotāji to nevarēja un naudu zaudēja. Tad pēkšni par naudu varēja iegādāties visu, ko vien sirds vēlējās, jo nauda bija kaut ko vērta. Tā kā tēvs strādāja nometnes administrāciju un viņam maksāja algu, mums bija iespēja iepirkīt papildinājumus. Turklat nozagtais nometnes pārtikai melnā tirgū vairs nebija lielas vērtības, un sakarā ar to uzlabojās arī mūsu pārtikas devas.

Manas un citu puiku nodarbības, piedzīvojumi un palaidnības

Pavasarī, kad mēs tikko bijām ieradušies un dzīvojām 83. barakā, draugu un paziņu vēl nebija. Es klaiņoju pa nometnes neapdzīvoto galu un, kā jau puikam pienākas, mētāju akmeņus un gruzu. Biju parņemis asu porcelāna caurules gabalu un, to metot, nogriezu vidējam pirkstam galu. Kad asiņains nonācu mūsu barakā, māte varēja pirksta galu, kas karājās pie ādas, piesaitēt klāt. Šis notikums man deva pavisam neparastu vidējā pirksta nospiедumu.

Pēc kaķa beigām visur mētājās pamesta municija, tāpat kā tagad Irākā. Mēs, puikas, bijām atraduši pāris saujas šauteņu municijas. Nometne bija vairāki betona baseini apmēram 2 metri dziļi ar slīpām malām, varēja viegli tajos iejet un no tiem iznākt. Šie baseini bija domāti ugunsgrēka dzēšanai nometnei, bet 1946. gada vasarā ūdens tajos nebija. Mēs, palaidni, vienā baseinā iekūrām ugunskuru, iemetām municiju un ar koka vairogiem staigājām apkārt, klausīdamies, kā municija sprāga. Lai gan sprāgstas municijas lodes nekur tālu nelido, kāds no mums tomēr varēja tikt ievainots no patronas čaulas.

Pretim mūsu barakai, 67. barakā, dzīvoja mans labākais draugs un tanī pašā laikā lielākais sāncensis Andris Cīrulis. Viņš man iemācīja spēlēt

šachu. Atceros, ka pagāja 34 spēles, pirms es uzvarēju pirmo. Vēlāk ģimnazijas gados šachu spēlēja daudzi skolnieki. Nā-

Sadalījām to 2, 3, vai 4 daļas – tik, cik spēlētāju. Metām kabatas nazi, lai tas iedurtos zemē vienā no kaimiņu gabaliem. Ja

pret vietējiem vācu puikām, kuŗiem zoles bija no koka, bija daudz bīstamāk, jo spēles nebija draudzīgas.

beidzot esmu mainījies, un dievkalpojumi mani tagad pievelk un es tuvāk izprotu un izjūtu kristīgo ticību.

Vēdeles nometnes futbola laukumā neauga neviens zālites šķipsna. Nebija īsti apzīmētas laukuma robežas, nedz arī soda zona. 11 metru soda spērienu attālumu nosolojām, kad bija jāspēr. Tas tomēr nenozīmēja, ka sacensības nebija sīvas, sevišķi, ja tās bija ar vietējām vācu vienībām. Es nekad nebiju labs spēlētājs, bet brālis Silvestris bija pirmās klases vārtsargs

kamajos divos gados mēs daudz un dažādi sacentāmies. Vienreiz pēc galda tenisa spēles mēs nonācām līdz kautiņam, un es dabūju zilu aci un pēc tam bargu sodu no vecākiem. Šodien Andris dzīvo Melburnā, Austrālijā, un tāpat kā es priecājās par saviem mazbērniem.

Brīvlaikos mēs, puikas, izgudrojām visādas kāja spēles nometnē un apkārtnei krūmos. Domāju, ka šī spēle nav mūsu pašu izgudrota, mēs to saucām par valsts iekāršanu. Vietā starp barakām, kur bija plika, samērā cieta zeme ,uzvilkām apmēram 1 metru lielu apli.

iedūrās, tad daļa, kas bija blakus tava zemei, piedereja tev, un tā, kamēr vienam piedereja viss aplis.

Cik zinu no DP nometņu vēstures, gandrīz visur bija kāda sporta komanda. Vēdeles nometnē bija tikai futbola spēlešana. Turklat no sākuma tikai ar paštāsītu bumbu. Beidzot UNRRA sagādāja pāris bumbas, un visi jaunie pievērsās futbolam. Mans brālis Silvestris bija diezgan labs vārtsargs. Otra problēma – nebija piemērotu zābaku. Tika izgatavoti zābaki ar riepu zolēm un brezenta virsdāļu. Tie bija labi, kamēr visiem bija vienādi. Spēlējot

Nometnes iedzīvotāju lielākai daļai nebija nekādu darbu vai uzdevumu. Bet, tāpat kā savās mājās un savās saimniecībās Latvijā, latviešiem arvien patīk izdaiļot un sakārtot savu mājas vietu. Baraku apkārtnei tika sētas puķītes un iekārtoti celiņi

Kopējās vietas, kā karoga laukums pie skolas, tika sevišķi izdaiļotas. Attēlā redzams pašu darināts Latvijas ģērbonis skolas karoga laukumā. Visi materiāli nāca no Hamburgas drupām

Vienīgā reize, kad mums bija kaut kāda veida saraušanās ar vācu puikām, bija ziemā. Nometne bija smagā mašīna, ko lietoja šoferu apmācīšanai. Mūsu māte bija viena no tiem šoferu skolniekiem. Viens jauns šoferis atļāva mums, puikām, piepildīt kravas daļu ar sniega pikām. Tad mēs braucām uz pilsētu, meklēdami vācu puikas, lai varētu tiem uzbrukt ar šīm sniega pikām, zinādami, ka viņi nedrīkstēja mums skriet pakaļ nometnes territorijā.

Šis bija tas laiks, kad es kļuvu vienaldzīgs pret baznīcu un dievkalpojumiem. Es uzaugu Limbažos, kur mēs uz dievkalpojumu gājām divreiz gadā – Ziemassvētkos un Liieldienās. Tikko Vēdeles nometne pabeidza baznīcas baraku, māte man lika iet uz dievkalpojumu katru svētdienu. Klusā nedēļā nedrīkstēju piedalīties nekādās rotaļās un sportošanā. Baznīca bija maza, un dievlūdzēju daudz. Tāpēc pēc latviešu tradīcijām bērni un jaunieši stāvēja kājās visu dievkalpojuma laiku. Tas un trūkums manāticības mācībā un izpratnē mani ilgi iespaidoja, varu teikt pat turpmakos 50 gadus. Pateicoties mūsu Detroitas draudzes mācītāji Gundegai Puidzai,

Vasarā kādreizējie ugunsdzēšanas baseini tika piepildīti, un mēs tur varējām peldēties. Nelaime tikai, ka īsā laikā stāvošais ūdens kļuva zaļš un baseina slīpās malas tik glumas, ka nevarējām tikt no tā arā. Kur ir griba, tur ir atrisinājums. Atradām gaļu koku, ko uzstādījam kā rokturi, pie kuļa tveroties, varējām izvilkst sevi no baseina. Mēs visi tikām brīdināti, ka baseinā nedrīkst lekt ar galvu pa priekšu. Protams, puikas neuzklausīja brīdinājumu, līdz viens uz slīpās malas pārlauza degunu.

Laimīgā kārtā mūsu pusaudžu nometnes dzīve nebija tikai mūsu pašu rokās. Pieaugušie gādāja, lai mēs izaugtu par krietiņiem cilvēkiem. Jau 1946. gadā tika noorganizēta Kokneses (46) skautu vienība, un agrā rudenī bija atrasts pietiekami daudz skolotāju, lai Vēdeles DP nometnei atvērtu latviešu pamatskolu. Tā kā mana māte jaunībā bija mācījusies par skolotāju, viņa bija viena no mūsu skolas skolotājām. Man laimējās, ka viņa mācīja jau nākās klasses. Tomēr viņa uzziņāja no maniem skolotājiem visas manas palaidnības.

(Turpinājums sekos)

JANĪNA CELITĀNE

Šī gada 2. februārī Sietlas latviešiem bija liela diena – viņi svēja Rietumkrasta latviešu vasaras vidusskolas Kursa 40 gadu pastāvēšanu un Draudzīgo aicinājumu. Cik ātri aizsteidzas laiks! Šķiet, tik nesen bija tā vasara, kad 1974. gadā uzņēmīgās skolotājas Ilgas Gra-

pastastīt par Draudzīgā aicinājuma sākumu un nozīmi, kad Latvijas Valsts prezidents Kārlis Ulmanis 1935. gadā aicināja tautu atbalstīt savu pirmo skolu, dāvinot grāmatas, mākslas darbus vai sniedzot citu materiālu atbalstu.

Jānis Rogainis nolasīja svei-

vadija Ilga „Kopēja uzticība mūs vienoja, un es pieķeros domā par skolu ar visu sirdi.” Skolas idejas atbalstītāji bija Dr. Andris Ritmanis, prof. Andris Trapāns, skolotāja Biruta Vīnerte, Ilgas vīrs Ojars Grava, Edvīns Circenis, Pēteris Pētersons, Miervaldis Jan-

tautā.” Nākamā Kursas direkore Daira Cilne bija Ilgai solījusi būt laba Kursas pamāte, kas vadīs bez rīkstēm un ar milestību. To viņa darīja sešus gadus. Savā uzrunā Daira teica vārdus no Kursas himnas, kuŗas autors ir Olafs Stumbris un komponiste – bijušā

nodejojo trīs dejas: „Jautraviņa”, „Saule brida rudzu lauku” un „Nerejati, ciema suni”. „Trejdeksnītis” pagājušajā vasarā dejoja Dziesmu un deju svētkos Rīgā.

Pēc Dairas Cilnes sešu gadu vadības sekija direktore Austra Slaidiņa, Biruta Zommere, Rasma

No kreisās: Kursas bijušās direktore Sarmīte Dāvidsone, Ilga Grava, Daira Cilne, Austra Slaidiņa un pagaidu direktors Jānis Rogainis // FOTO: Bonnie Way-Rogainis

vas vadībā durvis vēra Kursa ar devīzi: „Kursa brīvai Latvijai.”

Svinības sākās ar dievkalpojumu Sietlas latviešu baznīcā, mācītājas Dairas Cilnes vadībā. Altāris bija rotāts Kursas krāsās – ziliem un dzelzeniem ziediem, kas simbolizē jūru un sauli. Piedalījās arī latviešu skolas bēri ar skolotājiem. Skolēni nodziedāja un ar kustībām iztēloja, kā „Dieva gaismā staigāt, Dieva gaismu saņemt un Dieva gaismā starot.” Mācītāja Daira lasīja Mateja evangēliju, kur Jēzus aicina mācekļus viņam sekot un iet kopā ar viņu. Iesākumā bija aicinājums. Šogad skaists, latvisks piemērs izgaismo Draudzīgā aicinājuma norisi. Tas iesākās ar aicinājumu Rīgā izveidot Gaismas ceļu, kas beidzās pie Gaismas pils – jaunās Latvijas Nacionālās bibliotēkas. Aicinājums nākt palīgā, ar savu piedalīšanos izveidot „grāmatu draugu kēdi”, lai pirmās grāmatas no vecās bibliotēkas uz jauno tiktu nogādātas ar tautas rokām, no cilvēka uz cilvēku. Un tūkstoši šim aicinājumam atsaucās.

Kursas dziedāšanas skolotājas Maijas Riekstiņas erģēļu pavadijumā viesis no Losandželosas Edvīns Rūsis ļoti skaisti nodziedāja Brigitas Ritmanes, Soli ar Tevi”. Brigitā ir bijusi Kursas dziedāšanas skolotāja, savukārt Edvīns – viens no trīspadsmit Kursas pirmās absolventu klases skolēniem.

Pēc dievkalpojuma apmeklētāji pulcējās latviešu nama zālē, kur fotouzņēmumos un albumos varēja apskatīt Kursas 40 gadu gaļo vēsturi. Sekoja groziņveida mielasts, ko bija organizējusi Kursas skolotāja Maija Atvara ar palīdzēm. Kursas pagaidu direktors Jānis Rogainis sveica visus dalībniekus un lūdza Kursas sekretāri Marisu Veju (Way)-Rogaini

cienu no bijušās Kursas direktore Rasmas Ekmanes, kas bija atsūtījusi dāvānu, skaistu kokā izgrieztu šķīvi ar Latvijas ģerboni. Tālāk J. Rogainis lasīja ALAs Izglītības nozares vadītājas Andras Zommeres aspveikumu. Andra pateicās visiem, kas vadījuši, mācījuši Kursas skolēnus, un novēlēja visiem kursiešiem pasaulē ieskatīties sirdī un atcerēties to, ko Kursa viņiem devusi. Andra, pati 1978. gada Kursas absolvente, beidza sveicienu ar Kursas skolotāja, dzejnieka Olafa Stumbera vārdiem:

*Jo spozie mirklī nepazūd,
Tie tikai citur dodas.
Un kur tie satiekas, varbūt,
Reiz jauna zvaigzne rodas.*

No Kalifornijas bija ieradusies Kursas bijušā direktore Austra Slaidiņa. Viņa nolasīja vēstuli, ko tai bija rakstījis Uģis Zemturis, skolēns no Latvijas Kursā pirms 23 gadiem. Ar lielu sajūsmu viņš stāstīja, kā vasara Kursā un Amerikā pozitīvi iespāidojusi visu viņa turpmāko dzives gaitu.

Bijušais Kursas skolnieks Vilnis Birnbaums sveica Kursu, dodot lielu atzinību tās vadībai par uzdrošināšanos, uzņēmību un latvisķās gaisotnes uzturēšanu. Viņš lūdza publikai piecelties kājās un sveikt Kursas vadītājus. Pa to laiku Kursas skolnieces pasniedza ziedus klātesošajiem vadītājiem. Edvīns Rūsis aicināja dibinātāju Ilgu Gravu pastāstīt par Kursas iecerēm un sākumu.

Ilga stāstīja, ka domu par skolu Rietumkrastā iesēja Harijs Mendenbergs. Atgrīzies no ALAs kongresa 1973. gada pavasarī, viņš teica: „Gārēzera vidusskola svinēs jau 10. vasaru, Beverina pirmo. Mums arī šādu skolu vajadzētu.” Harijs pats 10 gadus bija vadījis bērnu vasaras nometni; tagad to

ševics, Vija Rauda un citi. Skolu nodibināja 1973. gada 14. oktobrī. Pirmajā vasarā, 1974. gadā, Kursā bija 64 skolēni.

Ilga vēl nolasīja visu padomnieku, atbalstītāju, skolotāju, lektoru, mākslinieku, audzinātāju, ziedotāju un citu darba darītāju vārdus pirmajos astoņos gados, kad viņa vadīja Kursu. Savā uzrunā viņa beidza ar vārdiem: „Tā man un skolas vadībai aizskrēja astoņas Kursas vasaras, atstājot tikai atmiņas par prieku, ko piedzīvojām kopā ar jauniešiem, par viņu centību un vēlēšanos palikt savā

Kursas skolniece Lolita Ritmane. *Ai Kursa, tēvu zemīte,
Kur latvju dziesma plivo,
Un tāpec vien es esmu te,
Lai tā vēl mūžos dzīvo.*

Kursas absolvents Edvīns Rūsis uzjauztrināja klausītājus, kavējoties atmiņas par Kursas skolēnu darbiem un „nevainīgiem” nedarbiem. Kad Edvīns vēlāk bija audzinātāja lomā, tad apzinājās lielo atbildību un pienākumus, kas viņam bija uzticēti.

Sietlas tautasdeju kopa „Trejdeksnītis” Katrīnes Jangas (Katherine Young) vadībā enerģiski

Ekmane, Sarmīte Dāvidsone, Māra Zommere, Tamāra Rūse, kā arī direktori Romāns Vanags un Dāvis Kaņeps. Pagaidu direktore divas vasaras bija Marisa Graudīna. Pašreizējais pagaidu direktors Jānis Rogainis vada Kursu jau trīs gadus. Viņš ir priekšsēdis ar visam lielajam Rietumkrasta latviešu izglītības centram.

Draudzīgais aicinājums Sietlā ir veltīts Kursas vasaras vidusskolas atbalstam. Paldies visiem, kuri piedalījās un dāsnī ziedoja. Vēlam Kursai mūžam dzīvot un turpināt veidot un audzināt latviešu jaunatni!

No kreisās: Jānis Rogainis, Edvīns Rūsis, Marisa Way-Rogaine, Vilnis Birnbaums, Daira Cilne // FOTO: Bonnie Way-Rogainis

Ai, Kursa, tēvu zemīte...

Draudzīgais aicinājums un Kursas 40 gadu pastāvēšanas atcere Sietlā

BAIBA BIČOLE

Sniega mākonos aiztinusies, sniegotu lauku apņemta, 25. janvārā pēcpusdienā atbraucējus saņēma Priedaine, Nudžersijas latviešu biedrības īpašums – atzīmējams Draudzīgais aicinājums, notikuma ietvaros arī koncerts „Dzintara flautu kvartets+1”.

No āra sala un baltuma ienākušos iekštelpās sagaidīja viesmīligs siltums un dāsti galdi priecīgi krāsainu sviestmaizišu, karstas kafijas un tējas kannas, pat bāriņš valā glāzei vīna. Tas viss, savstarpējās tikšanās labsajūtas vēl pastiprināts, tika atsaucīgi novērtēts, pēdīgi, tuvojoties sarīkojuma sākumbirdim, laudis izvietojās ap lielajiem apaļajiem galddiem.

Ievadvārdus teica Nudžersijas latviešu biedrības priekšnieks Jānis Students, tencinot latviešu kultūras biedrību TILTS par atbalstu sarīkojuma saturam, tāpat paldies Amerikas Latviešu apvienībai. Siltos vārdos Studenta cildināta par rošību latviešu sabiedriskās dzīves labā, tad pie pults tika aicināta iemīlotā pazīstamā dzejniece Rita Gāle, šoreiz ar šai dienai īpašo stāstījumu. – „Kas mūs šodien, divu sniegputēnu starpā, izvedis no mājām?” viņa vaicāja, tūlīt pati arī atbildēdama – lūk, tā ir vajadzība apliecināt Draudzīgā aicinājuma tradīciju, vēlme pieminēt latviešu tautai nenoliedzami svarīgo, lai arī dažādi, pat pretrunīgi vērtēto personību, bijušo Latvijas Valsts prezidentu Kārli Ulmani. Viņa 1935. gada 28. janvārī nodibinātais Draudzīgais aicinājums, domāts kā īpašs skolu labdaris, turpinājis ne vien pastāvēt, bet pat paplašināties, piemēram, Latvijā izveidota Draudzīgā aicinājuma balva, medaļa, ik gadu Draudzīgā aicinājuma skolas nosaukumu izpelnās vidusskola ar tās audzēkņu visaugsstāko atzīmju skaitu. Latvijas okupācijas laikā Draudzīgo aicinājumu dzīvu uzturēja trimdā aizbraukušie. Kārļa Ulmaņa dzīves gājumā Rita Gāle ielūkojās, nolasot izvilkumus no Latvijas Valsts prezidenta kancelejas vēstures uzziņu lapas (tā pieejama jebkuriem, norādīja referente), kur objektīvi vērtēts Ulmaņa valdīšanas laikā veiktais pozitīvais, nav slēpts negatīvais. Dzejniece no savas bērnības atcerējās vienīgo reizi, kad prezidentu Kārli Ulmani iznācis redzēt vaigā: „Nu, tāds papus,” viņa sirsnīgi noteica. Bet atziņa: „Prezidents Kārlis Ulmanis vēlējās spilgti latvisku Latviju. Un viņš turpina dzivot Draudzīgā aicinājumā, arī mazpulkos.”

Skaista piedeva stāstījumam bija Edvarta Virzas dzejolis „Grāmatu putenis” dzejnices Gāles sniegumā. Par savulaik „dīpīšu” laikā Vācijā Draudzīgā aicinājuma ietvaros sagādāto atbalstu Augustdorfas latviešu ģimnazijs, R. Gāles aicināta, išumā pastāstīja Ausma Zikmane, viena no joprojām žirgā Nudžersijas latviešu literārā pulciņa dalībniecēm. Savukārt R. Gāle mudināja sarīkojuma dalībniekus/dalībnieces ar zieņojumu atcerēties Nudžersijas latviešu skolu, kā arī iegādāties

kādu no pirkšanai izliktajām grāmatām, tādējādi atbalstot šo skolu.

Ar zīnkāri tika gaidīts ne gluži parastais mūzikālais notikums – taču flautas vien, pie tam veseļas piecas, un programmā paredzētā mūzika ne nu iepriekš dzirdēta! – Un tā ne gluži parastā veidā tad arī koncerts sākās, mūzikām telpā parādoties ne vizuāli, bet ar ieskaņoto slavenā īgaunu komponista Arvo Perta (1935) darbu „Pari Intervallo”, šim skaņradim raksturīgajā it kā senlaiku baznīcas un šolaiku minimālisma sakausējumā. Meditatīvajā noskaņā atkāpās ik-diena, ikdienišķais.

Klausītāju aplausu no sirds sveiktas, uz skatuves nostājās „Dzintara flautu kvarteta” (dibināts 2010. gadā flautistes Ilonas Kudiņas vadībā) dailības

Micānes Zālites dzejoli „Sanošs koks” solo atskānoja Agita Arista, pilnībā apliecinot savas mūzikālās dotības, pilnībā iejūtoties Aperānes mūzikas te tik izteikti japāniskajā skanējumā, uzbuļot daiļuma pasauli. Aperānei šī orientālā kultūra acīmredzot dvēselei tuva, ko šķiet liecinām arī „Dzintara flautu kvarteta” 2010. gada tvartā ieskaņotās „Impresijas flautu kvartetam”, kuļu iedvesmotāja bijusi haiku slavenību *Basho*, *Buson* dzeja.

Kā pretstats Daces Aperānes maigajai ziedlapīnu vārajai smalkajai skaņu valstībai bija *Elzbietas Brandys* un Onas Jonaitītes spēlētais Romualda Kalsona (1936) „Kanons”, te pilnasīnā duetā vienā vītenī savijoties saderīgiem toņiem ar kontrastējošiem, nobeigumā pat ar „uzrāvienu”.

Rita Gāle stāsta par Kārli Ulmani un Draudzīgo aicinājumu

nieces Ilona Kudiņa (savulaik Latvijā, tagad ASV), Ona Jonaitīte (savulaik Lietuvā, tagad ASV), Agita Arista (savulaik Latvijā, tagad ASV) un *Elzbieta Brandys* (Polija, ASV), visas ir profesionālās mūzikas, darbojas Bostonā un tās apkaimē. I. Kudiņas pazemīgajiem ievad-

„Kas mūs šodien, divu sniegputēnu starpā, izvedis no mājām?” vaicāja Rita Gāle, tūlīt pati arī atbildēdama: – lūk, tā ir vajadzība apliecināt Draudzīgā aicinājuma tradīciju, vēlme pieminēt latviešu tautai nenoliedzami svarīgo, lai arī dažādi, pat pretrunīgi vērtēto personību, bijušo Latvijas Valsts prezidentu Kārli Ulmani.

vārdiņiem sekoja ansambļa dalībnieču izteiksmīgi spēlētā Anitas Kuprisas (1958) kompozīcija ar nosaukumu „Kas mani vajā?” tam atbilstošā skaņrakstā – bija te bailū un izmisuma griezīgums, bija bēšanas vieglums.

Komponistes Daces Aperānes (1953) mūzikā pārvērsto Daces

Visas četras kvarteta dalībnieces kopā atskānoja programmas pirmās daļas pēdējos trīs skaņdarbus. Lietuviešu komponista *Jonas Temuljonis* (1949) kompozīcija „Jūra” – te skaņu ligošanās, rāmums pamazām pārtop it kā vēju saasinātā kustībā, paceļoties, tad atkritot, nemier-

am seko atslīgšana rimtumā. Ilona Kudiņa pastāstīja par programmā iekļauto *Nika Gothama* (1959–2013) skaņdarbu, kuļu viņš radījis tieši šīm flautistu kvartetam 2011. gadā, būdams jau slims, – „Lidojošā karavāna”. Autora doma – sievietes kā putni, viņu lidojums – dzīve. Šī bija skaņu pasaule, kuļa ne-

Draudzīgais aicinājums Nudžersijas Priedainē

trūka disonanču un arī spalguma, saskanai ieauzoties ne uz palikšanu. Čellista, skaņraža Jūra Keņiņa (1952) skaņdarbs „Ganiņš biju” – ainava gaišzaļos toņos, pavasarīgs prieks, dejiska šūpošanās, latviska serde.

Starpbrīdī „vārdu nēma” ne nogurdināmais sabiedriskais darbinieks, TILTA „galva” *Girts Zeidenbergs*. Viņš sev raksturīgajā dedzīgumā visiem lika pie sirds pienākumu – Latvijas pase it visiem, bērnus un mazbērnus ieskaitot! Jāatceras – Latvijā būs vēlēšanas!

Koncerta otrs daļas pirmajā skaņdarbā, Pētera Aldiņa (1953) „Noķer mani, ja vari”, Jonaitītei, Aristai un Kudiņai pievienoja flautiste (pēc profesijas psichoterapeute, ASV) *Lalita Saliņa*. Skaņrakstā te liksma noskaņa, saskaņa, ķircinātājs beigu

pazīstamu melodiju. Pēc suligi un skaisti nospēlētā skaņdarba uzšalca aplausi. Likās, īpaši iepricināti nu bija tie klausītāji, kuļu ausis, iespējams, bija nogurdinājušas t.s. modernās mūzikas skaņas, par kuļām savukārt nebeidza priecīties šodienai atvērtākie. Jānis Students šī koncerta sakarā izteicās: „Mēs te daudz ko iemācījāmies.” Tas arī koncerta programmas slavējams noplels.

Un patiess baudījums bija klausīties tik atraisītu un iejutigu mūzikēšanu, tādējādi dodot iespēju iedzīvoties skaņmākslas radītajā vidē, sajūtās, notikumos. Bijām celinieki, ceļojums bija skaists un mūs apdāvināja. Paldies devējām!

***

Pa koncerta laiku ārā jau bija sācis krēslot, dzirdēja arī sakām, ka joprojām sniegot, tā ka

Dzintara flautu kvartets +1, no kreisās *Elzbieta Brandys*, *Agita Arista*, *Lalita Saliņa*, *Ilona Kudiņa*, *Ona Jonaitīte*

nekādas vēl ilgākas sabiedriskas kopā pasēdēšanas nebija, laudis taisījās mājup. Kopīgais klaušītāju skaits bija ap pussimtu, par uzkodām un dzeļamo bija rūpējiesies biedrības dāmu komitejas priekšniece *Ilze Sermoliņa*, tāpat arī *Dzidra Īzaks* un *Laimonis Drukovskis*, bāra turētājs *Liepiņu Jānis*. Priedaines saimniekiem Jānim Grīglinovičam jāteic paldies par laukā noliktajiem rīkiem spēkratu attīrišanai no sniega.

Mājupceļā gar spēkratu loģiem skrien, sijājas sniegs, un es atkal it kā dzirdu *Ritas Gāles* lidzeno labšanīgo balsi, teicam *Edvarta Virzas* „Grāmatu puteni”:

„Nomākdamas pagātnes tumsu un ziegus,

Sagrieza laikmets – kā metenī sniegu –

Grāmatu puteni gaišu pār mums. Veřamies tālumā skaidrajā kāri,

Paceļas priekšā mums nākamais laiks,

Blāzmas tumšarkanās sen-dienām pāri,

Mierīgs un apskaidrots šo dienu vaigs.”

ĀRIJS R. LIEPIŅŠ

Leonijas Petraškas 100 gadu jubileja

*Vēl viens gads uz tava pleca, bet vai tādēļ jāskumst tev?
Ja tik sirdī dzīves prieku nesi, gadu skaits ir tīrais nieks!*

Ar šādu vēlējumu 3. janvārā pēcpusdienā pie Leonijas Petraškas ieradās Linkolnas organizāciju pārstāvji un Omahas un Linkolnas draugi, lai sveiku viņu 100 gadu jubilejā. Omahas latviešu draudze jau bija to dariusi Ziemsvētku dievkalpojumā. Sanāksmi ievadija māc. Vitauts Grīnvalds ar Svēto rakstu lasījumu un izlūdzoties Dieva svētību Leonijas turpmākā dzīves gājumā. Klātesošie vienojās dzīsmā „Pie rokas nem un vadi, Kungs, mani pats”. Sekoja apsveikumi. Tos ievadīja DV ASV vanadžu priekšniece Astra Iesalnieks, kam sekoja DV apv. priekšniece Ārijs Liepiņš un DV vanadžu kopas priekšniece Velta Didrichsons, dāvinot gavīlnieci skaitas rozes un jubilejas klingeri. Daudz sirsniņu sveicienu un orhidejas ziedus viņa saņēma arī no radiem un draugiem Latvijā.

Pēc šampanieša, kopdziesmas un jubilāres pateicības vārdiem, klātesošie tika aicināti pie bagātīgi klāta kafijas galda. To bija veiksmīgi palīdzējušas sakārtot Dace Zeltiņa, Aina Balode un Maija Jankeviča. Pēc sirsniņā pavaditas ciemošanās, mēs vienojāmies, ka apsolāmies turēties pie labas veselības, lai pēc desmit gadiem visi atkal būtu kopā un svinētu Leonijas nākamo lielo jubileju.

Leonija Petraška dzimus 1914. g. 3. janvārī Rīgā Kārla un Natālijas Mucenieku ģimenē, viņa bija vēcākā no divām māsām. Pirmā pasaules karā laikā, kad Rīga plosās bāds, Mucenieku ģimene pārceļas uz Ukru pagastu Zemgalē pie radiem laukos. Ap 1920. gadu viņi atriezas Rīgā un dzīvo

Pārdaugavā. Leonija 1921. gadā uzsāk skolas gaitas un 1932. g. beidz 4. Rīgas pilsētas ģimnāzijas kommerklasi. 1937. gadā Rīgas lieklakais preču nams, Armijas ekonomiskais veikals atvēr Rīgas nodalī Brīvības bulvārī 3. Tur viņa nostrādā par Parfimērijas nodaļas vadītāju līdz Latvijas atstāšanai. 1944. gada 28. septembrī abas ar māsu Vilnu ar nelielu kuģi „Klāra Russ” atstāj Latviju. Tā viņām bija ļoti sāpīga šķiršanās no vecākiem un dzimtenes. Pēc baiļu pilnā nakts braucienu abas māsas laimīgi sasniedz Dancigu un dodas tālāk uz Drēzdeni. Šī skaistā pilsēta bija bēglu pārpildita. Lielas grūtības bija atract darbu, lai saņemtu arī pārtikas kartītes. Paziņu uzaicinātas, viņas dodas tālāk uz 35 km attālo Freibergu, kur atrod darbu nelielā uzņēmumā, kas ražo kompasus.

Leonija Petraška par sevi stāsta: „1945. gada maija pirmajās dienās krievu karaspēkam strauji tuvojoties pilsētai, nolēmām to atstāt. Vilcieni vairs negāja, tāpēc mēs, piecas latviešu meitenes, sakrāvām savu mantu nelielos ratiņos, lai dotos rietumu virzienā, no kuriennes tuvojās amerikāņu armija. Brauciens bija ļoti grūts, jo celš kalnains. Vakarā kādā mazā pilsētīnā pie kādas vācietes dabūjām naktīm. Tanī naktī krievi mūs panāca un pilsētu ieņēma. Nākamā bija baiļu pilna diena, jo krievi vairākkārt nāca un izlaupīja vācietes māju. Mums piecām norēja krievu valodas zināšana, jo viņi domāja, ka esam vāciešu atvestas laukstrādnieces. Mūs sauga par „naši” (savējām) un solījās

vest atpakaļ uz mājām. Pilsētinu atstājām slepus agrā rīta stundā. Ceļā mūs ar visām mantām smagā automašīnā uzņēma franču strādnieki, kuŗi atgriezās Francijā. Mūs kā „francūzietes” viņi laimīgi izveda cauri visām krievu kontrolēm un ieveda amerikāņu zonā. Pēc isākas uzkavēšanās dažās mazākās bēglu nometnēs, kas drīz tika likvidētas, 1947. gada jūnijā noņācu Ambergā un strādāju IRO

1950. gada 8. jūnijā no Bremenhofenās ar kuģi „General R. M. Blatchford” izbraucu uz Ameriku. Abas ar māsu strādājām kuģa birojā. Darba bija ļoti daudz, jo pasažieru skaits pārsniedza 1200. Vispirms piestājam Venecuēlas ostā Puerto Cabelo, kur izkāpa 400 bijušie DP. Nujorkas ostā iebrācām Jāņu dienā, 24. jūnijā. Starp citu, kuģa kapteinis bija latvietis Harijs Saukants, ar kuņu man bija izdevība iepazities un parunāties.

Pie galvotāja, ļoti patīkamas ģimenes, Kupersburgā, PA, nostrādāju 4 mēnešus, un tad pārcēlos uz Omaha. South Bend, Indianā

Leonija Petraška ļoti aktīvi bija darbojusies Omahas latviešu sabiedrībā: draudzes dāmu komitejā, vairāk nekā 30 gadus pildot kasieres pienākumus, kā arī strādājot draudzes padomē. Tāpat Omahas latviešu biedrībā līdz tās likvidēšanai viņa ieņēmusi dažādus amatus. 1968. gadā viņa iestājās Linkolnas DV apvienībā un tiek ievēlēta vanadžu valdē. Pēc dažiem gadiem viņu ievēl apvienības valdē, kur daudzus gadus viņa veiksmīgi veic sekretāres pienākumus. 1983. gadā viņa saņēma no DV Centrālās valdes augstāko pagodinājumu – Atzinī-

DV ASV Vanadžu priekšniece Astra Iesalnieks apsveic jubilāri Leoniju Petrašku // FOTO: Ā. Liepiņš

TB sanatorijas pārtikas pārziņa birojā par mašīnrakstītāju. Slimnīcā ārstējās vairāki simti dažādu tautību DP, kā arī lielāks skaits latviešu kaļavīru. Tur arī iepazinos ar savu nākamo vīru Edvardu Petrašku, kurš bija sanatorijas administrators.

atkāl satikos ar Edvardu, un tur nokārtojām laulības formālītātē. Vīrs mira 1966. gada 11. novembrī. Omahā pirmā darba vieta bija Cudaby Packing Co., tad iestājos darbā Nashua Corp. kur nostrādāju vairāk nekā 25 gadus par grāmatvedi preču izsūtīšanas nodalā.”

Vēlam Leonijai vēl gaišus dzīves gadus pie labas veselības būt mūsu vidū!

MĀRIS
BRANCIS

Aleksandrs Djačenko. Tornis 7.2013

Līdz marta vidum Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcas tornī skatāma izcelo keramiķu Mārītes un Aleksandra Djačenko darbu izstāde „Tornis”.

Ilgstoši vērojot abu mākslinieku daiļradi, jāsecina, ka viņi abi ir dzimuši keramikā. Viņu rokās, kā sakā, māls dzied, padodas viņu vismazākajām iegribām un vēlmēm.

Mārīte Djačenko ir mācījusies Rīgas Lietiskās mākslas vidusskolu, bet viņas dzivesbiedrs Aleksandrs sevi par keramiku ir veidojis pats. Kopš agras jaunības viņš ir strādājis „Latvijas keramika” dažādos amatos, līdz sniedza mākslinieka statusu eksperimentālajā grupā, kas radīja paraugus rūpnieciskajai ražošanai. Mākslinieks atlicināja laiku arī brīvam radošam darbam, izkopjot savu meistarību. Vēlākos gados viņš strādāja pats uz savu roku. Aleksandrs ir izveidojies par liepliku figūrālistu ar izteikti individuālu rokrakstu un tāpēc ieguvis atzinību kollēgu vidū. Aleksandram Djačenko ir apbrīnojama formas izjūta. Viņa darbi izceļas ar asprātīgu skatījumu uz pasauli un notikumiem, ar lab-

sirdīgu humoru.

Turpretim Mārīte lielākoties nāk klājā ar neparatākas formas traukiem – šķīvjiem, krūzēm, krūkām, lai gan arī figūrālās kompozīcijas viņai nav svešas un viņa labprāt tās darina.

Pagājušajā gadā Mārītes un Aleksandra keramika koši greznoja zālienu Sv. Trīsvienības baznīcas torna priekšā Jelgavas pilsetas svētā laikā, bet jūnijā viņi abi strādāja Jelgavas I šamota skulptūru simpozijā un radīja „Veiksmi” – divus metrus augstu zivi, kas joprojām aplūkojama pilsetas kultūras namā, apliecinot viņu varēšanu radīt liela izmēra darbus. Toreiz abi Jelgavas keramiki sadarbojās ar Pēteri Martinsonu, kas šeit radīja savu pēdējo kompozīciju šamotā. Aleksandrs Djačenko mēnesi vēlāk pabeidza šī izcilā, pasaulē pazīstamā latviešu meistara iesākto darbu.

Abi Jelgavas keramiki strādā tēlnieku darbu, vienīgi viņu materiāls ir cits – tas ir nevis granīts, koks, ne metalls, bet gan māls un – visbiežāk – šamots. Simpozija darbu viņi radīja kopā, un tas no-

Radošās potences nav izsmeltas

sirdī ne tikai uz viņu spēju sastrādāties. Viņi turklāt domā līdzīgi. To atklāj arī jaunā izstāde.

Izstādes tema, kā vēsti nosaukums, ir tornis. Idejas pirmsākumi meklējami Jelgavas Trīsvienības baznīcas tornī, kas nu jau vairāk nekā divus gadus atjaunots grezno pilsētu. Jāpiebilst, ka Aleksandrs pusaudža gados tornī kāpelējis, ložnājis un to „apdzīvojis”. Neko no tā izstādē gan nevar ieraudzīt, taču ierosmei šī pieredze ir līdzējusi.

Tema ir visai bīstama – ja mākslinieki nav pietiekami radoši, var draudēt atkārtošanās, viena motīva bezgalīgas un ne-

vienmēr veiksmīgas variācijas. Nekas tāds nav novērojams abu Djačenko jaunākajos veidojumos šamotā. Pašu Trīsvienības baznīcas torni ieraugām tikai vienā Aleksandra darbā. Pārejtie ir vizuālos tēlos ieterptas mākslinieku pārdomas par torna temu. Var tākai apbrīnot viņu neizsīkstošo fantaziju. Darbos ieskanas baznīcas motīvs, citos torna tema tiek interpretēta kā cilvēka tiekšanās uz augšu, tverot to gandrīz vai filozofiskā vēstījumā.

Viņi runā arī par tradīciju nozīmi un cilvēku šajā mainīgajā pasaule.

Līdz šim ir licies, ka Aleksandrs un Mārīte Djačenko ir divi visai atšķirīgi, nesajaucami mākslinieki, bet jaunajā izstādē atklājas viņu daiļrades tuvība. Tādējādi viena autora darbu no otra nemaz tik viegli nevar atšķirt.

Līdz ar lielisko formas izjūtu un plašo fantaziju jāizceļ arī virsmas apdares daudzveidīgums un perfektums, kā arī mērķtiecīgais krāsu lietojums. Katrs darbs ir lielisks meistardarbs, tuvs pilnībai.

Darbi ir tapuši tieši šai izstādei, tātad pagājušajā gadā un pat šī gada pirmajās dienās: no 17 keramikas veidojumiem tikai trīs ir radušies agrāk. Tas ir apliecinājums, ka abi mākslinieki sistēmatiski strādā. Roku veiklība, domas asums top, nepārtrauktīgi piestājot pie virpas vai neizlaižot no rokām šamota pikas. Skaidrs ir viens – viņu radošās potences nav izsmeltas, Mārīte un Aleksandrs Djačenko vēl sagādās skatītājiem daudz jauku pārsteigumu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents tiekas ar pasaules valstu līderiem

Valsts prezidents Andris Bērziņš piedalījās Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidenta Tomasa Bacha rikotajās vakariņās par godu XXII Soču Ziemas olimpiskajām spēlēm, kurū laikā mūsus prezidents tikās ar pasaules valstu līderiem.

No labās: Valsts prezidents Andris Bērziņš, viņam blakus SOK prezidents Tomass Bachs

„Iespēja parunāties bija ar ļoti daudziem – sākot ar Ķīnu un Putina kungu. Man bija arī cilvēcīga un draudzīga saruna ar Medvedeva kungu par daudz ko – par dzīvi kopumā, par sportu, par šīs vietas attīstību. Ar Putina kungu arī bija tieša saruna par turpmāku aktīvu sadarbību. Tikos ar daudziem Centrālāzijas valstu pārstāvjiem,” sacīja Andris Bērziņš.

Valsts prezidents Andris Bērziņš Soču Ziemas olimpisko spēļu apmeklējuma laikā viesojās arī olimpiskajā ciematā *Endurance Olympic Village* un tikās ar Latvijas sportistiem, kā arī ar labdarības projekta *Pedal for no medals* dalībniekiem.

Valsts prezidents tiekas ar Latvijas sportistiem

***

Saeima Satversmes tiesas tiesneša amatā apstiprina Gunāru Kusiņu

Par lēmuma projektu balsoja 93 deputāti. Līdz šim Kusiņš vadīja Saeimas Juridisko biroju. 5. februārī Satversmes tiesas tiesneša pilnvaras beidzās Gunāram Kūtrim, ko Saeima amatā apstiprināja 2004. gadā pēc desmit Saeimas deputātu priekšlikuma.

Gunārs Kusiņš

Satversmes tiesā ir septiņi tiesneši, un saskaņā ar Satversmes tiesas likumu tiesnešus amatā apstiprina Saeima. Trīs Satversmes tiesas tiesnešus apstiprina pēc ne mazāk kā desmit Saeimas deputātu priekšlikuma, divus – pēc Ministru kabineta priekšlikuma un vēl divus – pēc Augstākās tiesas plēnuma priekšlikuma. Satversmes tiesas tiesneša pilnvaru termiņš ir desmit gadi.

Satversmes tiesas tiesneša amatā apstiprinātais parlamenta Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš tiesneša zvērestu (svinīgo solījumu) Valsts presidentam dos 19. februārī.

***

Saeima caurlūko grozījumus Saeimas vēlēšanu likumā,

nosakot, ka lidzīnējā balsošanas kārtība ārzemēs dzīvojošajiem paliks nemainīga un šo vēlētāju balsis Saeimas vēlēšanās, tāpat kā līdz šim, tiks pieskaitītas Rīgas vēlēšanu apgabala nodotājām balsim.

Šāds lēmums pieņemts, izvērtejot otrreizējai caurlūkošanai iesniegtos priekšlikumus, kā arī ievērojot Valsts prezidenta Andra Bērziņa iebildumus. Grozījumi paredz, ka turpmāk Saeimas vēlēšanās vēlētāji varēs nobalsot iepriekš, savu balsi nododot glabāšanā. Tāpat paredzēts, ka karavīri un zemessargi, kuri dienestu veic ārvilāstis, balsot varēs starptautiskās operācijas rajonā. Savukārt saskaņā ar pārmaiņām Civilprocesa likumā, kas stājās spēkā šī gada sākumā, Saeimas vēlēšanās varēs piedalīties arī personas ar ierobežotu rīcībspēju. Grozījumi paredz, ka, kandidējot Saeimas vēlēšanās, kandidātam rakstveidā būs jāapliecina, ka viņš prot valsts valodu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo pienākumu veikšanai. Līdz šim Saeimas deputāta kandidātam bija jāsniedz latviešu valodas prasmes pašnovērtējums.

***

Ārlietu ministrs un kultūras ministre vienojas par sadarbību Latvijas 100. gadadienas svinību rīkošanā ārvilāstis

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar kultūras ministri Daci Melbārdi, lai pārrunātu ministriju sadarbību, tostarp Baltijas valstu iniciātīvu dalībai viesu valsts statusā Eiropas grāmatu augsta prestiža gadatirgū Londonā 2018. gadā, kas būtu viens no vērienīgākajiem un nozīmīgākajiem visu trīs Baltijas valstu pastāvēšanas 100. gadadienas svinību un kultūras sasniegumu repre-

zentācijas notikumiem ārvilāstis.

„Lielbritanija būs mūsu jauno laiku lielākā diasporas valsts, kura mīt aptuveni 100 tūkstoši latvieši, tāpēc īpaši būtiskas ir Latvijas ārpātiskās aktivitātes ari kultūras jomā,” atzina ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, aplieci-not ministrijas gatavību atbalstīt Latvijas dalību grāmatu gadatirgū Baltijas valstu viesu statusā Londonā 2018. gadā. Baltijas viesu valsts statuss Londonas grāmatu gadatirgū paredz ne tika Latvijas, Igaunijas un Lietuvas grāmatniecībai un literātūrai veltīta centrālā stenda izveidi, bet arī plašas kultūras programmas nodrošināšanu Londonā un citur Lielbritanijā. Gatavojoties šai iecelei, jau sākot ar 2014. gadu, Londonas grāmatu gadatirgū ikgadēji plānots nodrošināt trīs Baltijas valstu nacionālos stendus, kā arī citas kultūras reprezentācijas norises. Drīzumā plānots izveidot arī starpinstitūciju darba grupu, kas plānotu Latvijas dalību Baltijas viesu valsts statusā Londonā 2018. gadā.

***

Igaunija apbalvo

Valsts akadēmiskā korā “Latvija” direktoram Mārim Ošlejam (*attēlā*) piešķirts Igaunijas valsts apbalvojums – ceturtās šķiras Māras zemes krusts.

Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess ordeni Ošlejam piešķīris par Igaunijas un Latvijas kultūras sakaru veicināšanu. Oficiālajā paziņojumā Ilvess norādījis, ka valsts ir pateicīga daudziem vietējiem un ārvilāstiem cilvēkiem, kuri darbība ir padarījusi Igauniju par labāku vietu. „Šo cilvēku stāsti rāda Igaunijas izaugsmi,” sacīja kaimiņvalsts prezidents.

***

Filmas “Mammu, es tevi milu” pirmizrāde Kanādā

Kanadas galvaspilsētā Otavā 8. februārī notika režisora Jāņa Norda spēlfilmas “Mammu, es tevi milu” pirmizrāde. Filmu demonstrēja Baltijas un Ziemeļvalstu filmu festivāla *Bright Nights* jeb “Gaišas naktis” ietvaros.

Filmas galvenais varonis

Festivālu rīko Baltijas valstu un Ziemeļvalstu vēstniecības Kanādā sadarbībā ar Kanadas Filmu institūtu. Festivāla oficiālā atklā-

šana notika 1. februārī, izrādot iauņu dokumentālo filmu “Asinsgrupa”, kas vēstī par Igaunijas karavīru misiju Afgānistānā. Filmu festivāls Otavā notiek jau ceturto gadu un šai laikā ir iemantojis publikas ievēribu. Festivāls ir ie-klauts Otavas ziemas festivāla *Winterlude* oficiālajā programmā. Latvijas vēstniecība pateicas filmu studijai “Tanka” un producentei Alisei Gelzei par atsaucību un veiksmīgo sadarbību filmas “Mammu, es tevi milu” izrādišanā Otavā.

***

Gruzijā dzīvojošu latvieti sveic 105 gadu jubilejā

Latvijas vēstniecīce Gruzijā Elita Gavele sveica vecāko Gruzijā dzīvojošo latvieti, Gruzijas pilsoni **Vilhelmini Koridzi** 105 gadu dzimumdienā. Vilhelmine Koridze dzimusī 1908. gada 31. decembrī Lubānā, studējusi Maskavas 1. Medicīnas institūtā un mācības turpinājusi Tbilisi Politehniskajā institūtā, ko absolvējusi ar izcilību. Otrā pasaules kara laikā viņa strādāja Latvijā un 1945. un 1946. gadā vadīja Lubānas Mežsaimniecības pārvaldi.

Pēc laulībām ar Gruzijas filozofijas profesoru Haritonu Koridze viņa pārcēlās uz dzīvi Tbilisi, kur līdz 1970. gadam vadījusi vienu no institūta *Gruzijas Hidroprojekts* nodalām. Vilhelmines dēls Avtandils Koridze ir labi zināms Gruzijā – no 1980. līdz 2000. gadam viņš bijis PSRS un vēlāk Gruzijas pārstāvis UNESCO, bet no 2000. līdz 2005. gadam vadījis Gruzijas Ilgtspējīgas attīstības starptautisko aģentūru.

***

Pamanīta Krievijas armijas izlūkošanas lidmašīna

ASV patrullīlīdmašīnas virs Baltijas jūras pie Latvijas territoriālajiem ūdeņiem konstatējusas Krievijas armijas radioelektroniskās izlūkošanas lidmašīnu *Il-20*.

Krievijas lidmašīna fiksēta pie Latvijas territoriālo ūdeņu ārējās robežas, tā lidojusi bez iepriekš saskaņota lidojuma plāna un nav atsaukusies uz gaisa telpas kontroles mēģinājumu nodibināt sakarus.

***

Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešnakovs

Apliecināja jau agrāk izskanējušo informāciju, ka maija vidū Latviju apmeklēs Krievijas Pareiz-

tīcīgās baznīcas patriarchs Kirils. Vizītes programma vēl tiek sašķauta, taču jau zināms, ka patriachs tikšies ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu, Saeimas priekšsēdi Solvitu Āboltiņu (*Vienotība*) un Ministru prezidenti Laimdotu Straujumu (*Vienotība*). Vasaras sākumā Rīgā plānota Latvijas un Krievijas starpvaldību komisijas tikšanās. Gada beigās paredzēta arī starpvaldību komisijas sēde, kā arī Rīgā šogad notiks Latvijas un Krievijas vēsturnieku komisijas tikšanās.

***

Latvijas vēstniecība Ēģiptē stiprina sadarbību ar tautiešiem

Šobrīd Latvijas vēstniecībai ir informācija par vairāk nekā 60 Latvijas valstspiederīgajiem, kas dzīvo un strādā Ēģiptē. Lielākoties viņi apmetušies un strādā tūrisma jomā Sarkanās jūras kūrortos. Daži šeit ir uzsākuši savu uzņēmējdarbību. Stiprinot saikni ar nelielo, tomēr pieaugošo latviešu diasporu, Latvijas vēstniecība uzsākusi tradiciju pulcēt kopā Ēģiptē dzīvojošos latviešus. Laba Latvijas vēstniecības un diasporas Ēģiptē sadarbība ir sākta jau ie-priekš. Pagājušā gada novembrā beigās vēstniece Iveta Šulca jau otro gadu pēc kārtas aicināja latviešus svinēt Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienu. Kopīgi tika svētīts arī pirmais Advents. Latvijas vēstniecības darbinieki bija sarūpējuši Latvijas dabas materiālus, no kuriem tapa pašu gatavoti Adventa vainagi. Katram viesim dāvana tika arī Kairā dzīvojošas latvietes, vēstniecības darbinieces Ievas Justes ceptās piparkūkas.

***

Sudraba nodibinājusi tautas kustību „No sirds Latvijai”

Bijusi valsts kontroliere Inguna Sudraba, kas pērn novembri paziņoja par vēlmi saliedēt sabiedrību vienotā kustībā, nodibinājusi biedrību Tautas kustība „No sirds Latvijai”.

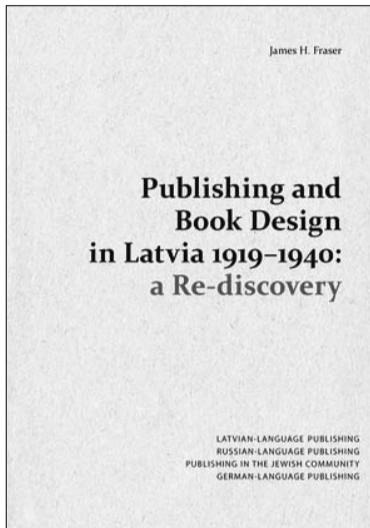
Biedrībā ir divas amatpersonas – Inguna Sudraba un Diāna Novicka. LTV raidījums *Panorāma* ziņoja, ka Sudraba aicinājusi savam domubiedru pulkam pievienoties līdzīnējo Satversmes tiesas priekšsēdi Gunāru Kūtri. Viņa paziņojuši, ka kustības „No sirds Latvijai” mērķu īstenošanai tiks dibināta arī partija.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp)

Iznākusi ASV pētnieka Freizera grāmata par izdevējdarbību un grāmatu dizainu Latvijā

Latvijā iznākusi nozīmīga grāmata - ASV grāmatniecības vēsturnieka un bibliofila Džeimsa Hovarda Freizera (*James Howard Fraser*) monografija *Publishing and Book Design in Latvia 1919–1940: a Re-discovery* (Izdevējdarbība un grāmatu dizains Latvijā 1919–1940: Atklājot zināmo).

Sākotnēji personiskas intereses rosināts, vēlāk jau mērķtiecīgi amerikāņu grāmatniecības vēsturnieks Džeimss Hovards Freizers (1934–2013) ir sakopojis materiālus par grāmatu dizainu un izdevējdarbību Latvijā starp diviem Pasaules karjiem. Līdz ar latviešu apgādu izdotajām grāmatām viņa sarakstītajā monografijā aplūkoti arī krievu, ebrēju un vācu izdevumi un to vieta katras etniskās kopienas dzīvē. Grāmata, kurās tapšanai autors sekojis līdzīgi, bet iznākšanu nepieredzē-

ja, ietvež pārskatu par būtiskākajiem Latvijas grāmatu apgādiem un izdevumiem 20. gadsimta 20.–30. gados, veidojot plašu ieskatu latviešu, krievu, ebrēju un vācu izdevēju darbībā. Skats no malas, amerikāņu pētnieka ieinteresētība un orientēšanās starpkāru Eiropas grāmatniecības procesos ļāvusi izcelt Latvijas kultūras dzīves un izdevumu daudzveidību, atšķirīgo kultūras tradiciju pārkāšanos un tradiciju noteiktās savdabības saglabāšanos. Grāmatiekļautas vairāk nekā 700 ilustrācijas, ļaujot ieraudzīt starpkāru perioda grāmatu klāsta un dizaina daudzveidību. Dž. H. Freizers uzmanību pievērsis ne tikai grāmatām, bet arī žurnāliem, avīzēm, katalogiem, kalendāriem.

***

Latvijā viesosies amerikāņu rakstnieks, kas rakstījis par strēlnieku lomu Krievijas revolūcijā

Baltijas Grāmatu svētku laikā Rīgu apmeklēs amerikāņu rakstnieks Viljams Bērtons Makkormiks, kurā romāns „Leņina harems” Andželas Šuvajevas tulkojumā drīzumā iznāks latviešu valodā.

Makkormiks ir interesanta personība – reiz nejauši ieklidis Latviešu mūzejā Merilandē, viņš izlasīja īsu aprakstu par latviešu

strēlniekiem. Stāsts par drosmīgajiem vīriem, kuŗi palīdzēja Leņinam sarikot revolūciju Krievijā, bet par to guva asīnainu atmaksu: represijas un nāvi, savaldzināja jauno amerikāni tik ļoti, ka viņš nolēma par strēlniekiem uzzināt ko vairāk. Pārdevis māju, Viljams Bērtons Makkormiks devās vispirms uz Krieviju, kur gada laikā apguva krievu valodu, lai varētu pats lasīt archīvu materiālus, bet pēc tam arī uz Latviju. Pētījumi vainagojās ar romānu „Leņina harems”, kas veltīts latviešu sarkano strēlnieku liktingaitām un viņu lomai Krievijas revolūcijā.

***

Rīgā viesosies Amerikā dzīvojošā latviešu māksliniece Vija Celmiņa

Amerikā dzīvojošā latviešu māksliniece Vija Celmiņa (attēlā) aprīlī viesosies Rīgā, lai piedalītos savas personālizstādes „Vija Celmiņa. Īubultā reālītā” atklāšanā. Izstāde no 12. aprīļa līdz 22. jūnijam būs skatāma mākslas mūzejā *Rīgas Birža*. Izstādes kurātore ir Elita Ansone.

Celmiņas darbības jomas ir glezniecība, grafita un ogles zīmējumi. Māksliniece darīnājusi dažādu techniku grafikas, veido arī skulptūras un installācijas. Ievērību pasaulē Celmiņa guvusi ar jūras, tuksneša, zvaigžņotas debess un zirnekļa tīklu gleznām, zīmējumiem grafita un ogles technikā.

Celmiņas darbi atrodas nozīmīgākajās mūsdienu mākslas kollekcijās pasaulei – Mūsdienu mākslas mūzejā Nujorkā, Mētropolitēna mākslas mūzejā, Pompidu mākslas centrā Parīzē, Nacionālajā Teita gallerijā Londonā un citur.

***

Jūnijā Rīgā uzstāsies grupa Kings of Leon

25.jūnijā Rīgā, Mežaparka estrādē, uzstāsies ASV rokgrupa *Kings of Leon*.

Mežaparka estrādē notiks viens no astoņiem grupas solokoncertiem Eiropā, informē koncerta rikotaji. Tas būs grupas pirmais

un vienīgais koncerts šajā reģionā, ieskaitot Krieviju, Somiju un Baltkrieviju, tādējādi pēc ilgiem laikiem tieši Rīgā notiks nozīmīgs brīvdabas rokkoncerts, pulcējot arī daudz ārvalstu apmeklētāju. *Kings of Leon* uzstāšanās būs pirmais ārvalstu grupas brīvdabas koncerts, kas kopš leģendārā *Metallica* šova *Skonto* stadionā 2008. gadā attkal Latvijā vienkopus pulcēs desmiti tūkstošu apmeklētāju. *Madonna*, *Red Hot Chili Peppers* un *Robijs Viljamss* koncertēja Tallinā, taču ar *Kings of Leon* koncertu mēs pārņemam stafeti, jo šogad reģiona nozīmīgākais mūzikālais priekšnesums norisināsies Rīgā.

***

LU doktorands Agris Bērziņš ieguvis ASV ķīmijas zinātnieka augsta prestiža stipendiju

Latvijas Universitātes ķīmijas fakultātes doktorandam Agrim Bērziņam piešķirta nozīmīgā *Ludo Frevel* kristallografijas stipendija.

Agris Bērziņš

Ludo Frevels ir ASV zinātnieks, ķīmiskās katalizes eksperts, kas zināms kā vairāku innovāciju autors pulvera rentgendifraktoometrijas jomā. *Ludo Frevel* kristallografijas stipendija ir viena no Starptautiskā difrakcijas datu centra *International Centre for Diffraction Data (ICDD)* organizētajiem apbalvojumiem un stipendijām, ko piešķir daudzsolosiem doktorantūras studentiem, lai atbalstītu viņu studijas un pētījumus ar kristallografiju saistītās zinātniskās jomās.

***

Režisore Dzintra Geka dokumentēs Kanadas latviešu dzīvesstāstus

Ar Latvijas goda konsules Kanādā, Jaunskotijas provincē, Ingrijas Šķetres atbalstu tiks dokumentēti Halifaksas latviešu izceļsmes iedzīvotāju dzīvesstāsti.

Režisore Dzintra Geka tiksies ar tautiešiem, lai video stāstījumā dokumentētu viņu atmiņas par iebraukšanu Kanādā un dzīves gaitu sākšanu jaunajā zemē. Filmēšanas laikā Geka apmeklēs arī Kanadas Imigrācijas mūzeju "21. piestātnē" jeb *Pier 21*, kurā atrodama informācija arī par latviešu iecēlošanu Halifaksā. Halifaksas ostas 21.piestātnē savulaik piestāja kuģi ar imigrantiem, kas

no 1920. līdz 1971. gadam uz Kanadu atveda vairāk nekā 1,5 miljonus jauno iedzīvotāju, arī tūkstošiem latviešu.

***

Britu eksperts: Rīgas pils ugunsgrēks izcēlies neizmantotā šautuvē

Rīgas pils ugunsgrēks ir izcēlies ēkas centrālās daļas ziemeļaustrumu pusē, neizmantotā šautuvē, kas ir blakus kompleksa galvenajai ziemeļaustrumu daļai. Šajā vietā nekādi darbi netika veikti. Šādu paziņojumu plašsaziņas līdzekļiem sniedzis Rīgas pils remontētāju pilnsabiedrības *SBRE* uzaicinātais eksperts, Apvienotās Karalistes Ugunsgrēku izmeklētāju apvienības prezidents un Starptautiskās īaunprātīgās dzīvināšanas izmeklētāju apvienības pirms viceprezidents Pīters Mansi.

Ekspersts norāda, ka viņa slēdzienu pamatā ir ugunsgrēka posījumu un citu degšanas ipašību izpēte izmeklēšanas laikā, vispārīgi uguns izpētes zinātnes secinājumi, ugunsgrēka attīstība jumta konstrukcijās un pirmo notikuma vietā ieradušos ugundzēsēju novērojumi.

Lietuvas Ugunsgrēku izmeklēšanas centra eksperti pabeiguši ekspertizi par Rīgas pils ugunsgrēka cēloņiem, un to rezultāti nodoti Latvijai, bet pagaidām tiek turēti noslēpumā. Lietuvas Ugunsgrēku izmeklēšanas centra priekšnieka vietnieks Artūrs Rasakovs LTV raidījumam *Panorāma* atzinis – rezultātos norādīts nevis konkrētais vainīgais, bet gan iespējamie ugunsgrēka iemesli.

Ekspertize, kas atklās Rīgas pils ugunsgrēka izcelšanās iemeslu un vietu, gaidāma jau šomēnes, intervijā Latvijas Televīzijas raidījumā *Viens pret vienu sacīja ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers.*

***

LNB saņēmusi dāvanā Paula Rābes bibliotēku

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) saņēmusi vērtīgu, unikālu dāvinājumu – daļu no vācu literātūrinātnieka, izcila bibliotēku nozares profesionāla, profesora Paula Rābes (1927–2013) bibliotēkas.

Pauls Rābe

LNB eksperti norāda, ka tas ir īpaši nozīmīgs ieguvums bibliotēkas krājumam vācu valodā, kā arī cilvēkiem, kuŗu studiju un pētniecības jomas saistītas ar vācu kultūru, literātūru un valodu, grāmatniecības vēsturi, kā arī ar latviešu un vācu kultūras sakariem.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

Zīmējums: Zemgus Zaharāns

AKTUĀLIE POLĪTISKIE KOMENTĀRI

FRANKS
GORDONS

Šoreiz man nekāds spilgts un trāpīgs virsraksts nenāk prātā. Mani šķēbina, ka nākas lasīt visu ko...

Nu jau gadiem ilgi par smagiem nozegumiem tiesājamais Aivars Lembergs, saukts *Hūte*, tagad kļūjis par Lielkrievijas pareizticīgo šovinistu mīluli. To, ko šis vīrs, kurš joprojām skaitās Ventspils biržmeistars, paudis *Latvijas Radio F-4* raidījumā, priešīgi atreferēja ne vien Rīgas *Latvijskie Vesti* un *Ukrainskaja Pravda*, bet arī "isteni pareizticīgais" portāls *Russkaja Linija*: "Aiz notikumiem Kijevas Maidanā stāv lielākie starptautiskās politikas spēlētāji, un protestētāji saņem nauju no ASV (...) Šiem mītiņiem nav nekā kopīga ar demokratiju." Lembergs, kurū *Russkaja Linija* daudzina kā vīru, kurš tīcīs izvirzīts par Latvijas premjēministra amata kandidātu, spriež, ka paredzamā Ukrainas sadališana varētu būt "viens no Rietumu un Amerikas mērķiem". Viņaprāt visa tā plāpāšana par demokratiju nav ne plika graša vērtā: „Iznāk, ka demokratija

ir tad, kad sviež degpuodeli uz poliċistu. Es gribētu redzēt, kā reaģētu amerikāni, ja kāds demonstrants mestu tādu degpuodeli uz vinejo poliċistu." Šis Lemberga viedoklis simtprocentīgi saskan ar Vladimīra Putina, Ukrainas komūnisti un Maskavas tumsonīgo šovinistu uzskatiem.

Savu "antirietumniecisko stāju" līdz ar Lembergu apliecina arī Eiñārs Graudiñš, ko Maskavas melnsimtneiciskais laikraksts *Zavtra* daudzina par "vienu no ievērojamākiem Latvijas politologiem". Šis vīrs, kurš labprāt atkārto, ka viņš ir "padomju cilvēks līdz mūža galam", bija īpaši devies uz Armēnijas galvaspilsētu, lai piedalītos starptautiskā konferencē, kas veltīta šis valsts "geopolitiskajām perspektīvām". Eiñārs Graudiñš nostalgiski atgādīnāja klausītājiem, ka pirms diviem gadu desmitiem Latvija bijusi viena no brālīgajām PSRS republikām, bet tagad, būdama Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts, tā atrodas "četru Skandinavijas banku

kalpībā". Prāva daļa Latvijas mežu piederot skandinavu firmai *Bergun Skoy*. Graudiñš norādīja arī, ka Latvija ienem pirmo vietu Eiropā laulības šķiršanu skaita ziņā. Vai tad tas arī ir "eiropiskās izvēles" rezultāts? "Mēs esam unikāli pat pēc Rietumu mērauklas," apgalvo Graudiñš, „Latvijas valdības sastāvs tiek saskaņots ar ASV vēstniecību Rīgā, un ārpolitiskie vektori Latvijai tiek rakstīti Vašingtonas Valsts departamentā." Atstāstot šos Graudiñša izteikumus, *Zavtra* liek saprast, ka Armēnija nēmusi vērā šos brīdinājumus, atteikdamās no sadarbības ar Eiropas Savienību un iestādamās muitas ūnijā, kas partop par Eiñāzijas Savienību Krievijas vadībā.

Man bija jāpasmīn, lasot informāciju par *PCTVL* (*Par cilvēka tiesībām vienotā Latvija*) kongresu, kurā tika lemts šo kādreiz tik brammaņīgo sikpartiju, kas cietusi sakāvīgan Saeimas, gan pašvaldību vēlešanās, pārdēvēt par „Latvijas Krievu savienību”, lai uzsvērtu Latvijas krievu interešu aizstāvību. Uzru-

nājot delegātus, partijas līdzpriekšsēde Tatjana Ždanoka norādīja, ka Latvija kļuvusi par divkopienu valsti. „*Latvijas Krievu savienību*” tagad vada triumvirāts - trīs līdzpriekšsēži: Tatjana Ždanoka, Miroslavs Mitrofanovs un Jakovs (Gēdāles dēls) Pliners. Šis trijotnes pēdējā locekļa vārds piešķīr *PCTVL* jaunajam nosaukumam tādu kā sarkastisku nokrāstu...

Un desertam - milzu intervija, ko NRA spožākajai publicistei Elītai Vēdemanei sniedzis Vījas Artmanes dēls, dziesminieks Kaspars Dimiters.

Kaspars raitā kopsoli ar eksnacionālboļševiku Vladimиру Iljiču Lidermanu devies uzbrukumā pret homoskuīlismu, t.s. genderismu un citām Rietumu bezsaules norietai un izvītības izpausmēm. Var manīt, ka Kaspars vārda tiesā nozīmē ir apsēsts ar "šķīstuma" maniju.

Kaspars pat nenoliedz, ka ir solidārs ar sirmo Imantu Kalniņu. Viņš uzsver: "Latvija ir okupēta teritorija (...) Okupācijas valūta - eiro. Latvijas meinstrīma (fui, Kas-

par, tas taču ir amerikānisms! - F.G.) politikā, ideoloģijā visu nosaka ES un ASV kurss." Viņš prāto par "ES un ASV cilvēkēdāju un maniaku globālajiem plāniem".

Dziesminieks Dimiters tagad norobežojas no "infantilā nacionālisma" un vairs šo "naidpilno varoñbēbīgo" pasākumus neatbalstot. Viņš Latvijas iedzīvotājiem lūdz piedošanu par to, ka bijis tik naīvs un atbalstījis kustību *Visu Latviju!*.... Kasparam ir "kauns nelatviešu priekšā par Jāņa Dombravas pīsmērēšanos Eiromaidana sodo-mokratiem". Un rusofils Kaspars allaž ir bijis. "Mēs dzīvojam uz Krievijas robežas, un Krievija šobrid ir vienīgā alternatīva ASV un tās kūrētā satelīta ES pret bērniem un ģimenēm vērstajai agresijai." Un te - beigu akords: "Mums vēl ir cerība. Ja atteiksimies no infantilā nacionālisma."

Tiem, kas prot vāciski, es šai sakarā iesaku atcerēties, kāda nozīmē šai valodā ir vārdam un jēdzienam *Kasperle*.

Nākas lasīt visu ko VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS STREIPS

Kurš gan nezina, ka ir sākušas 22. Ziemas olimpiskās spēles Krievijas kūrortpilsētā Soči. Divas nedēļas sportisti no visas pasaules sacentīties dažādos ziemas sporta veidos. Ir visnotāl labas izredzes, ka Latvijas komanda no Sočiem pārbrauks mājās ar medalām. Piemēram, Martins Dukurs pagājušās sezonas laikā **skeletona** disciplīnā daudz biežāk guva uzvaru nekā zaudēja un sezonas beigās bija pirmajā vietā pāsaulē, saņemot arī lielu naudas balvu par to, ka uzvarējis pēdējos trīs sacensību posmos. ļoti iespējams, ka sezonas kronis būs zelta medaļa. (2010. gada spēlēs Kanadā Martins ieguva sudraba medaļu.) ļoti labus rezultātus ir sasniedzis arī viņa brālis Tomass, un nav izslēgta iespēja, ka abi brāļi kāps uz pjedestala.

Kamanīnu sportā pirms četriem gadiem brāļi Juris un Andris Šici ieguva sudraba medaļu, un viņi piedalās arī šogad. (Kādu laicīnu pēc minētajām spēlēm brāļi piedalījās manā radio raidījumā un sudraba medaļas bija parādīmuši līdz. Ieteicos, ka nekad neesmu rokā turējis Olimpisko medaļu, viņi pasmaidīja un sacīja: „Mēs arī ne.”) Varbūt izredzes ir arī viņiem. Tāpat Latvijai ir labas bobsleja komandas. Citur nekas īpaši nespīd. Mums ir spēcīga hokeja komanda, bet pret pasaules *grandiem* diez vai izdosies noturēties. **Biatlonā** Latvija kādreiz bija spēcīga, pēdējos gados nekas īpašs nav sasniegts. **Kalnu slēpošanā** mūsu valsts nav un nevar būt lielvalsts, jo Gaizīš kā nekā ir tikai 311,5 metrus augsts. Arī dailslidošā jau sen nevienam no Latvijas nekādu dižu panākumu nav bijis. Medaļas mājās pārvedis, visticāmāk, tie, kurī lielā ātrumā triecas lejup pa trasi uz skeletona, kamaniņās vai bobā.

Taču **Olimpiskās spēles** pašas par sevi pagaidām nebūt nav tikai pozitīvi vērtējamas. Jāsāk jau ar to, ka ir pagalam grūti saprast, kāpēc Starptautiskā Olimpiskā komiteja pirms septiņiem gadiem nolēma ziemas spēļu rīkošanu uzstīcēt Krievijai, jo Soči tomēr ir kūrortpilsēta, kurā zālo palmas! Manā televīzijas raidījumā kolleģē smaidot sacīja, ka tikpat labi varēja Olimpiskās spēles rīkot kaut kur Afrikā. Es piebūdu - žēl, ka Antarktīdā dzīvo tikai maza saujiņa ļaužu, jo citādi varbūt vasaļas spēles varētu rīkot tur.

Protams, patiesībā nekāda liela noslēpuma te nav. Krievija izdeva milzu naudu lobēšanas vajadzībām, pats Krievijas cars Putins apmeklēja komiteju tad, kad tika spristes par spēļu vietu, un sev pagalam neraksturīgi uzrunu teica angļu valodā. Turklat SOK nekad nav bijusi īpaši sakārīga institūcija. Varbūt lasītāji atcerēsies lielo skandalu, kas izcēlās pēc Ziemas Olimpiskajām spēlēm Soltleksitijā, kad izrādījās, ka krietni daudz komitejas locekļu pieādīmuši kukuļus. Šā vātā, šoreiz spēles piešķīra Sočiem.

Jau ļoti drīz par šo tematu sākās divu veidu runas. Maskava pati apgalvoja, ka Olimpiskās spēles būs pašas grandiozākās, kādas jebkad pasaule ir pieredzējusi. Cars Vladimirs lielījās: tās pierādīsot, ka Krievija ir atgriezusies pasaules valstu topā. Ko tur teikt, Kremlī ir pietiekami daudz ļaužu, kurī atceras vienīgo citu reizi, kad Olimpiskās spēles notika mūsdieni Krievijas teritorijā, un tās bija bēdīgi slavenās spēles 1980. gadā, kad PSRS lēmums iebrukta Afganistānā beidzās tā, ka liels skaits valstu, tostarp Amerikas Savienotās Valstis, spēles boikotēja. Šoreiz Krievija ļoti centās, lai pārliecinātos, ka nekas tamldzīgs neat-

kārtosies, kaut gan, protams, „tilkumi” kopš PSRS laikiem nebūt nav tur mainījušies, Krievija joprojām okupē labu daļu Gruzijas, tāpat kā PSRS kādreiz okupēja Latviju. Krievija nekautrējas visvisādi iejaukties kaimiņvalstu lietās, pēdējā laikā runa it īpaši ir bijusi par Ukrainu.

Tomēr Sočos ir pulcējušās visas valstis, kurās piedalās ziemas sporta veidos, kārtējo reizi arī visai smiekligā bobsleja komanda no Jamaikas, kur laudis nebūt nav pazīstami ne ar sniegū, ne ar aukstumu. Nu, un Sočos, arī tur pagaidām temperatūra ir krietni virs nulles, slēpošana notiek ārpus pašiem Sočiem kalnos, un Krievija ir savākusi milzīgu daudzumu sniega noliktavās, ja nu pēkšņi dabā tā pietrūktu.

Ārpus Krievijas runas par Olimpiskajām spēlēm nebūt nav bijušas īpaši pozitīvas. Jau sen ir bijis skaidrs, ka Olimpiskā ciemata celtniecībai Maskava naudu nežēlos, Sočos norisējusi plaša celtniecība, starp citu, iznīcinot lielu meža masīvu, lai izbūvētu jaunu dzelzceļu. Šā dzelzceļa būvniecības izmaksas vien pārsniedza visu summu, ko Vankuvera izdeva, lai spēles rīkotu savās mājās. Taču ne jau tikai dzelzceļš, arī citi izdevumi bijuši pat grandiozi, un nav nekāds noslēpums, ka tas lielākoties bijis tāpēc, ka ievērojama daļa milzīgās naudas itin vienkārši „pazudusi.” Korupcija mūsu valstī sit mēreni augstu vilni, bet Krievijā saceltais vilnis ir salīdzināms ar cunami. Ir arī zināms, ka celtniecībā iesaistītie strādnieki Sočos dzīvojuši visnotāl grūtos apstākļos, pat pēdējās dienās pirms spēļu atklāšanas bija zināms, ka daudziem nav pat samaksāta solitā alga. Vēl nenoliedzams ir fakts, ka Soču Olimpiskās spēles lielā mērā ir finansējuši Krievijas oligarchi.

Beigu beigās kopējā par Soču spēlēm izdotā nauda ir trīs reizes lielāka par summu, kādu vasaras spēļu rīkošanai izdevusi Londona,

un pat lielākā nekā nauda, kādu valstis un pilsētas izdevušas par visu iepriekšējo ziemas spēļu rīkošanu kopā! Te nu mēs kārtējo reizi redzam Krievijas lielummaniju. Ja reiz kaut ko rīkot, tad ar pilnu krūti. Tas bija redzams arī atklāšanas ceremonijā, kur grandiozi tika prezentēta Krievijas vēsture, protams, ignorējot tās diezgan daudzos tumšos posmos. (Krievijas vēstures tumšos posmos no Spēļu atklāšanas ceremonijas iznēmusi ārā Starptautiskā Olimpiskā komiteja. – Red.).

Vēl, protams, ir jautājums par Krievijas attieksmi pret cilvēktiesībām. It īpaši saistībā ar pēdējā gada laikā pieņemtajiem likumiem par geju „propagandu”. Atklāšanas ceremonijā piedalījās krietni mazāks skaits pasaules dižvīru, nekā ir ierasts. Ka uz Sočiem nebrauks, to jau iepriekš paziņoja Amerikas, Francijas un Vācijas prezidenti, Vācijas kanclere, Lielbritanijas premjēministrs, kā arī Lietuvas un Igaunijas prezidenti. Mūsu Valsts prezidents pavēstīja, ka dosies turp, lai atbalstītu mūsu sportistus, un tāpēc kārtējo reizi mūsu kaimiņvalstis Baltijā dara vienu, bet mūsu prezidents - ko citu.

Dievs ar Andri Bērziņu, taču ir ļoti skaidrs, ka Krievija tomēr ir pelnījusi nosodījumu par attieksmi pret cilvēka pamattiesībām. Pat spēļu pirmajās dienās milicija skarbi uzbruka cilvēkiem, kuŗi protestēja pret minētajiem likumiem. Dažu valstu sportisti pret to visu ir demonstrējuši savu attieksmi, piemēram, Grieķijas atlēti stadionā iesoļoja ar cīmīdiem, uz kuriem bija ģēju un lesbiešu sabiedrībā populārās

Lai sportistiem Sočos veicas!

AIVARS KALNIŅŠ

(Turpinājums no Nr. 6)

Krasnojarskā Ojāru uzņem bez iestāju eksāmeniem, jo pēc Kalēja kunga ieliktais pamatiem viņš tur ir īsts spīdeklis. Vietējā čeka Ojāru palaidusi mācīties ar pārliecību, ka viņš papildinās Sibīrijas vijolnieku rindas. *Brālītim* loti iepatikas dzīve guberņas galvaspilsētā. Viņam piešķir gultasvietu kopmītnē, kas ir patīkamā kontrastā ar Tasējevas mājokļiem. Tūlit viņam uzrodas draugi, jo pēc rakstura viņš ir sabiedisks un atvērts. Ojārs jau tuvāk iepazinies ar kādu studentīti, kas, izrādās, ir ģenerāla meita!

Tad notiek negaidits pagrieziens Ojāra turpmākajā dzīvē. Viņš mierigi soļo pa Krasnojarskas galveno ielu – Stalīna prospektu, kad viņam pienāk klāt kāds cilvēks un pastāsta, ka viesnīcā esot komisija no Rīgas, kas vācot bērnus atpakaļceļam uz dzimteni. Ojārs sūta telegrammu uz Tasējevu. Ko darīt? Viņš nemaz tā īpaši netiecas braukt uz Rīgu. *Lielajam brālim* ne tikai jābrauc ar sausinu kuliti cēlmaizei, bet nākas *brālīti* vēl pie runāt. Ojārs atceras, ka braukši vēl vecāki puiši nekā viņš, kuŗi slēpušies uz augšējiem plauktiem. Rīgā Kuldīgas ielas bērnunama direktors Edgars Dēliņš (1904 – 1971) notur pārrunas ar katru. Lai nemelojot un godīgi nosaucot savu dzimšanas gadu un precīzu adresi pirms izsūtīšanas. Tie, kas no provinces, gaida, līdz pēc viņiem atbrauks kāds aizbildnis. Ojāram direktors tūlit sagādā tīru padomju pasi ar pierakstu Blaumanā ielā 17 – 5. Krietnais Dēliņa kungs novēl puism labu veiksmi un atlaiž no bērnunama. Ojārs labi atceras ceļu mājup. Ar tramvaju pāri Daugavai, tad kājinām uz dzimto ielu un namu. Neaprakstāmas sajūtas viņu apņem, kad viņš ieelpo Rīgas gaisu. Viņš pirmais no ģimenes atgriežas no izsūtījuma.

Tikai vēlāk nāk gaismā, ka vairāki Izglītības ministrijas darbinieki pēc tam atlāsti un pat *iesēdināti*. No grāmatas "Sibīrijas bērni" Ojārs vecumdienās uzzinās, ka arī viņa labdaris – talan-

tīgais paidagogiņš un latviešu patriots Dēliņš vajāts par *Sibīrijas bērnu* pārvešanu. Viņu izsauc uz VDK un apvaino padomju varas diskreditēšanā. 1948. gadā viņu kā neuzticamu no direktora pienākumiem atbrivo, un iztika viņam jāpelna smagā fiziskā darbā. Edgara Dēliņa loma bērnu glābšanā līdz šim nav pietiekami novērtēta, bet viņš to ir godam pelnījis.

***

Gārš, izdēdējis, plānā, nodrīkātā mētelī, ar finieŗa čemodānu rokās Ojārinš nonāk pie tik labi pazīstamajām masīvajām durvīm. Elektriskais zvans tas pats vecais, tikai tēva zvērinātā advokāta izkārtnes trūkst. Ojāra mātesmāsa Milda atvej, ilgi raugās Ojārā kā rēgā un no bailēm nobāl. No šī brīža, kad ieradīsies īstie dzīvokļa saimnieki, viņa visu laiku baidījusies. Beidzot ielaidusi. Ojārs izmanto pirmo šoka momentu, atrod brīvu istabu un īsi pavēstī: tagad es te dzīvošu. Milda no brīnumiem gandrīz muti izmežgī. Tā sākas *brālīša* dzīve Rīgā.

Gandrīz visi radi un draugi no *katordznieka* Ojāra vairās kā no spītlīga. Grēviņkundze, *tante Anniņa*, Ojāram iesaka stāties *Mediņskolā*. Šeit direktors ir ērgelnieks Nikolajs Vanadziņš (1892 – 1978), kas savulaik personiski pazinis Ojāra tēvu un tāpēc ļoti cēsas palīdzēt jaunajam repatriantam. *Brālītim* paveicas ar paidagogu, jo viņš nokļūst pie docenta Aleksandra Arniša (1900 – 1973), kas buržuaziskās Latvijas gados labi pazinjis Ojāra pirmo skolotāju Jāni Kalēju, par kuŗu gan labāk skaļi nerunāt, jo viņš emigrējis, tā neizpelnīdamies pat ne skopas rindiņas LPE. Arnītis ir krievs cilvēks un palīdz nabaiga pāraugušajam skolnieciņam Ojāram iekārtoties labi samaksātā darbā kroga kapellā. Tas ir iesākums raibajai mūzikai dzīvei un uzdzīvei. *Mediņskolas* izlaiduma eksāmenā smagākais ir algebras rakstos, jo Ojāra zināšanas matemātikā nav neko progresējušas kopš septītās klases eksterēnāta. Līdzjutīgā skolotāja iedod gatavu atrisinājumu, tikai piekodina, lai nekļūdās pārrakstot un

stingri ievēro mazos cipariņus, kas rakstāmi augstāk. Lūk, tā. Bet vai tas Ojāru traucē spēlēt vijoli un iestāties konservātorijā?

***

Studiju laikā Ojārs Rīgā appretēcas. Ar Feliciju Ojārs iepazīstas konservātorijā, kur viņa mācās klavieres. Viņš, bērniņbā nenokrītīts un jaunībā neiesvētīts, laulājas baznīcā, un tas nenāk par labu viņa jau tā *sasmērētajai* biografijai. Ojāra sievastēvs Ludvigs Mečinskis, 1930. gadā Latvijas valstniecībā uzņemts polis un attraitnis kopš 1943. gada, ir stingrs katolis un čakls darbarūķis, kas mūžu nostrādājis tekstilrūpniecībā, uzkalpodamies līdz audumu krāsotavas meistaram. Kāda dienā sakritība! Gan Ojārs Kalniņš, gan viņa pirmais vijoles skolotājs Jānis Kalējs par dzīvesbiedrēm izraudzījušies pianistes. Abām gandrīz identiski kristītie vārdi: Felicija un Felicita, pat uzvārdi sākas ar vienādu burtu: Mečinska un Maizīte.

***

Ojāram "paveicas" ar paidagogu konservātorijā. Tas ir *krievlatvietis* Pēteris Smilga (1901 – 1968). Uz viņu pilnīgi attiecināmi L. Pura vārdi: "Ja stalīniskā terora gados nav nošauts, tātad uzticams un pietiekami iebaidīts, lai darītu, tikai ko liek darīt, vai nedarītu, ko nedrīkst darīt." Uzmanību saista teikums no Smilgam veltītā nekrologa *Literātūra un Mākslā*: "Pēc konservātorijas beigšanas veicis partijas uzdevumus." Varbūt Maskavā piestrādājis pie *latviešu sarakstiem* 1937. gadā? Padomju okupācijas ziedu laikos Smilgas ieguldījums mūzikas jomā pārlieku cīldināts un uzkrītoši bieži. Taču 80. gados Jērāna redīģētāj LPE bijušais padomju mūzikas korifejs un *launais gars* P. Smilga pieminēts vienīgi kā frontes ansambļa daļibnieks.

Ojāra paidagogiņš docents Smilga dzīvo greznā dzīvokli Krišjāņa Barona ielā, ko kādreiz aiznēmis Gulaga upuris, slavenais advokāts Rūsis, Ojāra tēva patrons. Kad studentiņš atrāk pie sava paidagoga, tas nemaz nekautrējas, ka lieto represētā buržuza pa-

Ojārs un Felicija Jaunelgavā 1962. gads

mestās mēbeles. Ojāram brižam ir divainas izjūtas: varbūt es sežu uz tā paša krēsla, kur pirms daudziem gadiem sēdējis mans nelaiķa tētis? Katru nodarbību Smilga uzsāk ar sūkstīšanos, ka Ojāra *nepareizās biografijas* dēļ viņam bieži tiek uzdoti *nepatīkami jautājumi*. Sava pirmā skolotāja vārdu Ojārs nedrīkst Smilgam pat pieminēt, jo *īstenam komūnistam* Jānis Kalējs, kas iemūžināts Pasaules Mūzikā vārdnīcā, *nav tautas daļa, bet ir tautas atkritumi*, kā māca nekad nekļūdīgā partija. Ojāru no konservātorijas pagaidām neatskaita tikai viņa talanta dēļ.

***

Reiz pie Ojāra pienāk *komīzorgs*. "Tu tāds apzinīgs un centīgs students. Būtu laiks stāties komjaunatnē." Ko Ojāram teikt? Nevar jau pretoties, kad milj aicina. Par Ojāra *kaitīgo sociālo izcelsmi* neko nezinosais puisis noformē iesniegumu un dodas pie augstākstāvošajiem. Tur sīkāk papētī kandidāta biografiju un bargi nostrostē mūzikālās jaunatnes ideoloģisko vadonīti par modrības trūkumu. Viņš nākamajā dienā garāmējot Ojāram pasaka: "Uzskatīsim, ka starp mums nekāda tāda saruna nav notikusi." Daudzi deportētie vēlāk kļūst PSKP biedri, Ojāru pat komjaunatnē neuzņem!

Ojāra studiju laikā konservātoriju vada *dilektanti, krievlatvieti un bijusī tankiste* (Pauls Dambis), kuri ir pārliecināti, ka tikai marksma-leņinisma teorija ir visas augstākās izglītības pamats un stūrakmens. Viņi visiem spēkiem cēsas attīrt topošo padomju mū-

ziķu saimi no kapitālisma sārniem. Ojāru pazemojoši pakļauj publiskai grēksūdzei, liekot viņam norobežoties no savu vecāku buržuaziskās ideoloģijas. Šo *inkvizīcijas* brīdi Ojārs cēsas aizmirst kā ļaunu murgu un tikai reiz atklātā sarunā ar vecāko brāli izplāpājas.

***

Ojāra māsiņa Dagnija Sibīrijā saslimst ar galvas matu ēdi, un vietējie ārsti atzīst savu bezspēci. Māte raksta lūgumus, lai atļauj meitenītei aizbraukt uz pāris mēnešiem ārstēties Rīgā. *Sociāli bīstamu elementu* gīmenei čeka atsaka. Ojārs slepus atbrauc uz Tasējevu, paķēr Dagniju un tajā pašā dienā smagās automašinas kravas kastē dodas atpakaļ uz Kanskas dzelzceļa staciju. Brauciena laikā "limuzīnā" nejauši ieķāpj kāds čekists, kuram pašam jānokļūst pilsetā. Viņš sīki iztaujā Ojāru, prasa uzrādīt dokumentus, ilgi pētī tos. *Rīdzinieks* jau nodomā, ka nu ir cauri. Ka viņa *atgriezīs* iepriekšējā izsūtījuma vietā. Ko iesāks jaunā sieviņa Felicija? Vai būs jābrauc uz Sibīriju kā cara laikā dekabristu dzīvesbiedrēm? Ojārs *celābiedram* laipni piedāvā iejet ēdnīcā, lai pāestu pusdienas un iedzertu *simt gramus*. Čekists piekrit, un notiek brīnumi: viņš ne tikai atdod pasi, bet pat novēl laimīgu ceļu! Vai tiesām tikai brango pusdienu dēļ? Drīzāk jau būtne, kurai cilvēcīgas jūtas nav zudušas.

Nākamajā rītā Tasējevas būdiņā ierodas vietējais *zilcepuris*. Bargi jautā Ojāra mammai, kur viņas jaunākais dēls. Acīmredzot kāds jau *nozinojis*, tikai mazlietīg noķavējis. Ojārs ar māsiņu ātrvilcēnā Vladivostoka - Maskava traucas uz Rīgu. Kupejā abi iekārtojas augšējos brīvajos plauktos. Apakšā sēd padomju armijas virsnieki. Katrā ziņā ne ķekisti. Ľoti laipni cilvēki. Ojārs izstāsta patiesību par slimī māsiņu. Virsnieki baro un kopj Dagniju. Paši piesakās palīdzēt brālim un māsai iziet cauri stingrajai kontrolei Maskavas stacijā.

(Turpinājums sekos)

Imantu Ziedoni pieminot

Viegli
Imanta Ziedona fonds

Imanta Ziedona fonds "Viegli" ir izsludinājis pieteikšanos uz apbalvojumu "Laiks Ziedonim". Mēs aicinām latviešus un Latvijai piederīgos visā pasaulē pieteikties un pieteikt citus kandidātus kādā no piecām apbalvojuma nominācijām: zinātnē, novadpētniecībā, tautsaimniecībā, bērniem un jauniešiem, kā arī par dzīvi literāturā.

Nominācijā zinātnē "Taureņu uzbrukums" apbalvos par sasniegumiem un personību kādā akadēmiskā nozarē, kuŗā Latvijā tiek piešķirts doktora grads.

Nominācijā novadpētniecībā „Kedas” apbalvos par sasniegumiem un personību lokālu teritoriju (novada, ciema, pagasta, pilsētas utt.) izpētē, veicinot latvisku un iesakņotību. Arī latvisku un veiksmi un veicināšana arī pārvaldītā Latvijas ietvera šajā kategorijā.

Nominācijā tautsaimniecībā „Zemi es mācos” apbalvos par sasniegumiem un personību latviskā saimniekošanā, komercdarbībā, kas balstīta Latvijas tautas resursos un tradīcijās. Šiem kriterijiem atbilstoša saimniekošana un uzņēmējdarbība diasporas latviešu vidū būtu labs pretendents apbalvojumam.

Nominācijā bērniem un jauniešiem "Rabarbers" apbalvos par izciliem sasniegumiem un

personību pretendētu vēl bērnu vai jaunieša vecumā vai darbā ar bērniem un jauniešiem.

Nominācijā par dzīvi literātūrā "Bize" apbalvos par izciliem sasniegumiem un personību, radot, tulkojot, mācot, izplatot vai izdodot latviešu literātūru.

Pretendenti (vai pretendētu grupas) uz nominācijām var pieteikties paši, kā arī tikt pieteikti. Būtiski ir pretendenta sasniegumi nominācijas nozarē un personības saskaņa ar apbalvojuma ziedoniskajām vērtībām: izcilība, degsme, sūtība, stāja, veiksme un savpatība. Svarīgi, lai pretendētu sasniegumi būtu piennesums Latvijai: noderīgi mūsu zemei, do dot labumu tās ekonomikai, uzplaukumam un tās pazīstamībai. Viņi var dzīvot un strādat ne tikai

Latvijā, bet arī jebkur ārvalstīs, ja iznes Latvijas vārdu pasaulē. Apbalvojuma pretendētu loks ir visplašākais.

Apbalvojums tiks pasniegts Imanta Ziedonu dzimšanas dienā 3. maijā svinīgā Cildināšanas ceremonijā. Katras nominācijas laureāts saņems Eur 3000, – pēc visu LR normatīvajos aktos noteikto nodokļu nomaksas.

„Jaunā Rīgas teātra lugas nosaukums "Ziedonis un Visums" precīzi nedefinē Imanta Ziedonu pasaules robežas – tā nenorobežojas ar Latvijas fiziskajām robežām. Pavadām kopā *Laiku Ziedonim* neatkarīgi no atrašanās vietas. Konkurss *Laiks Ziedonim* ir atvērts arī tautiešiem pasaulei, kuŗi sevi saista ar Latviju un kuru darbs atbilst Ziedonu garam! "Es ticu –

bezgala ceļi man ar Tevi vēl jāiet būs!" (I. Ziedonis),” pieteikties uz apbalvojumu aicina Rolands Lapuķe, iipašo uzdevumu ministrs diasporas jautājumos.

Mēs aicinām jūs apzināt izcilos latviešus, iipaši tos, kuŗi veikums ir nozīmīgs Latvijas diasporei, un pieteik viņus kādā no apbalvojuma nominācijām. Tāpat ceram, ka izplatisit šo informāciju visiem Latvijas piederīgajiem visā pasaulei. Pieteikties uz apbalvojumu var līdz 2014. gada 3. martam plkst. 17.00, aizpildot pieteikuma formu apbalvojuma mājaslapā www.laiksiedonim.lv vai arī iesūtot to pa pastu pēc adreses - Imanta Ziedonu fonds "Viegli", Brūniniņu iela 22-1, Riga, LV-1001.

Plašāku informāciju par apbalvojumu iegūsiet www.laiksiedonim.lv.

DAIGA LAKSA, Brīvdabas mūzeja Izglītības un informācijas nodaļa

Šogad Latvijas Etnografiskajā brīvdabas mūzejā notiks vairāk nekā 15 dažādi sarīkojumi: gan tradicionālie gadskārtu ieražu svētki, gan citi vērienīgi notikumi, kas bagātinās Rīgas – Eiropas Kultūras galvaspilsētas gada programmu.

Brīvdabas mūzeja gada notiku mu programma vienmēr sākas februāri, Meteņos, kad apmeklētāji aicināti uz ziemas sezonas pēdējo maskošanos. Sveicot pavasari, Brīvdabas mūzejā svinēsim Lielo dienu martā un Lieldienas aprīlī.

No 7. līdz 31. maijam „Riga 2014”

Eiropas kultūras galvaspilsētas projektā „Amatnieku darbnīcas „Tilts”” Brīvdabas mūzejā notiks podnieku, kokamatnieku, spēlu un rotaļu, mūzikas instrumentu un rokdarbnieku nedēļas. Projekta nozīmums paredzēts Mūsdienu amatniecības festivāla laikā 9. un 10. augustā.

Izstāžu zālē no 1. jūnija līdz 15. septembrim plānots apmeklētājiem piedāvāt krāšņu izstādi „Krievu ziemeļi”, kas atceļos no Sanktpēterburgas – no Krievijas Etnografiskā mūzeja kollekcijas.

Visplašāk apmeklētais noti-

kums Brīvdabas mūzejā ir Latviešu tautas lietiskās mākslas darinājumu gadatirgus, kas šogad notiks 7. un 8. jūnijā.

Šogad aprit 90 gadi, kopš Izglītības ministrijas Pieminekļu valde 1924. gadā pieņēma lēmumu par „brīvās dabas” mūzeja ierīkošanu Rīgā. Pieminot šo notikumu, sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru Brīvdabas mūzejā 14. un 15. jūnijā pirmsjānu noskaņas notiks Vasaras dziedāšanas svētki, kuros pulcēsies folkloras kopas no visiem Latvijas reģioniem.

Vasaras beigās, augustā, svi-

nēsim Maizes godus, bet ģimenes ar bērniem gaidīsim Spēļu un rotātu dienā. Gada ritējums, kā parasti, beigsies ar Seno amatu dienu un Rudens ražas svētkiem septembrī, Veļu vakaru oktobrī, Mārtiņdienu novembri un Ziemas saulgrēžu svinībām decembrī. Gada izskanā apmeklētājiem atkal tiks piedāvātas Gaismas spēles ziemas mijkrēslī – neparatīt izgaismotas mūzeja ēkas un takas vakara stundās.

Skat. arī www.brivdabasmuzejs.lv

2013. gads Brīvdabas mūzejam bijis veiksmīgs. Mūzeja apmeklētāji ir Latvijas iedzīvotāji un

viesi no visas pasaules. Brīvdabas mūzejs Rīgā un tā lauku nodaļas „Vitolnieki” (Rucavas novadā) un „Vēveri” (Vecpiebalgas novadā) apmeklētās kopumā 115 325 reizes. Mūzeja budžetā ienākuši ieņēmumi no ieejas bilesu un citu maksas pakalpojumu tirdzniecības LVŁ 221 089, - apmērā. Sadidzinājumā ar 2012. gadu apmeklējums pieaudzis par 19 000, bet pašieņēmumu apjoms palieeinājies par 37 000 latiem. Pateicamies par labajiem rezultātiem visiem sarīkojumu apmeklētājiem, dalībniekiem un mūzeja sadarbības partneriem!

VĒSTURE

LĀSMA ĢIBIETE

Latvijas medicīnas vēsturei, tās pētišanai diemžēl nopietni pievērsušies pavisam nedaudz vēsturnieku. Man tā šķiet tik savdabīga un likločaina, ka pārspēj pat vistalantīgāko rakstnieku romānu. Tā kā esmu dzimus liepājniece, lasītajus labprāt vēlētos iepazīstināt ar pavisam nelielu iestādu šīs Latvijas pilsētas medicīnas vēsturē, precīzāk, pastāstīt par kāda ārsta traģisko likteni, kas par tādu izvērtās tā laika politikas, nevis viņa personības dēļ.

„Reti kuļai slimnīcāi kaļa laikā nogalināti divi galvenie ārsti, turklāt vienu nošāva vācu armija, otru – krievi. Tēlaini izsakoties, Liepājas slimnīcas vēsture ir „rakstīta asinīm”, – tā kādā neformālā sarunā pirms vairākiem gadiem atzina Liepājas Reģionālās slimnīcas ārsts, chirurgs Viesturs Rozītis. Cienījamais medīķis stāstīja, ka viņš visā Latvijā nezinot otru ārstniecības iestādi, kurū Otrais pasaules karš būtu skāris tik smagi kā Liepājas slimnīcu.

Taču nedaudz konkrētāk. Viens no ārstniecības iestādes vadītājiem, ko nogalināja bez tiesas sprieduma, ir chirurgs **Teodors Volframs**. Nesen viņam apritējusi 105. gadskārtā.

***

Noslēpumaina personība

Par ārstu T. Volframu atrodāmās ziņas ir skopas. Zināms, ka viņš dzimis 1908. gadā Tomskā, savukārt izglītību ieguvīs Rīgā.

Ārsts Teodors Volframs pirmās rindas vidū starp medicīnas māsām Liepājas slimnīcā // Fotografija no P. Stradiņa Medicīnas vēstures mūzeja fondiem

T. Volframs mācījies Rīgas krievu ģimnāzijā, pēc tam studējis Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē, ko absolvējis 1932. gadā. Uz Liepāju jauno ārstu aizvedušas darba gaitas, jo pēc medicīniskās izglītības iegūšanas viņš dabūjis asistenta darbu pilsetas slimnīcas chirurgijas nodalā. Liepājā nostrādājis četrus gadus (1934.–1938.), chirurgs pilsētu uz ūsu bridi pametis, jo bija pieņemts asistenta amatā

Latvijas Universitātē. Jāpiebilst, ka T. Volframs universitātē bijis visjaunākais asistents.

Acimredzot ir atgadjījies kas neparedzēts, jo tai pašā 1938. gadā dakteris kopā ar kollēgu - arī vācieti, terapeitu Benjamīnu Taču atgriezušies Liepājā. Vēl pēc gada T. Volframs izdarījis izvēli, par kuļu vēlāk samaksāja ar dzīvību. Kā zināms, 1939. gada oktobrī, paklausot Adolfa Hitlera aicinājumam, Baltijā dzivo-

jošie vācieši repatriējās uz etnisko dzimteni. Šķiet savādi, ka dakteris, būdams vācietis, Latviju tomēr nav pametis...

***

Galvenā ārsta amatā

Jāatzist, ka nedaudz savādi ir arī apstākli, kādos T. Volframs tīcīs Liepājas slimnīcas galvenā ārsta amatā. No 1934. gada, kad jaunais speciālists pirmoreiz ieradas Liepājā, slimnīcas vadītājs

abi noslepkavotie 1941. gada 7. jūlijā ar lielu godu apbediti Liepājas Centrālkapos netālu no to ieejas. Par bērēm vēstīts arī laikraksta *Kurzemes Vārds* 1941. gada 8. jūlija numurā.

TRAĢISKS LIKTENIS

Vilim Vītolam nozīmīga jubileja

*Atminiet, labi ļaudis,-
Kur Dieviņš nakti gul?
Mūsu pašu zemītē
Uz pelēka akmentīņa.*

14. februārī nozīmīgo 80 gadu jubileju svin mecenāts, uzņēmējs un pārliecināts Latvijas patriots Vilis Vītols - Vītolu fonda dibinātājs, Kokneses fonda veidotājs un *Likteņdārza* izveides idejas autors. Šī ir svētku diena ne tikai Vilim Vītolam un viņa tuviniekam, – mīlestības un cieņas pilnus sveicienus, pateicības un apbrīnas pilnus vārdus kaut domās sūta ikviens, kuram kaut reizi mūžā ir nācies satikt šo cilvēku un izjust viņa sirsniņu un dvēseles siltumu. Savukārt Vilim Vītolam viņi visi ir tik tuvi – gan jaunieši, kam palīdzēts iegūt augstāko izglītību, gan ļaudis, kas *Likteņdārza* rod mierinājumu un spēku, –ikviens, kuram, gluži tāpat kā jubilāram, svarīga ir šī zeme un tās nākotne. Vīniem ir veltīti vārdi Viļa Vitola grāmatā „Savējiem”: *Viņi visi ir mana cerība. Cerība, ka izaugs jauna paaudze, citāda. Ka viņi*

Vilis Vītols

uzcelis jaunu Latviju – tādu, par kādu esam sapņojuši. Par kādu cīņjušies mūsu senči, strēlnieki, legionāri un tie, kas gāja uz bari-kādēm.

Savulaik Vilis Vītols ir teicis: *Pelēkie, cietie, gadu miljonus izturējušie lielie akmeņi ir vispie-mērotākais simbols mūsu tautas izturībai un sīkstumam. Tiesa – ne zeltu, ne sudrabu mūsu ze-mes dzilēs nevar atrast, taču tā sevī glabā citas, daudz pamati-gākas un mums izprotamākas vērtības. Tie mūsu vienkāršie, pēc pirmā skatiena vienmuļi pelēkie laukakmeni, no kuriem citi dzīli jo dzīli paslēpušies un vēl jopro-jām mierigi dus, bet citi iznākuši virszemē un vēsti par pamatigu-mu, par mūžigumu, par uzticību savai zemei. Tie ir silti, jo saņem un patur sevī saules dāvāto mī-lumu, tie mirdz, ja ar tiem saru-nājas lietus lāses, tie sudrabaini zvīlo, baltas sniega segas klāti, tie mīl šo zemi un tās cilvēkus. Jo viņi vtiesi tādi ir – Latvijai piederošie. Savējie.*

Tāds allaž ir bijis Vilis Vītols – nesatricināms savos uzskatos un

pārliecībā, ka viss ir iespējams, ja ik darbs ir veikts ar mīlestību pret sev tuvajiem un savu zemi. Latvija to ir novērtējusi - par to liecina saņemtais Triju Zvaigž-ņu ordenis.

Izvirziet sev augstus mērķus, tad jūs vairāk sasniegus! Sekojet kādai spožai zvaigznei, kaut tā sākumā varētu šķist nesasniedza-ma. Jums izdosies! – tāda ir jubilāra pārliecība un aicinājums vi-siem, kuri mīl savu zemi un nā-kotnē grib to redzēt bagātu, skaistu un laimīgu. Mums izdosies, jo ir šādi cilvēki, kas palīdz, kas dod spēku un tic savas tautas gara un dvēseles stiprumam. Mums izdosies. Visiem kopā- sa-vā zemē, savā Latvijā.

Laika un Brīvās Latvijas saime pievienojas Viļa Vitola sveicēju-pulkam un aicina joprojām at-balstīt abus viņa lolotos fondus. Ari šūpla svētkos gavilniekam labākā dāvana būs Jūsu ziedoju-mus Vītolu fondam vai Kokneses fon-dam. Vairāk informācijas www.vitolufonds.lv, www.liktendarzs.lv

Red.

VALIJA BERKINA

Ar 2014. gada 1. maiju saskaņā ar ligumu par Latvijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai (ES), Latvijas li-kumdošanā ir noteikts, ka ES dalībvalstu pilsoni un ES da-lībvalstis reģistrētas juridiskās personas zemi var iegūt īpašumā ar tādiem pašiem noteikumiem kā Latvijas Republikas pilsoni.

Taču ārzemju uzņēmēji un in-vestīciju fondi jau tagad, apejot pašreiz noteikto aizliegumu, iz-pērk Latvijas lauksaimniecības un meža zemi. Pēc neoficiālas in-formācijas ārzemniekiem, ne-sagaidot oficiāli noteikto 1. maiju, jau piederot 25 % Lat-vijas zemes.

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP), val-des priekšsēžē vietnieka ES jau-tājumos Armandā Krauzes (ZZS) personā 2013. gada 15. decembrī tīmeklī www.manabalss.lv nāca klajā ar iniciātīvu „Latvijas zeme Latvijas pilsoniem”, aicinot sagla-bāt Latvijas lauksaimniecības un meža zemi LR pilsoņu īpašumā un izbeigt tās iztirošanu ārzemniekiem un starptautiskajiem investīciju fondiem. Iniciā-tīvu jau parakstījuši 4970 atbal-stītāji, taču vajadzīgi 10 000, lai to varētu iesniegt izskatīšanai Sa-eimā un izsludināt tautas nobal-sošanu.

LOSP ir Latvijas lielākā nacio-nālā līmeņa lauksaimnieku kon-sultatīvā padome, kas apvieno 58 lauksaimniecības nozaru un daudznozaru valsts līmeņa ne-valsts organizācijas (NVO), pār-stāvot vairāk nekā 12 345 ražojošos lauksaimniekus. LOSP ie-saistās Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstības politikas vei-došanā un īstenošanā.

„Lauksaimniecības un meža zeme ir nozīmīgs resurss, ko nevar atjaunot. Tā ir vērtība, ko

mums ir nodevuši senči no pa-audzes paaudzē, un tā mums ir jānosargā!” teikts LOSP aicināju-mā parakstīties.

Lietuvā jau ir panākta Tautas nobalsošana (referendum), kad visai drīz tiks balsots par grozī-jumiem Konstitūcijā, paredzot aizliegt zemes pārdošanu ārzem-niekiem. Kā būs Latvijā? Viss atkarīgs no tā, cik liels atbalsts būs LOSP iniciātīvai „Latvijas zeme Latvijas pilsoniem”.

Šobrīd Saeimā Tautsaimnie-cības, agrārās, vides un reģionā-lās politikas komisijā diskusijām atvērti Latvijas valdības diezgan vienprātīgi pieņemtie grozījumi likumā „Par zemes privātizāciju lauku apvidos”. Jautājums gana steidzams – jau 1. maijā tiks at-celeti ierobežojumi ārzemnie-kiem pirk Latvijas lauksaimnie-cības zemi. ES normatīvi nosaka – jebkuriš tās pilsonis vai ES reģistrēta juridiska persona Lat-vijā zemi varēs iegūt īpašumā pēc vienādiem nosacījumiem. Tā teikt, no 1.maija latviešu Jānis un dānu Bents varēs draudzīgi nopirk pa gabalam lauksaim-niecības zemes no zemnieka Pē-teņa Latgalē. Ja dānis Bents mak-sās vairāk, tad Pēteris Latgalē kasīs aiz auss un prātos: kāpēc jāpārdomā Jānim par mazāku ce-nu, ja dānis maksā vairāk? Un abus zemes gabalus pārdomas ... dānim! Pēc neoficiālas informā-cijas, tā tas notiekot jau tagad. To uzskatāmi redzējām arī reži-sores Ilzes Burkovskas-Jakobse-nas veidotā dokumentālā filmā „Bekons, sviests un mana Mam-ma” (2008), kurā galvenā varone arī bija tādas izšķiršanās priekšā - kam pārdomā zemi. Tomēr nolēmu-si priekšroku dot vietējam saimnie-kam, lai gan tas solīja mazāku samaksu.

Latvijas valdības mērķi, iestrā-dājot grozījumus likumā, ir it kā

Kam piederēs Latvijas zeme pēc 1. maija? // FOTO: Valija Berkina

vietējo lauksaimnieku pusē - gan fiziskām, gan juridiskām perso-nām trīs gadu laikā pēc zemes iegādes ir jāuzsāk tās apsaimniekošāna. Pērkot zemi, rakstveidā jāapliecina, ka tā domāta ražošā-nai. Zemes pircējam jābūt ar lauksaimnieka izglītību vai pē-dējos trīs gadus pirms pirkuma jābūt guvušam ienēmumus no lauksaimniecības – vismaz vienu trešdaļu no kopējiem saimnie-ciskiem ienēmumiem. Ir domāts par to, lai ēnu ekonomika ne-ap-draudētu valsts budžetu, tāpēc grozījumos noteikts, ka fiziskai personai jābūt reģistrētai Valsts ienēmumu dienestā (VID) kā saimnieciskās darbības veicējai, bet juridiskām personām jābūt Latvijā reģistrētām kā nodokļu-

maksātājām.

Lai arī pēc likuma grozījumu pieņemšanas Latvijas lauksaim-niecības zemes pircējam būs stingrāki noteikumi, tos varētu ideāli piemērot situācijā, ja valsts zemes tirgū jau šobrīd lielas pla-tības nepiederētu ārvalstu pilso-niem. Jau gadiem zeme tiek pirkta ar Latvijā reģistrētas juridiskas personas starpniecību, un pa-šreizējā Latvijas likumdošana to neaizliedz. Tāpēc arī pēc 1. maija ārzemnieki joprojām būs labākā situācijā nekā vietējais lauksaimnieks, jo viņi gan atbil-dis noteikumiem par trīs gadu ienēmumiem no lauksaimnieciskās ražošanas, gan arī viņiem būs lielākas finančlās iespējas. Pakāpeniski pieaugošie nekus-

tamā īpašuma nodokļi liks ma-zajiem un videjiem zemniekiem zemi pārdomot vai, labākajā gadī-jumā, iznomāt, un to savukārt izmantot lielie īpašnieki, tādē-jādi vēl vairāk izstumtot no tir-gus mazos un vidējos zemniekus. Jau tagad ir redzams, ka, piemē-ram, Latvijas lauksaimniecības attīstības padome un daži lauksaimniecības attīstības konsultā-ciju uzņēmumi vispār iebilst pret lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes ierobežojumiem. Skan pat skaļi paziņojumi, ka likumā „Par zemes privātizāciju lauku apvidos” grozījumu spēkā stāšanās būsot it kā valdības vēl-me nacionālizēt privātīpašumu. Traktējot to arī kā Satversmes pārkāpumu. Kā domājat jūs?

NOVADU ZINAS

I. JIRGENS

Smiltene - Ziemeļlatvijas pilsēta netālu no Igaunijas robežas - pag. gs. 30. gados bija ļoti skaista mazpilsēta kalnainā apgabalā, kur tecēja straujā Abulas upe, Gaujas pieteka.

Mūsu ģimene iepirkās Smiltenes veikalos. Tolaik vienreiz nedēļā, piektienās, bija tirgus dieņa lielā laukumā iepretim pilsētas luterānu baznīcai. Apkārtējie lauksaimnieki tirgū pārdeva savus produktus. Mūsu kalpone Elza tur pazina labākos saimniekus un katru nedēļu iepirkā biezpienu, skābo krējumu un citus produktus. Olas pirkām kaimiņu mājā, kur vecākā kundze tureja daudz vistu. Bija arī lielākas tirgus dienas, tā sauktie gadatirgi, kad no tālakas apkārtnes sabrauca māla trauku un citu noderigu priekšmetu tirgotāji. Smiltenē bija vairāki *skārni*, maiznīcas, arī drēbju veikali. Mūsu pilsētā vēl nevarēja veikalos nopirkāt gatavas drēbes. Tur pārdeva tikai audumus baķos. Bija daudzas šuvējas un skrodeņu darbnīcas, kur pēc mēra pašuva gatavus apģērbus. Atceros, cik grūti mums bija nostāvēt mierā, kamēr šuvēja *noņema* mūsu mērus. Vispirms darināja papīra *šnites*, lai no baķu drānām izgrieztu bēriem un pieaugušajiem šujamos apģērbus. Ti-kai gadus vēlāk veikalos ieviesās gatavās drēbes.

Gandrīz visvairāk iemīlotais veikals bija Māziņa kunga maiznīca. Tur varēja pirkāt dažādas baltmaizes, rupjmaizi, bet galvenais – ūdens klinķeris. Tādus ne-

Baznīcas laukuma sākums 1914. gadā. Vienu no ēkām pirms Latvijas valsts nodibināšanas no firsta Līvena bija ieguvis Jānis Māziņš. Jaunākā ēka 20. gs. divdesmitajos gados pārbūvēta, un pirms kara ēkas ārpusi greznoja dekoratīvs klinķeris, kas aicināja pircējus Jāņa Māziņa maiznīcā un tējnīcā. Arī pēc kāra nacionālizētājā ipašumā cepa "Stalīna kūku" – formās cepa sāļu rupjo maizi un pelēkas maizītes. Mūsdienās ēka ir privātais ipašums, kurā atrodas frizētava, lietoto apģērbu veikals un Smiltenes mežniecības birojs // FOTO: Ādolfs Gustavs, A. Pirro

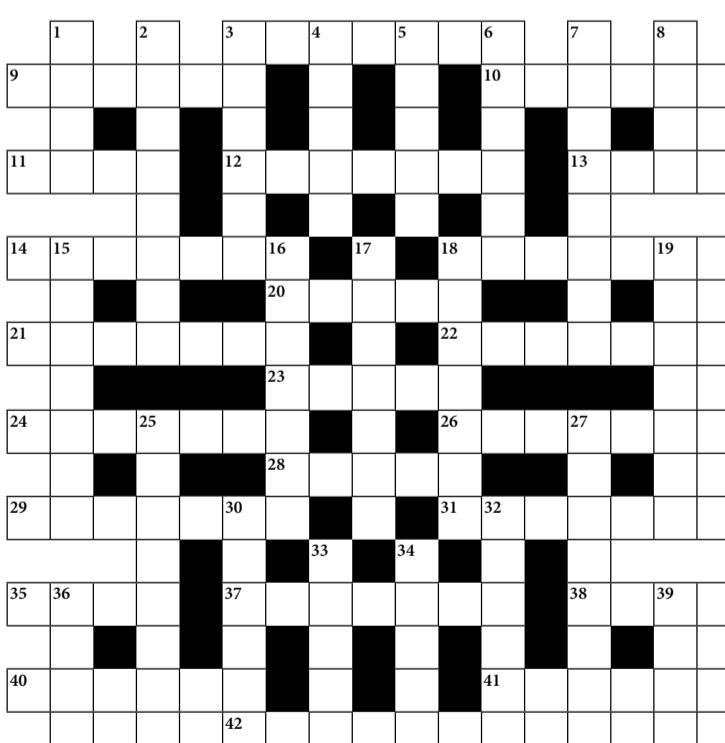
kur vairs neesmu atradusi, ne ceļojot pa Vāciiju, ne pa Savienotajām Valstīm. Klinķeri no virsas bija brūni, skraukšķigi, bet galvenā daļa bija mīkstāka. Kā tos gatavoja, nezinu, bet kaut kāds sakars ar ūdeni jau bija. Tomēr galvenais mums, bēriem, likās daudzās dažādās tortes. Varēja nopirkāt arī atsevišķas kūkas apmēram astoņu centimetru garumā, skaisti krēmiem garnētas un ar dažādiem pildījumiem. Konдitors Māziņš bija slavens ar savām nepārspētām ābolu kūkām. Savu āboltuku pildījuma recepti

viņš nevienam nemācīja. Pats to vienmēr slepeni gatavoja. Kad konditoru Baigajā gadā aizveda uz Sibīriju, viņš savu labo, noslēpumaino ābolu recepti paņēma sev līdzi. Bija arī citas maiznīcas. Viksnas maiznīcā cepa loti garšīgi saldkābmaizi.

Smiltenē bija vairāki *skārni*, galvenais bija Mieriņu *skārnis*. Mums mājās bija angoras un persiešu krustojuma kakis – Muris. Toreiz vēl nekādas speciālas kakā barības nebija. Mums, bēriem, bieži bija jāriet uz *skārni* pirkāt kakim malto gaļu. Sacījām:

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

Limeniski. 3. Budēli. 9. Sērdiene. 10. Katolu reliģisks centrs Latgalē. 11. Stieple elektriskās strāvas pārvadišanai. 12. Upe Irakā. 13. Eiropas militāra aizsardzības organizācija. 14. Bezķirnes suns. 18. Speciāli iekārtota vieta, kur paceļas, nolaižas un stāv gaisa transportlīdzekļi. 20. Mikroskopisks vienšūnas organismi. 21. Godināt. 22. Brašulis (*sar.*). 23.

Ierobežota teritorija. 24. Telpa ēdienu gatavošanai. 26. Censties sajust ar tausti. 28. Garākā upe Vācijā. 29. Pārbaudit. 31. Graudu pārstrādes attalijumi. 35. Kalni Eiropā. 37. Patmīli. 38. Mierigs, lēnīgs. 40. Kāju daļas. 41. Sporta veids. 42. Slinkē.

Stateniski. 1. Senlatviešu dievība. 2. Kādas Eiropas valsts galvaspilsēta. 3. Senāk ievērojams

dziedniecības centrs Rīgas aprīņķi. 4. Griekijas sala. 5. Koka darinājumi divu virsmu savienošanai. 6. Tuvas attiecības. 7. Iespējama 2016. gada ASV prezidenta amata kandidāte. 8. Niansēt zīmējumu. 15. Latviešu rakstnieks, filozofs, parapsichologs (1909–1974). 16. Saņemt rokā. 17. Jēzus māceklis. 18. Slazds. 19. Parazitārps, kuŗa kāpuri iemitinās muskuļos. 25. Pliekans. 27. Lugas „Gūsteknis pilī” autors. 30. Neliels zirgu dzimtas dzīvnieks. 32. Faraonu zeme. 33. Belini opera. 34. Sirijas prezidents. 36. Latvijas eiro upuris. 39. Lielis daudzums.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.6) atrisinājums

Limeniski. 1. Lūgšana. 5. Vārsmas. 8. Kauja. 9. Tūska. 10. Iveta. 12. Citur. 13. Uzskati. 14. Omuligs. 16. Elipse. 19. Zem. 20. Zibens. 25. Kite. 26. Pamatot. 27. Rapa. 28. Namejs. 31. Ota. 32. Klints. 38. Atdarīt. 39. Paipala. 40. Ādams. 42. Sesks. 43. Ibiss. 44. Tumšs. 45. Adreses. 46. Templis.

Stateniski. 1. Lielupe. 2. Auskars. 3. Akacis. 4. Augt. 5. Vairots. 6. Rietumi. 7. Svārstis. 9. Tostī. 11. Acīte. 15. Pedants. 17. Laiva. 18. Piepe. 21. Bērzi. 22. Nupat. 23. Tas. 24. SOS. 28. Niagara. 29. Medus. 30. Jurists. 33. Laikiem. 34. Neass. 35. Skalbes. 36. Stāsts. 37. Apsist. 41. Alma.

SMILTENES VEIKALI

„Lūdzu, man par pieciem santimiem kaķa galu.” Citreiz prasījām kaķa galu par 10 santimiem, taču galas pikucis tāpēc nekad nelikās ne mazāks, ne lielāks. Bija speciāli veikali lauksaimniekiem, bet ar tiem mums, bērniem, nebija nekādas darīšanas. Kādā speciālā veikalā pārdeva skaisti krāsainos papiros ietītas šokolādes konfektes.

Smiltenē vēl bija daži iecienīti ebrēju veikali un darbnīcas. Tur nesa salabot ieplūsus katlus, skārda mantas. Šajos veikalos varēja ilgi „dingēties”, tas ir, mēgināt, vai neizdosies darījumu salīgt par zemāku cenu. Parasti uz šīm darbnīcām gāja mūsu vecāmāte un bieži vien panāca, ka par gatavo pakalpojumu vajadzēja maksāt mazāk.

Daugavas ielā atradās mūsu radinieku dzirnavas un vilnas apstrādāšanas fabrika. Tur mēs atstājām savu kakī Muri, jo, kad pārcēlāmies no Smiltenes uz Rīgu, kakim tā bija labāk.

Smiltenē bija divi ormani. Viņi bija ļoti nodarbināti, jo Smiltenes dzelzcela stacija bija patālu no pilsētas. Ormaņi bija ļoti pieprasīti. Mēs vienmēr mēginājām sarunāt Brantiņu, viņa zirgs tika rūpīgi kopts, arī iejūgs vienmēr bija spīdīgs un labi uzturēts. Otrs ormanis bija Ikšķelis, viņa zirgs nebija tik labi kopts.

Bērnība Smiltenē mums bija ļoti saulaina, un tāpēc vēlu pilsētai un visiem smilteniešiem laimīgu un saulainu nākotni!

ZINĀS ĪSUMĀ

Rēzeknes augstskolā (RA) 7. februāri notika **pirmais jaunās studiju programmas „Robežsardze” izlaidums**, kas Valsts Robežsardzei sagatavoja 19 vecākos virsnieku. Tālāk viņi varēs studēt magistrantūrā un veikt zinātniskos pētījumus, kā arī dienēt vecāko virsnieku amatos. Jaunā programma RA tapusi sadarbībā ar Valsts Robežsardzes kolležu, kur var iegūt tikai pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

Latvijā joprojām samazinās vispārizglītojošo skolu skaits. 2013./14. mācību gadā ir 804 skolas, liecina Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) dati. Savukārt 2000. gada 1. septembrī skolēni devās uz 1037 skolām, bet 2004./05. mācību gadā bija 993 skolas. 2009. gadā Latvijā notika plaša izglītības iestāžu reorganizācija, kas skāra 84 skolas, bet slēgtas tika 57 skolas Latvijā.

Rēzeknes ARPC „Zeimuls” 7. februāri norisinājās Latgales reģiona Skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgus „Ar mīlestību veidots”. Piedāļījās vairāk nekā 30 Latgales reģiona skolēnu mācību uzņēmumi. Apmeklētāji varēja iegādāties oriģinālas, skolēnu rokām veidotās dāvanas Valentīndienas noskaņas un daudzas citas saimniecībā noderīgas lietas.

Daugavpili viesojās delegācija no Tatarstānas galvaspilsētas Kazanās. Oficiālā pieņemšanā pilsētas domē tika uzsvērts, ka Daugavpils universitātei kādreiz notikusi studentu apmaiņa ar Tatarstānu. Ir cerība, ka šī saikne tiks atjaunota un būs arī citi sadarbības projekti. Delegācija apmeklējā Daugavpils cietoksnī un Marka Rotko mākslas centrū, kā arī iepazīnās ar pilsētas sporta objektiem un tikās ar tatāru nacionālo biedrību.

Biriņu pili notika konkursa „Gada labākais lauksaimniecības kooperatīvs 2013” laureātu godināšana. To rikoja Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija un Zemkopības ministrija, bet uzvarētājus noteica, lauksaimniekiem un zemniekiem balsojot.

Kokneses novada domē pieņemts lēmums izmaksāt stipendijas I. Gaiša Kokneses vidusskolas labākajiem 10.-12. klases skolēniem. Naudu varēs saņemt katru mēnesi. Sekmīgākajiem audzēkņiem varētu izmaksāt stipendiju 10-20 eiro mēnesi. Mācību olimpiādu uzvarētājus apbalvos ar naudas prēmijām no 30 līdz 100 eiro.

Ventspils augstskolā bija ieradušies 17 Erasmus starptautiskā studentu apmaiņas programmas jaunieši no Lietuvas, Francijas, Vācijas, Turcijas un Spānijas. Ārzemju studentu un mācībспēku piešaiste ir viens no augstskolas darbības virzieniem. Šajā mācību iestādē studē arī jaunieši no Kamerūnas un Indijas.

Aizkraukles profesionālajā vidusskolā atklāta mācību virtuve, kur nākamie pavāri apgūs praktiskās iemājas. Mācību programmu skola pārņēma no Viesītes profesionālās skolas, kur bija radušas problēmas ar audzēkņu apmācību.

Alūksnieši izrādījuši lielu interesu par projektu „Satiec savu meistarū”. Jau notikušas vairākas lekcijas, bet 21. februāri uzmanības lokā būs nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un tālāknodošana. Šoreiz tā būs veltīta tautastērpam un tā Valkašanas tradīcijai. Ar interesiem tiksies vēstures doktore un etnografe Aija Jansone.

Īsiņas sagatavojušas **Valija Berkina** un **Māra Linde**

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

LATVIJAS PASTMARKU KOLLEKCIJONĀRI!

Vēlos sazināties ar tautiešiem,
kas krāj Latvijas pastmarkas no neatkarības gadiem.

Osvalds Blaus
724-981-1119

Patriotisks Amerikas latvietis vēlas pirkst
latviešu gleznu un porcelānu,
lai paturētu latviešu mantojumu latviešu ģimenē.
Ir arī interese pirkst latviešu zemes un mājas īpašumus.
Lūdzu, rakstiet uz sveiks1969@yahoo.com vai
zvaniet +001-312-730-7459.

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Hancock Church (1912 Mass Ave, Lexington, MA)

29. martā 19:30 *LOL-Laugh Out Loud! Labyrinth Choir* koncerts: Dr.Anitas Kuprisas vadībā koris dziedās visādas jocīgas dziesmas! Korī dzied Martins Aldiņš un Krisite Skare. Biletes pie ieejas \$20 un \$15(stud/sen). Info: www.labyrinthchoir.org

ČIKĀGA (IL)

Čikāgas latviešu biedrība (4146 N Elston Ave, Chicago IL 60618), tālr.: 773-588-2085

16. februārī 13:00 Čikāgas Latviešu biedrības gada sapulce latv. nama telpās 1.stāvā.

Info: www.cikagaslaviesubiedriba.com Priekšn. Armands Birkenks, tālr.: 773-282-6510, e-pasts: armands5@aol.com

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koča mēģinājums.

DETROITA (MI)

Detroitas Sv. Pāvila dr. Sabiedrisko notikumu ēka (30623 W Twelve Mile Rd. Farmington Hills MI 48334).

16. februārī 11:30 latv. apvienības gada sapulce.

22. februārī 18:00 plkv. Oskara Kalpaka bataljona 95 gadu atceres balle *Italian-American Banquet & Conference Center* Livonia, MI.

23. februārī 11:30 plkv. Oskara Kalpaka atceres brīdis.

2. martā 11:30 DV apvienības Detroitā gada sapulce.

FILADELFIA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrība (531 North 7th Str.).

4. martā 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un pārunas par aktuāliem tematiem. Dzimumdienu svinēšana pie ka-

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: pārcelšanās (uz vai no Latvijas), auto transports, gaisa kravas un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāgu, plāvēju, u.c.) transports sākat ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

LATVIJAS PASTMARKU KOLLEKCIJONĀRI!

Vēlos sazināties ar tautiešiem,
kas krāj Latvijas pastmarkas no neatkarības gadiem.

Osvalds Blaus
724-981-1119

**IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI**

www.LRFA.org   215.635.4137   info@LRFA.org

Amerikas latviešu apvienība (ALA) piedāvā iespēju
APCIEMOT LATVIJU 2014. gadā!

„Hello, Latvia/Sveika, dzimtene” (2014. gada 9. - 23. jūlijus) –
ceļojums angļu un latviešu valodās pieaugušajiem un ģimenēm

Dalības maksa – \$3600 – iekļauj lidojumu uz Rīgu un atpakaļ no Čikāgas vai Newark un bagātu kultūras programmu, jo 2014. gadā Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta. Grupa ceļos pa Latvijas vēsturiskiem novadiem un apmeklēs Daugavpili un tajā šogad atvērto Mark Rothko muzeju.*

**„Heritage Latvia” (2014. gada 9. – 23. jūlijus) –
izglītojošs ceļojums angļu valodā jauniešiem vecumā no 13 līdz 15 gadiem**

Dalības maksa \$3100 – iekļauj lidojumu uz Rīgu un atpakaļ no Čikāgas vai Newark. Jauniešiem būs izdevība baudīt bagātu kultūras programmu Rīgā, ieskaitot starptautisko Koņu olimpiādi, apceļot Latvijas vēsturiskos novadus, kā arī iepazīties ar saviem vienaudžiem Latvijā.*

*Iemaksa un pieteikšanās veidlapas abiem braucieniem atrodamas ALA mājas lapā www.alausa.org. Veidlapas, kopā ar \$500 iemaksu, jāiesūta līdz 2014. gada 15. martam; maksimālais dalībnieku skaits katram ceļojumam ir 20; dalībnieki tiks pieņemti iesūtīto \$500 iemaksu saņemšanas sečībā.

Tuvāka informācija : Anita Juberte, ALA: 301 340-8719 vai projekti@alausa.org

PRIEDAINE (NJ)

28. februārī 13:00 un 19:00

Priedaines ieejas telpās sadziedāšanās un kultūrfilma par Latvijas basketbolistiem 1935. g. Eiropas spēlēs. Lūdzaņi nemēt līdz grozījus!

Ieeja brīva.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713), tālr.: 727-365-7856.

22. februārī 14:00 mūsu iemī-

lotās dziedātājas **Aleksandras Rītumas solokoncerts**. Pavadītājs – pianists **Vladimirs Hohlovs**. Pēc koncerta visi tiks cienāti ar glāzi vina, cepumiem un kafiju. Ieejas ziedojuums, sākot ar \$25.

25. februārī 13:00 videoizrāde –

XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku Tautas mūzikas koncerts „Raksti”, kurā piedalās visu Latvijas novadu dažadas tautas mūzikas kopas.

Kafija un cepumi. Ieejas ziedojuums,

sākot ar \$3. Visi laipni aicināti!

1. martā 13:00 **Biedrības piln-sapulce**. Lūdzaņam piedalīties visus Biedrības biedrus!

4. martā 12:00-13:00 laipni lūdzam bibliotekas apmeklētājus!

8. martā gatavosimies **Kaņavīru pēcpusdienai**.

10. martā 15:00 Biedrības valdes sēde.

11. martā 13:00 videoizrāde – Lāčplēšu dienas pasākumi Rīgā, 2013. g. 11. novembrī. Kafija un

cepumi. Ieejas ziedojuums, sākot ar \$3. Visi laipni aicināti!

13. martā 14:00 literārā pulciņa tikšanās. Gaidīti visi literatūras mīlotāji!

Latvian American Shipping Line paziņojums

22. februārī 12:00-13:30 pie biedrības nama tiks pieņemti saini, sūtīšanai uz Latviju. Tuvāka informācija pie Anitas: (973)-755-6565, ext.5, (973)-744-6565.

Informācija par cenām: lasl.com

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125), Info: www.seattlelatviancenter.com

(Turpināts 18. lpp.)

Datorzinību celmlauzis mūžībā

Tikai desmit dienas pēc savas astoņdesmit gadu jubilejas, pērnā gada 22. oktobrī zemes gaitas Pittsburghā, ASV, beidzis datorzinātnieks **Alfs Bērztiss**. Savā zinātnes branžā viņš uzskatāms par celmlauzi, jo viņa pag. gs. 70. gadu sākumā sarakstītā grāmata *Data Structures: Theory and Practice* (Datu struktūras: teorija un prakse) bija viena no pirmajām mācībgrāmatām datorzinībās: tā pieredzējusi daudzus atkārtotus iespiedumus un tulkota piecās valodās.

Alfs Bērztiss dzimis Gulbenē. Pēc bēgļu nometnē Rietum-

vācijā pavadītiem gadiem viņš kopā ar vecākiem izceļoja uz Austrāliju, kur Melburnā pabeidza vidējo un apguva augstāko izglītību. Tēva, inženiera, pamudināts, viņš dažus gadus pievērsās tā arī nekad neiemīlotām inženierzinībām, tad pārgāja uz fizikas studijām, kurās 1965. gadā beidza ar Ph. D. gradu. Būdams fizikas mācībspēks Melburnas universitātē, Bērztiss savām interesēm iсти atbilstošu jomu atklāja toreiz vēl jaunajās datorzinībās.

1970. gadā Alfs Bērztiss ar dzīvesbiedri Māru un meitām Leonoru un Dagnāru no Aus-

trālijas pārcēlās uz dzīvi ASV, kur viņš Pittsburghas universitātē bija datorzinību profesors līdz pensionēšanās bridim 1998. gadā. Vēl tika sarakstītas divas mācībgrāmatas, publicēti raksti zinātniskos žurnālos. 1985. gadu Bērztiss pavadīja Stockholmā, kur ar mūsu tautības profesora Jāņa Bubenko jun. starpniecību pasniedza kursus Stokholmas universitātes Datorzinību nodajā. Turpat Stockholmā tika pavadītas turpmākās vasaras, kas aizgājēja atmiņā palika skaistas un ražīgas. Vasaras kursus profesors pasniedza arī Vācijā, Ķotbusā un Ķīlē.

Latviešu sabiedrība Pittsburghā nav īpaši kupla, tāpēc iespēju aktīvi iesaistīties latvisķā sabiedriskā dzīvē tur ir maz. Tomēr Alfs Bērztiss ar interesēm sekoja latviešu sabiedriskajām rosmēm Latvijā un ārzemēs, īpaši kultūras laukā. Viņš sa-

zinībām Bērztīsam interesēja klasiskā mūzika, opera, teātris, architektūra, vizuālā māksla, vēsture, gastronomija. Uz mūža beigām viņš arvien vairāk laika veltīja savai pastmarku kollekcijai, speciālizējoties uz Āzijas pastmarkām.

Mūžībā aizgājis

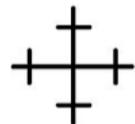
EDVĪNS ZARIŅŠ

Dzimis 1938. gada 14. janvārī Lielstraupē, Latvijā,
miris 2014. gada 7. janvārī Rosamondē, Kalifornijā

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.

Mīļā piemiņā paturēs jaunības draugi
JĀNIS DIMANTS, SKAIDRĪTE RŪVALDE ŠTOLCERE,
IMANTS KALNIŅŠ

Ilggadīgais LDS Vecāko Padomes priekšsēdis un apgāda
LABIETIS vadītājs

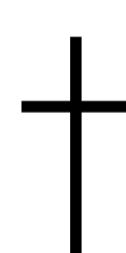

EDGARS KRASTKALNS

Dzimis 1923. gada siena mēneša 17. dienā Rīgā, Latvijā,
miris 2014. gada ziemas mēneša 19. dienā Glen Ellyn, IL, ASV

Ne man spēka, ne man varas,
Man ir aidi padomiņš;
Kam spēciņš, kam varīte,
Lai nem manu padomiņu.
T.dz.

Tevi kā paraugu pieminēsim un gaidīsim
ciemos no veļu sētas mūsu veļu vakaros.
LATVJU DIEVTURU SADRAUDZE

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā māmiņa ANNA L. BOČKIS, dzim. BUNDE

Dzimus 1914. gada 2. augustā Cēsīs, Latvijā,
mirusi 2014. gada 17. janvārī Glen Ridge, N.J.

MĪLESTĪBĀ SĒRO
MEITAS ANDA UN MĀRA
MAZMEITA KATHLEEN AR VĪRU PAUL UN MAZMAZDĒLIEM DAVID UN JACK
MĀSA VELTA BUNDE LATVIJĀ, DRAUGI TUUVUMĀ UN TĀLUMĀ

skatīja Latviešu fonda nozīmi latviešu kultūras veicināšanā un septiņus gadus bija fonda valdes sekretārs. Ar dzīvesbiedri viņš vairākkārt viesojās Latvijā.

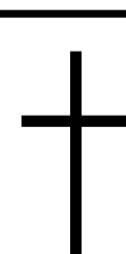
Aizgājēja pelnu urnu pare-dzēts apglabāt Rotas Brāļu kapos Ņujorkas pavalstī ASV, 2014. gada maija pēdējās nedēļas nogalē.

Ārpus matēmatikas un dator-

S.

Pateicība

Dieva mierā nu dus

ILMĀRS DUMPIS,

mūsu draugs, skolas biedrs Kārla Skalbes ģimnāzijā Fišbachā un
skolas gara sargātājs piecdesmit gadu gaumā.

Viņš zināja, ka skolā gūtās draudzības ir zelta vērtas un, lai mēs viens otram nepazustu,
pulcināja mūs kopā septiņos plašos salidojumos.

Tie bija un ir kā spēka avots, kas vieno mūs vēl šodien.

Mūža draudzībā un pateicībā viņu piemin bijušie skolas biedri šeit,
Austrālijā un Kanadā un skolotājs Rūdolfs Hofmanis.

Viņš pazina šīs zemes bēdas
Un nebij sveš tam zemes prieks.
Nu smiltis pagaist viņa pēdas –
Viņš bija tikai ceļnieks..
– Skalbietis Jānis Vanags († 2000)

Cildenais draudzības gars
Apspīd mani kā stars...
– Zinaida Lazda

Sirsniņš paldies visiem draugiem un paziņām, kuŗi ieradās uz Ilmāra atvadu dievkalpojumu ļoti aukstā, sniegotā, bet saulainā 3. janvāra rītā Kalamazū apvienotās draudzes dievnamā. Mums, piederīgajiem, smagais rīts kļuva vieglāks, sajūtot sirds siltumu, ko izstaroja pavadītājiem pilnā baznīca.

Šī sajūta turpinājās arī mielasta laikā, kad jutāmies gandrīz kā viena ģimene un varējām pateikties Dievam par dāvāto skaisto dienu, lai visi kopā varētu atvadīties no Ilmāra.

Liels paldies arī par sūtītiem mīliem līdzjutības vārdiem un piemiņas ziedojušiem Gažezeram. Tādu ir ļoti daudz, jo Ilmārs savā mūžā bija iekrājis daudz labu darbu un draugu.

Lasot jūsu rakstīto, zinu, ka atmiņas par Ilmāru Dumpi tik ātri neizplēnēs.

Cerot uz to un ar lielu paldies visiem –

BAIBA, DĒLI UN PĀRĒJĀ ĢIMENE

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 16. lpp.)

VAŠINGTONA (DC)

Latvijas Vēstniecības ASV izstāžu zālē (2304 Massachusetts Ave NW, Washington D.C. 20008)

No 8. februāra līdz 8. martam norisināsies Latvijas Mākslas akadēmijas rektora profesora Alekseja Naumova un prorektora profesora Kristapa Zariņa kopizstādē *Riga and World Cities. Live Paintings.* Izstāde iepazīstina auditoriju Vašingtonā ar šo pazīstamo latviešu gleznotāju dailrādi. Ekspozīcijā centrālā loma atvēlēta pilsētu ainavām, pasaules metropoli un Eiropas vēsturisko pilsētu ipašajai gaisotnei. Meistarū glezna vedis krāšņā un daudzšķautainā celojumā no Rīgas līdz Nujorkai un Washingtonai un citiem mākslinieku iemīļotiem galamērķiem.

Izstāde būs atvērta piektdienās no 12:00 līdz 19:00 (sākot ar 14. februāri) un sestdienās no 12:00 līdz 17:00 (sākot ar 8. februāri) līdz 8.martam. Visi laipni aicināti!

ZIEMELKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com

Katrū otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

23. februāri 13:00 ZKLB biedru pilnsapulce.

ZKLB sekr. un informāc. daļas vad. Una Veilande, tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una veilande@gmail.com

DIEVKALPOJUMI

- Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving St, Brookline MA 02445). **16. februāri** 11:00 Epifānijas laika 6. svētd. dievk.. **23. februāri** 11:00 Epifānijas laika 7. svētd. dievk. ar dievg. Pēc dievk. draudzes pilnsapulce.

- Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale, IL 60191), tālr.: 630-595-0143. Dr. māc. Ojārs Freimanis, tālr.: 773-818-6965, dr. pr. Inese Stokes, Tālr.: 708-532-3471.

- Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bibēles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa, tālr.: 720-484-9857.

- Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334).

- 14. februāri** 11:00 Bibēles stunda. **16. februāri** 10:00 dievk. Pēc dievk. latv. apvien.gada sapulce.

- 23. februāri** 10:00 plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievk. ar dievg.. Pēc dievk. plkv. O.Kalpaka piemiņas brīdis. **2. martā** 10:00 dievk., sekos DV apvienības Detroitā gada sapulce. **9. martā** 10:00 Ciešanu laika 1.svētd. dievk. ar dievg. **16. martā** 10:00 Ciešanu laika 2. Svētd. dievk., sekos Svētdienas skolas nodarbības. Draudzes māc. Aija Greiema(Graham), tālr.: 517-614-4853. Ērgeln. Dr. S. Lizlova, L. Upite, R. Ozoliņš un Margarete Thompsons. Info: www.detdraudze.org

- Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: *Shephard of the Coast Lutheran Church* (1909 Commercial Blvd, Ft Lauderdale, FL). **16. februāri** 14:00 dievk. vadīs diakons

Indriķis Kaņeps. Pēc dievk. saiets ar groziņiem un sekos draudzes pilnsapulce. Pārējie šī gada dievk. notiks **16. martā** 14:00, **16. novembrī** 14:00, **28. decembri** 14:00. Dr.pr. Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com

- Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpos mācītājs Dr. Jānis Keggi.

- Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāna dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073).

16. februāri 11:00 dievk., sekos filmas izrāde „*Sapņu komanda*”. **23. februāri** 11:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu, sekos draudzes Gada Sapulce. **2. martā** 11:00 dievk.. **9. martā** 11:00 O.Kalpaka atcerēdienu. Seko pusdienas-studenšu korporāciju locekļu izkārtojumā.

- Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: (1780 Knapp St, NE, Grand Rapids MI 49505). **23. februāri** 10:00 dievk., sekos Metēndienas sarīkojums.

- Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Baptista dr. dievk. notiek svētdienās, 14:30. Māc. Dr. Pauls Barbins.

- Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

- Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040), māc. Daina Salnīte. Dr. Pr. A. Grase, tālr.: 860-649-1362.

- Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zuševica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee draudze.org

- Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mn draudze.org. Ar mūsu māc. Dāgu Demandantu var satikties pēc dievk., kā arī trešdienās baznīcā no 10:00 – 14:00 un sestdienās latviešu skolas laikā. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, e-pasts: dag demand@hot mail.com

- Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). **16. februāri** 15:00 dievk. **2. martā** 15:00 dievk.. **12. martā** 19:00 Valdes sēde. **14. martā** 13:00 pensionāru saiets. Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org

- Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: **16. februāri** 12:30 dievk. ar dievg. Leikvudā, Igauņu bazn.(607 E 7th St). **23. februāri** 13:30 dievk. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

No mums šķiries mūsu daudzu gadu draugs

ANDREJS WILKS

Dzimis 1921. gada 13. decembrī Rīgā, miris 2013. gada 4. janvārī Nūdžersijā

Milestībā par viņu sēro
BENITA CĪRULIS
ĪDA UN TĀLIVALDIS GRINBERGS
INGRĪDA GRINBERGS LIEN UN
BRANDERS LIEN

Cik jaunks bij' ceļš,
Ko visi kopā gājām.
Liels spožums pārkājies
pār dienām tām.

Mūžībā aizgājis vīrs, tēvs, brālis un vectēvs

VIKTORS FISHERS

Dzimis 1931. gada 3. jūlijā Penkules pag., Latvijā, miris 2014. gada 25. janvārī Madisonā, Ohio

Par viņu sēro
SIEVA JOSEPHINE
DĒLS DENNIS
DĒLS DĀVIDS UN ROSE AR BĒRNIEJM UN MAZBĒRNIEJM
MĀSA RUTA PURIS AR GIMENI

Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plivo,
Tas izplēn un pazūd, un gaist.
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd – tas paliek un mirdz.

Mūžā miegā aizgājis mans mīlais tētis

EDMUNDSS OZOLS

Dzimis 1920. gada 20. februāri Sesavā, Zemgalē, Latvijā, miris 2014. gada 30. janvārī Toronto, Kanadā

Ak, dzimtene, mīlotā mana,
Tik daudzreiz asaru, asiņu lieta,
Kā dāvanu, sirmoto galvu
Tu savā klēpī sev liec.

Dzīļas sērās
MEITA VELTA

Tēva vārdi, 1999. g. vasarā, ciemu dienās Latvijā

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā

REGĪNA BALTKAJIS,

dzimusī BASKO

Dzimusī 1914. gada 8. maijā Petrogradā, Krievijā, mirusī 2013. gada 26. februārī Santa Monica, California

BRĀĻADĒLS DR. JĀZEJS BASKO III AR GIMENI LATVIJĀ
SVAINE VALENTINA BASKO LATVIJĀ
KRUSTMEITA IRENA ANTONOVA LATVIJĀ UN
KRUSTDĒLS LAIMONS LAURINOVICS AMERIKĀ
DRAUGI EDGAR B. ANDERSON, MARY DE VALL UN TOBENETTE HOLTZ AMERIKĀ

Mūžībā aizgājusi mana mīlā sieva

ANNA PILSĒTNIEKS,

dzim. PUIDE

Dzimus 1921. gada 9. februārī Līvānos, Latvijā,
mirusi 2014. gada 4. februārī Saint Petersburgā, Floridā, USA

Viņu mīlā piemiņā paturēs:
VĪRS DZIDRIS,

DĒLI: ĒRIKS ZVEJNIEKS AR SIEVU INGRĪDU UN MAZDĒLI DAVIS UN STEFANS.
ANDRIS ZVEJNIEKS AR SIEVU LILIJU UN MAZMEITA ĒRIKA

BRĀĻA DĒLS ĒRIKS PUIDE AR MAZBĒRNIEM ELITA, EVITA, VITA

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek un mirdz.

DIEVKALPOJUMI

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko.
Tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• Nujorkas latv. ev. lut. dr.:

16. februārī 10:00 dievk. Jonkeru

bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY), māc. Saivars.

16. februārī 10:30 dievk. Salas bazn.(4 Riga

ln, Melville NY), māc. Saliņš.

16. februārī 14:30 dievk. ar dievg.

Parsippany St.Andrew Lutheran

Church (335 Reynolds Ave, Par-

sippany NJ), māc. Saivars.

22. februārī 14:00 dievk. Manhetenā, Sea-

farers-Intl House (123 E 15th St,

NY NY), māc. Saliņš.

23. februārī 11:00 dievk. Jonkeru bazn.(254

Valentine Ln, Yonkers NY),māc.

Saliņš, seko Skautu un Gaidu sarī-

kojums.

23. februārī 10:30 dievk.

Salas bazn. (4 Riga ln, Melville

NY), māc. Saliņš.

• Ročesteras latv. ev. lut.

Krusta dr.: Atonement Lutheran

Church (1900 Westfall Rd, Ro-

chester NY). **15. februārī** 14:00

Atspīdēšanas laika dievk., sekos

gada sapulce.

9. martā 14:00 Cie-

šanu laika dievk., pulkv. O. Kal-

paka pieminēšana.

23. martā 14:00 Ciešanu

laika dievk.. Prāv. Olģerts

Sniedze un Linda Sniedze Taggart.

• Saginavas latv. ev. lut. dr.:

(128 N Elm Str). **16. februārī**

13:00 dievk., seko pilnsapulce un

kafija.

16. martā 13:00 dievk.,

pēc dievk. kafija. Kalpos māc. R.

Franklins. Dr.sekretāre Vija Arins,

e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• San Diego latv. ev. lut. dr.:

Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103,

ieeja no sētas). **15. februārī** 12:00

dievk., pēc dievk. kafijas galds.

Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-

1101, e-pasts: kazols@msn.com.

Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-

598-5451, e-pasts: jlegzdins@

san.rr.com.

• Sentluisas latv. ev. lut. dr.:

Christ Lutheran bazn (#1 Selma

Ave, Webster Groves, MO 63119)

katra mēneša trešajā svētdienā

14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar

grozinjiem. Māc. A. Kalniņa. Dr.

pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830,

e-pasts: kalnins@charter.net

• Sietlas latv. ev. lut. dr.:

(11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125).

16. februārī 10:30 dievk. ar

dievg., sekos draudzes padomes

sēde.

23. februārī 10:30 dievk..

2. martā 10:30 angļu val. dievk.,

sekos Bībeles stunda.

9. martā 10:30 O. Kalpaka atcere.

Varoņu piemiņas dievk., sekos draudzes

gada sapulce. Māc. D. Cilne, tālr.:

206-674-9600, e-pasts: cilnis@

earthlink.net. Info: www.seattle-

latvianchurch.org

• St.Pētersburgas (FL) latv. ev.

lut. dr.: visi dievk. notiek Mūsu

Pestītāja (Our Savior) bazn. (301 –

58th Street S, St. Petersburg, FL

33707). **16. februārī** 14:00 dievk.,

sekos draudzes pilnsapulce.

23. februārī 11:00 biedrības namā

Bībeles stunda.

28. februārī 11:00

biedrības namā draudzes valdes

sēde.

2. martā 14:00 dievk., kuļu

kuplinās Andris Ritums.

5. martā 13:00 biedrības namā Svecišu

svētbrīdis.

Māc. Aivars Pelds,

tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija

Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

• Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv.

dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON

M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327,

e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc.

prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs,

tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.

kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr.

Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042,

e-pasts: aigaide@yahoo.com. Dia-

kone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-

8491, e-pasts: avotinsa@aol.com.

Dr. pr. Valda Kalniņa, tālr.: 613-471-

1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

• Vašingtonas (DC) latv. ev. lut.

dr.: Draudzes nams (400 Hurley

Ave, Rockville, MD 20850-3121)

Svētdienās: 9:15 Latviešu skola,

10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas

galds. Grāmatu galds.

16. februārī kārtējā skolas diena.

Laju vadīts dievk., kafijas galds un 13:00 filmas

izrāde: Aigara Graubas „Sapņu ko-

manda 1935” – latviski, ar angļu

subtitriem.

23. februārī kārtējā skolas diena.

Sv. vakarēdiens dievk.

Februāra jubilāru sveikšana pie

kafijas galda. Prāv. Anita būs at-

valīnājumā no 15. līdz 19. feb-

ruārim. Pēc steidzīgiem mācītāja

pakalpojumiem lūdzam sazinā-

ties ar pērminderi Dagniju Kilpi,

tālr.: 410-730-5797.

2. martā 9:30-

10:45 LASL pieņems pakas sūtī-

šanai uz Latviju.

prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr. baznīcā: 301-

251-4151, e-pasts: dcdraudze@

verizon.net.

Info: www.

dcdraudze.org

• Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:

(76 Windham Rd, Willimantic,

CT). **15. februārī** 11:00 dievk.

Māc. Daina Salnīte. Dr.pr. Vija

Bachmute, tālr.: 860-644-3268

• Ziemeļkalifornijas latv. lut.

dr.: 8. februārī 12:00 dievk. Sa-

kramento, *Lutheran Church of the*

Cross (4465 H Str, Sacramento).

22. februārī 14:00 dievk. Oak-

landē *Resurrection Luth. Church*

(397 Euclid Ave, Oakland).

</

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpinājums no 1. lpp.)

Rastorgujeva augstā 17. un devītā vieta

Latvijas biatlonists Andrejs Rastorgujevs XXII Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos 10 kilometru sprintā ieņēma 17. vietu, bet triumfēja leģendārais Ūle Einārs Bjerndālens.

Rastorgujevs pirmajā šaušanā pieļāva vienu kļūdu, kas viņam liezda ieklūt desmitniekā un varbūt pat pacīnīties par vietu labāko sešiniekā.

Rastorgujevs „revanšējās” 12,5 km iedzišanā. Viņš trasē devās ar 17. numuru, 47 sekundes aiz leģendārā Bjerndālēna. Pirmajā šaušanā guļus Andrejam nebija kļūdu, kas viņam jāva pakāpties uz 13. poziciju. Otrajā šaušanā, kas arī bija guļus, Rastorgujevs atkal sašāva visus mērķus, pēc brīža pakāpoties jau uz 12. vietu. Nākamās divas šaušanas bija jāveic stāvus. Pirmajā no tām Latvijas labākais biatlonists sašāva četrus no pieciem mērķiem, tāpēc bija jāslēpo viens soda aplis. Pēc tā Rastorgujevs atrita uz 15. poziciju, bet ceturtajā šaušanā Latvijas sportists šāva neklūdīgi, turklāt visus mērķus sašāva loti ātri, pakāpoties uz 12. vietu. Sacensību beigu daļā Rastorgujevs slēpoja loti ātri, paceļoties līdz devītajai vietai, šādu rezultātu uzrādot arī finišā.

„Es esmu koncentrēts, es neesmu bēdīgs,” tā pirmdien pēc izcīnītās 9. vietas 12,5 kilometru iedzišanas sacensībās Olimpiskajās spēlēs Sočos izteicās Rastorgujevs. Viņš atzīst, ka šoreiz šāvis lenāk, daudz koncentrētāk, jo zinājis, ka viņam ir priekšrocības trasē. Jautāts par slīdamību, Rastorgujevs atzīst, ka tā bijusi laba, bet ne ideāla.

Ekspertru vērtējumā Rastorgujevam lielākie panākumi gaidāmi nakotnē. Daudzi dalībnieki pirms četriem gadiem Vankuverā pastījuši olimpisko gaisu, tagad Sočos jau ir apņēmības pilni sasniet kaut ko daudz augstāku. Viens no favorītiem biatlonas trasēs – norvēģis Egils Hegle Svensens Andreju ir ierindojis bīstamo konkurentu kategorijā 12,5 km iedzišanas distancē. Pamatā iedzišanai tika ielikts 10 km sprintā, kur trešā lode liezda sašaut visus mērķus un ar vienu soda apli Rastorgujevs izcīnīja 17. vietu +46,7 aiz uzvarētāja, biatlonā leģendas Ūles Eināra Bjerndālēna. Ja vienreiz šajā sezonā Andrejs no 28. vietas spēja uzlēkt uz ceturto, tad kāpēc lai no izdevīgāka atspēriena punkta

neuzlidotu augstāk? Latvijas Biatlona federācijas prezidents Jānis Bērziņš pēc finiša sitis Andrejam uz pleca: „Viss labi. Redz, kā Bjerndālens 40 gados slēpo! Tev ir tikai 25. Viss vēl priekšā.”

***

Žanna Juškāne Sočos ļoti neveiksmīgi veica 7,5 kilometru sprintu, bet par divkārtējo olimpisko čempioni kļuva Krievijā dzimusī Slovākijas sportiste Anastasiya Kuzmina. Juškāne šaušanā pieļāva sešas kļūdas (2+4), kas liezda pacīnīties par iespēju ieklūt starp 60 labākajām un kvalificēties iedzišanai. Finišā vienīgajai Latvijas pārstāvei 79. vieta. Finišā Juškāne apsteidza tikai piecas konkurentes.

Sakām paldies Mārtiņam Rubenim

Mārtiņam Rubenim kamaniņu sportā izdevies ieklūt olimpiskajā desmitniekā, Ināram Kivleniekam 16. vieta, bet Kristaps Mauriņš – 21. Nepārspēts kamaniņas palika vācietis Fēlikss Lochs, kuram tas jau ir otrs olimpiskais tituls pēc kārtas. Rubenis no Locha atpalika 2,171 sekundi.

Pēc finišā Mārtiņš Rubenis uzsverā, ka cerējis uz labāku rezultātu. Pēc pirmajiem diviem veiktajiem braucieniem viņš bija 11. vietā. Višāk viņš veica tieši ceturto braucienu, kurā viņam izdevās sasniet piekto rezultātu, kas summā deva stabilu desmito poziciju.

Savu sasniegumu Mārtiņš vērtēja kritiski: „Neviens brauciens man neizdevās tā, kā pašam griebatos. Sīkumiņi maksāja sekundes simtdaļas. Grūti pateikt, kas par iemeslu. Trenējos, gatavojos, skatījos trasī, mēģināju brauktajā dažādi, kaut kas tomēr negāja kopā.”

Pēc sacensībām Rubenis paziņoja, ka beidz karjēru lielajā sportā. „Domāju, ka šī ir manas karjeras beidzamā sezona un šīs ir manas karjeras beidzamās lielākas sacensības. Esmu pateicīgs visiem, kas šos gadus bijuši kopa, turējuši īkšķus, jutuši līdzi, priecājušies par maniem rezultātiem un nav nokāruši galvas brīžos, kad tie nebija labākie,” sajā Rubenis.

Sočos būs arī kamaniņu stafete, un Rubenis apņēmies darīt visu, lai Latvijas vienība būtu augstā vietā.

Inārs Kivlenieks savu izcīnīto 16. vietu sauc par „skumīgu”, uzsvērot, ka ar tādu sasniegumu kā ceturtajā nobraucienā viņš griebētu cīnīties par medalām. Taču nav slīdējis, kā vajadzētu.

Arī **Kristapu Mauriņu** neapmierina izcīnītā 21. vieta. Kristapa iestādētā neviens no četriem braucieniem neatbildā viņa patiesajām spējām. Satraukuma nav bijis, taču gadījūsās mūlķīgas kļūdas.

***

Latvijas sportistēm **Ullai Zirnei** un **Elizai Tirumai** šīs ir pirmās olimpiskās spēles, un starta izloze bija likusi viņām abām Soču trasē doties vienai pēc otras – ar 20. un 21. starta numuru. Tiruma pēc pirmajiem diviem braucieniem ieņēma 11. vietu. Liderei Natālijai Gaizenbergerei (Vācija) Tiruma summā zaudēja 1,763 sekundes. Zirne ierindoja 16. vietā.

Distanču slēpošana

Distanču slēpotāji sacentās skiatlonā – 15 km bija jāveic klasiskajā stilā, pēc tam tikpat brīvajā stilā. Latvijas pārstāvīvā **Arvīm Liepiņam** gaŗos kāpumos un straujos nobraucienos gāja grūti. 68. slēpotāju konkurenčē viņš palika 66. vietā. Distances beigās Arvis pārspēja lietuvieti Vītautu Stroli un korejieti.

Inga Dauškāne sprinta kvalifikācijā sasniedza rezultātu 2:53,90, kas bija 59. rezultāts 67. dalībnieču konkurencē.

Kalnu slēpošana

Kalnu slēpotājs **Roberts Rode** ir vīlies par rezultātu Soču olimpisko spēlu nobraucienā sacensībās, jo trasēs augšdaļa izbraukta labāk nekā trenējos, bet beigās tomēr pietrūcis spēka. Rode braucienā veica divās minūtēs un 17,50 sekundēs, ierindojojoties 47. vietā.

“Šī ir viena no taktiski smagākajām trasēm pasaulē. Tajā nav tik liels ātrums, bet loti daudz jāgriež līkumi,” pēc sacensībām žurnālistiem atzina Rode. “Vienā vietā pieļāvu kļūdu un zaudēju kādu sekundi, pusotru. Trenējos tajā vietā nebija problēmu.”

Sorttreks

Mūsu olimpiskais debitants sorttrekā **Roberto Puķītis** startēja 1500 m distancē. Puķītis cīnījās par vietu labāko trijniekā, taču trīs aplūs pirms sacīkšu nobeiguma saskāras ar Japānas sorttreka sportistu Juzu Takamado, kas zaudēja līdzsvaru un strauji atpalika. Tiesneši, izvērtējot šo situāciju, ka sportists veicis apdzīšanas manevru, nolēma diskvalificēt Takamado. Līdz ar to Puķītis tika pusfinālā, taču tālāk netika. Roberto sacensības beidza, kopējā ieskaitē ieņemot 15. vietu.

Ātrslidošana

Ātrslidošanas sacensībās 500 metru distancē **Haralds Silovs** ierindoja 37. vietā 39 sportistu konkurenčē, no uzvarētāja atpaliekot par 3,13 sekundēm. Silovs 500 m distanci izmantoja kā iesildīšanos pirms 1000 un 1500 m distances, kur viņam ir lielākas izredzes uz augstu vietu.

Artūra Irbes prognозes

Mūsu slavenais hokejists **Artūrs Irbe** Sočos palīdz ar tulkošanu, risina dažādus jautājumus. Viņš sagaidīja no Ziemeļamerikas atdojušos hokejistus, kuŗi palīdzēs Latvijas valstsvienībai.

Irbem tika jautāts par mūsu vienības izredzēm hokeja turnīrā.

„Ceru, ka mūsējie nepārdegus un spēs sagatavoties. Tagad vienībā ar Sandi Ozoliņu un viņa līdera īpašībām, ar šiem treneriem un spēlētājiem izveidots optimālais sastāvs, turklāt izvairoties no būtiskām traumām. Nekad nevar zināt, kā pretinieki iznāks uz spēli. Nevar būt, ka visas trīs komandas (Šveice, Čehija, Zviedrija) ir *nemamas*, bet kāda vienmēr būs uzvarama. Visu noteiks tas, kā spēsim koncentrēties un uzspiest savu spēli pretiniekiem, kā ievērosim spēles disciplīnu. Pretinieku komandās ir loti daudz hokejisti no NHL, KHL un Šveices līgas. Bet ledus visiem vienādi slidens,” sajā Artūrs Irbe.

Teds Nolans sapņo par medalām

Latvijas izlases galvenais treneris **Teds Nolans**, kā zināms, ikdienā strādā Nacionālās hokeja līgas (NHL) klubā Bufalo Sabres, valstsvienībai pievienojās dažas dienas pirms hokeja turnīra sākuma.

“Šodien komanda bija nedaudz ne savā ādā, tomēr varbūt šī ir viena no tādām dienām. Mēs klūsim labāki, jo spēlēsim pret pasaules labākajām valstsvienībām. Turnīrā darīsim to pašu, ko citas vienības, – centīsimies iegūt medaljas,” teica 55 gadus vecais speciālists.

Soču sniegpārslīnās

Pazīstamais Lielbritānijas laikraksts *The Daily Telegraph* publicējis, viņuprāt, desmit spilgtākos atlētus Soču Ziemas olimpiskajās spēlēs. Starp viņiem vieta atradusies arī Latvijas skeletonistam Martinam Dukuram.

- Tika izplatītas fotogrāfijas, kurās Vladimira Putina TV ekrānā bija redzami visi pieci Olimpiskie rīnķi, kaut gan atklāšanas ceremonijā piektais rīnķis neatvērās...

- Pirma reizi Latvijas Olimpiskās kustības vēsturē Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos no 8. līdz 22. februārim darbojas Latvijas kā olimpisko spēļu dalībvalsts īpašā pārstāvība „Latvijas Māja”. Tajā viesojas Latvijas olimpieši, mākslinieki, mūzikā, uzņēmēji, līdzjutēji, kā arī citu valstu akreditētie viesi un žurnālisti. „Latvijas mājas” atklāšanas sarokojums izpelnījies labu vērtējumu ne tikai no latviešiem, bet arī citu tautību pārstāvjiem. Mājas didzējs Arturs Mednis portālam *TVNET* pastāstīja, ka par „Latvijas mājas” atmosfāri sajūsmā bijuši arī viesi no citām valstīm.

„Latvijas mājā” laiku var pavadīt jaukā noskaņā

Cilvēki runājās, baudīja latviešu uzkodas un priečājās par labo mūziku, par ko rūpējās no Latvijas atbraukus mākslinieki – Linda Leen un Kaspars Zemītis.

„Latvijas mājas” atklāšanas pāsākumā piedalījās ne tikai mūsu sportisti, bet arī no Latvijas atbraukus brīvprātīgie, kā arī viesi no Krievijas *fānu* mājas. Lielās Krievijas *fānu* organizācijas pārstāvji, tostarp prezidents, uz „Latvijas mājas” atklāšanu ieradās, jo jau iepriekš viņiem bija izveidojušās labas attiecības ar Latvijas sporta līdzjutējiem. Svētdien pie latviešiem ieradās arī Krievijas transporta ministrs. Krievi latviešiem uzdzīvīnā vienu no 1980. gada olimpisko spēļu lāpām.